בטאון רמת אלחנן

קול ברמה

בס"ד, סיון תשפ"ג
גליון 379 - שנה 43

הגליון נתרם לרפואת יוסף בן מרים בתוך שאר חולי ישראל

לקבל במייל: 6776168@gmail.com

בלי גיוס אין פיוס? ההיפך הוא הנכון!

מרן המרא דאתרא **הגר"י זילברשטיין** מגיב לשלטים שנתלו בחוצות הערים: כל חייל זקוק לבן-ישיבה שיגן עליו ◆ האם יתכן מצב שבו שכל עם ישראל יהיו לומדי כוללים? ◆ לאחר היווסדו של 'כולל חצות' פסקו החדירות ◆ רבי שלמה היימן ישב ולמד במרפסת הבית שפנתה לכיוון היער ודב גדול פסע לעברו ◆ מה עונים לבני משפחה השואלים בענין הגיוס? ◆ הרב שליט"א מספר על החן המיוחד של חשקת התורה שהיתה בשלחן החג של רבו מרן הגר"י אברמסקי זצ"ל

עליונים ששו ותחתונים עלזו

הרצליה-פיתוח. הגר"י זילברשטיין הכריע: האברכים ימשיכו להגיע

◆

ראש העיר: בקרוב תתבצע מתיחת-פנים לפארק ברוקלין, ששימש בעבר את גדולי ישראל

◆

כך התגלגל הַגַלְגֵל

בגליון הבא בעז"ה:
המפגש המרגש בין משפחת הרב **יצחק רוזנגרטן** לטייס שהטיס את אביהם ומאות חרדים נוספים ונכנס למצב חרום בשל בעיה באחד הגלגלים

◆

גילוי: הגר"י זילברשטיין שאל את ממציא הצוללת האטומית מתי עלתה ההמצאה במוחו?

קינת התלמידים על הגאון רבי נתן פרקש זצ"ל

הרב **אברהם צבי קליגר**
הגאון רבי נתן פרקש זצ"ל גילֵם בכל מהותו את ה"פיקודי ה' ישרים משמחי לב". הכל סביבו היה כל-כך מתוק, כל-כך שמח!

הרב **יואל ארלנגר** (האיש והגימטריאות)
הרב נתן פרקש זכר צדיק לברכה - **2075**
המנוח נפטר אל בית עולמו ביום י"ט בניסן תשפ"ג - **2075**

הקב"ה שילם 'במזומן' ללומדי ה'מזומנים'

◆

הסיפור הנורא שסיפר הגאון רבי יהודא סילמן על מרן החזו"א

◆

מרן הגר"י זילברשטיין: האם לסמוך על הרשויות בענין האנטנות?

◆

השידוך נוצר ע"י נס בציונו של הרבי מבעלזא. האם לשלם דמי שדכנות?

'אגרא דשביעית' ספרו של הרה"ג רבי מרדכי רובינשטיין, בנו של הג"ר משה, בסוגיות המסכת

בליל שבת האחרון חילק מרן הגר"י זילברשטיין את סגולת-השמירה של החיד"א

ואולי העיכוב בשיגור הטילים היה בגלל ילד-חיידר אחד שביקש מהקב"ה לעצור את הירי

הגאון רבי יהודא סילמן: בגטו וורשה לא היתה אפשרות לקנות גרביים; ומה עשו בנות ישראל?

גם בסאגת האסונות הנוראה של ימינו, פטירתו בחתף של רבי שמואל סגל זצ"ל, 'שר החסד' של מודיעין עילית – היכתה בהלם את אלפי מיודעיו ■ 'הכל–הכל לטובה', אומרים 16 הילדים, כמו במקהלה, המצטרפת למקהלת–הנצח של העם היהודי, הבוטח באביו שבשמים ■ אבל אותנו זה לא פוטר מלדאוג להם

ד. פאלי

אמם של יעקב ישראל פאלי ז"ל
ואשר מנחם פאלי ז"ל

אושי ויעקב, אנחנו כל כך מתגעגעים

בעלה של דבורה פאלי, אברהם, עם הילדים יעקב ישראל ז"ל ואשר מנחם ז"ל | צילום באדיבות המשפחה

כבר יותר מחודשיים שאתם לא איתנו. הצחוק, השמחה, מאור הפנים והאהבה השופעת שלכם נותרו מונצחים בתמונות שהכו גלים בכל המדינה. יודעים כמה אנשים מחזיקים את התמונות האלה? יודעים בכמה לבבות נגעתם?

זוכרים שלילה אחד לפני השינה אמרתי לכם שאני אישה מאוד עשירה? שח? נתן לי ילדים חמודים, שכל אחד שווה יותר ממיליון דולר? אושי, זוכר שאמרת לי אז בכזאת מתי־קות: "אמא, אבל יש לי חבר שהם יותר עשירים, כי יש להם יותר ילדים..."? תמיד ידעתי שאתם יקרים כל כך. אבל רק אחרי לכתכם הבנתם שאתם לא יקרים רק לי, הבנתי שאתם שייכים לכל העם. כל אחד הרגיש קשר ושייכות, ואוהל המנ־חמים הגדול קלט כל כך הרבה אנשים שלא הכרנו קודם ובאו להשתתף.

אחת הנשים שבאה לנחם ציינה אז עובדה מעניינת ואמיתית: הפיגוע הרצחני שבו נקטפתם באותו יום שישי, בתחנה, היה באותו זמן שבו בסוריה ובטורקיה התמודדו עם רעידת אדמה שגבתה מאות ואלפי הרוגים. בישראל הזדעזעה האדמה כאשר אתם נלקַ־חתם – שני ילדים יהודים מתוקים.

זו הייתה התחושה שלי בכל אופן – ההרים, התגובות, המו־כתבים שקיבלנו מארץ והעולם, האנשים והנשים שבאו ובכו ברמעות,

הקבלות, החיזוקים והתפילות לעילוי נשמתכם ולרפואת אבא שיחי' שלא נגמרו. הבנתי אז את המשמעות העמוקה של "יש־ראל ערבים זה לזה". אנשים אמרו לי – הם לא רק שלכם, הם של כולנו, ואם קרה כזה אירוע נורא זה צריך לדבר אלינו, אנחנו צריכים לעשות עם זה משהו לא להישאר אותו דבר. להתקדם, להתרומם, להיות טובים יותר.

אושי ויעקב מתוקים, אנחנו כל כך מתגעגעים, וזה כל כך קשה. אבל אנחנו בטוחים שלכם טוב! אתם נמצאים במקום גבוה וקדוש כי נהרגתם על קידוש ה', בגלל היותכם יהודים! והיריעה הזו מנחמת אותנו. אתם בוודאי גם רואים מלמעלה ריודעים, על יהונתן רפאל המתוק שנולד לנו, ושימה אותנו ואת כל עם ישראל. הילדים שאלו מתי נספר לו עליכם. כנ־ראה שהוא יגדל למציאות הזו, של תמונות, סיפורים ומקום ענק בלב של געגוע.

אבל עכשיו, כשאתם קרובים כל כך לאבא שבשמים, אבא שאוהב כל כך את הבנים שלו, תתפללו עלינו, תתפללו שסאת היסודים והסבל של עם ישראל, והרדיפות שרודפים אותו כבר אלפי שנים... יסתיימו כבר! תתפללו שנזכה לשלום אמיתי – קודם כל שלום בינינו, כבוד הבריות ואהבה אמיתית – אהבת חינם שכבר תביא לנו את הגאולה. ושנזכה במהרה לברכה של "אם בחוקותי תלכו... ונתתי שלום בארץ..." לשמחה שלמה ולתחיית המתים, וניפגש איתכם בקרוב אמן!!!

באהבה, אמא.

ועוד מילה מאבא:

בכל מוצאי שבת הייתי הולך אתכם לבית הכנסת, לשעה משותפת של לימוד. יעקב, עוד לא ידעת לקרוא, אבל באיזה מתיקות ושמחה עשית את העבודות של לימוד האותיות והגי־קוד, כמה שמחת לספר מה שלמדת בפרשת השבוע. אושי, כמה אהבת, ובאיזה חשק הלכת כדי שנחזור יחד על לימוד החומש.

בשעה הזאת לימדתם אותי מהי אהבת תורה, כמה היא מתאימה לכל גיל וכמה היא משמחת. אני בטוח שעכשיו, ב"ישיבה של מעלה" משלימים לכם את מה שלא הספקתם פה. ולוואי וזכותכם יאמר בורא עולם לצרותינו די.

בסיעתא דשמיא

נעלה את ירושלים על ראש שמחתו

בשבח והודיה לד' יתברך הננו מתכבדים להזמינכם להשתתף בשמחת כלולות בנינו היקרים

אלחנן בונים נ"י עב"ג **שירה ברכה** תחי'

שתתקיים אי"ה בשעטו"מ **ביום שלישי ג' סיון 23.5.23**
באולמי ברילאנט רח' אורחות צדיקים 5 מודיעין עילית
החופה בשעה 18:00

נשמח לראותכם משתתפים בשמחתנו

הורי החתן
יואל יוסף ארלנגר ורעיתו
לבית רובל
בני ברק

הורי הכלה
אברהם וויגה ורעיתו
לבית מרקוס
מתתיהו

גם אנו מתכבדים להזמינכם לשמחת כלולות נכדינו היקרים

מרת פעי'ה פומרנץ - רובל

מרת מקסין (מרים) מילנר

לכל משפחת רמת אלחנן היקרה

ראו הזמנה זו כאישית

לא נשלח הזמנה אישית

אגישמאק

הספר שיכנים בילדיכם
מתיקות ונעימות בקיום המצוות

מאת המחנך הרב **שמואל יצחק זייבלד** שליט"א

הוצאה והפצה: "יפה נוף" ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות

• **ירושלים:** מלכי ישראל 17 // ירמיהו פינת ברנדיס // צומת בר אילן 1 // נבעת שאול 28 // בית גן הפסגה 50 // בית הדפוס 32 // נוה יעקב: פלג 1 פינת פרדס **חדשו** • **ביתר:** דרכי איש 5 בחניה (מול שטיבלאך קארו)• **מודיעין עילית-קרית ספר:** אבני נזר 26 // שדי חמד 1 // הרב מפונבז' 1 • **ברכפלד:** רבי יהודה הנשיא 14 • **בית שמש:** חפציבה-בן איש חי 29 // חזון איש 17 // רמה א-נחל שורק 31 מעל שוק מהדרין • **בני ברק:** רבי עקיבא 130 // אהרונוביץ 19 מול מרכז רימונים // ברטנורא 3 // רבי עקיבא 43 // עזרא 45 **חדשו** המכבים 63 פרדס כץ • **אשדוד:** ענק הספרים - יוסי בן חלפתא 10 רובע ז' • **פתח תקוה:** קהילות יעקב 4 ני הדר // ההסתדרות 2 פינת רוטשילד • **אלעד:** רבי יהודה הנשיא 90 • **לוד:** הרב אלישיב 8 שכונת נני איילון (אחיסמך) • **קרית גת:** האדמו"ר מחב"ד פינת נתיבות שמחם (בנין קרעטשניף) • **רכסים:** סביון 39 (בנה ביתך) • **נתיבות:** הארי" 86 • **אופקים:** חפץ חיים מול בית הכנסת אוהב משה. **חדשו** • **סבריה:** שפע חיים 4

יפה נוף ספרים

YEFE.CO.IL // 1-599-581-581 // משלוחים בכל רחבי הארץ

הרב אברהם צבי קליגר

הגאון רבי נתן פרקש זצ"ל גילֵם בכל מהותו את ה"פיקודי ה' ישרים משמחי לב". הכל סביבו היה כ"כ מתוק, כ"כ שמח!

שתיים וחצי בצהריים. הכל עדיין בוער באש התורה העצומה היוקדת במקום קדוש זה של 'נחלת משה', בבחינת "אש תמיד תוקד לא תכבה". הכל עדיין ספוג במתיקות שאין למעלה ממנה, בשירה הקסומה והעילאית, שירת ה"יעתה כתבו לכם את השירה הזאת" אשר מתנגנת בעוז ותעצומות על ידי מאות צורבי-מרבנן, גדולי תורה ויראה.

ובחדר השיעורים, במזרח בית-המדרש, מתקיים בשעה זו שיעור, שמלבד היותו שיעור בדף היומי, הוא שיעור ב'איך נראית צורה של תלמיד חכם, איך נראה יהודי שתמצית חייו היא להרבות תורה ויראה'. בשעה זו, אנחנו, לומדי השיעור, יושבים ומתרפקים באהבה לתורה ולנותן התורה, בעוד 'שטיקל' גמרא, בעוד חידוש מכבשונו של האיש שמקומו בעולם האצילות, הלא הוא מורנו ורבנו הגאון הצדיק רבי נתן פרקש זצ"ל, שלשמו ולזכרו הטהור תאוות נפש. מרן ה'אבי עזרי' זיע"א, מדי דַבְּרוֹ על מרן ה'אחיעזר' זיע"א, בבואו להגדיר את דמות-הענקים של האי גאון עולם, היה נוהג לומר ש'רבי חיים-עוזר היה "א-זיסער איד", כלומר יהודי מתוק; ומתיקות זו נבעה מהיותו שר התורה, יהודי מתוק במתיקות של מנהיג הדור, יהודי מתוק במתיקות של צדיק יסוד עולם. הצד השווה שבהם היה שהוא היה א-זיסער איד.

כמדומה שזוהי ההגדרה המתאימה גם להגאון רבי נתן זצ"ל: א-זיסער איד! כמה מתיקות, קדושה וטהרה, היתה באיש הענק הזה! כמה מתוק היה לשבת בשיעורים שלו, שמלבד הבהירות, והדבש-וחלב תחת לשונך, מלבד אש-הקודש העצומה שיקדה בו, באהבה לתורה ולנותן התורה, ומלבד יראת-השמים העצומה שראו אצלו כסדר, היתה בו מתיקות עצומה, שנוצרה בשל היותו דבוק בתורה ובנותן התורה בתכלית, מתיקות שנבראה בשל היותו ירא שמים וצדיק אמיתי, מעוטר במידות טובות ומופלאות, והיותו מבני-העליה המעטים.

כמה מתיקות היתה כרוכה בכל שיחה איתו, כשלמרות שיעור-הקומה שבו היה נתון, העניק לכל אחד מהסובבים אותו הרגשה של שווה בין שווים. לעולם לא ראו בו התנשאות ולוּ הקטנה ביותר. איזו אכפתיות היתה לו לכל הסובב אותו, מגדול ועד קטן. רבי נתן גילֵם בכל מהותו ובתכלית השלימות את ה"פיקודי ה' ישרים משמחי לב". הכל סביבו היה כ"כ מתוק, כ"כ שמח!

אחד מתלמידיו הרבים של רבי נתן זצ"ל, שהסתופף בשיעורי הדף היומי שלו קרוב ל-20 שנה, מזיל נטפי דמע

הגאון רבי נתן פרקש זצ"ל

מורי-ורבי רבי נתן זצ"ל: חלפו-עברו קרוב לשני עשורים מאז שזכיתי להסתופף בצלך הגדול בשיעוריך המופלאים, כאשר חקקת בי, ובכל אלה שזכו להסתופף בצלך, בחקיקה של אש-קודש, אהבת תורה ויגיעתה מהי, שמחת התורה מהי, יראת הרוממות מהתורה ומנותן-התורה מהי.

קרוב ל-20 שנה חלפו, ויכולני להבטיחך נאמנה שזכרן של שנים אלו לא ימוש ממני לעולם. עדיין מהדהדים בעיני-רוחי כל אותם מראות ומחזות מופלאים, שזכיתי להיות עֵד להם, עדות לדמותך הנשגבה. ואני כולי תפילה לבורא-עולם שיזַכֶּה אותי לגעת, ולו במקצת, בשולי גלימתך, וללכת בדרכך. כאשר שמענו את הבשורה הקשה והנוראה בעלותך בסערה השמימה, בהיותך בשיא-תקפך, בעיצומה של עבודת הקודש שלך, אהה פלגי מים ירדו עינינו על אשר נעלה הענן מעל האוהל, ויותר לא נזכה לשמוע את קולך המתוק בבואו אל הקודש, ללמד את דברי התורה במתיקות שאין דומה לה. מי יתן לנו תמורתך!

אֲבָל יחיד עשה לך ביהמ"ד 'נחלת משה' על אשר פנה הודך זיווך והדרך. החדר, שם במזרח בית המדרש, זועק ביתמות - אייכה רבי נתן, איה השמחה העצומה שהיתה פה, איה אהבת התורה שֶׁפִּכְּתָה בעוז? האם כל מה שהיה כאן, לא יהיה יותר?

אבל יחד עשי לך שכונת רמת אלחנן על אשר נוּטַל כבוד מבית חַיֶּיךָ, כאשר האיש שהקרין מהודו עלייך במשך עשרות שנים עזב אותך לאנחות. אבל יחיד עשו לכם כל התי"ח שזכו להיות קשורים ודבוקים באור הגדול הזה שֶׁכָּבָה, ולא יזכו שוב ליהנות לאורו, ולהתחמם באשו.

ואנחנו נתחזק ונלך בדרכיו, נאמץ את הנהגותיו, ונדע ונבין שאין טוב ומתוק יותר מלימוד התורה. במיוחד בתקופתנו רבת-המהמורות והצרות, רח"ל. וטוב לנו בזה ובבא.

■

בהזדמנות זו נאחל, בשם כל תושבי רמת אלחנן, ברכת מז"ט נאמנה לאם המשפחה הכבודה, על הולדתם בשבוע האחרון של הנכד, ושתי הנינות. יהא רעווא שתזכו לרוות רוב נחת דקדושה, והבעל הגאון זצ"ל יביט ממעל, וישמח אף הוא בשמחת צאצאיו.

שָׂח הכל

הרב נתן פרקש זכר צדיק לברכה - **2075**

המנוח נפטר אל בית עולמו ביום י"ט בניסן תשפ"ג - **2075**

היה בא ללמד בכל יום ויום שנים רבות בדף היומי בטוב טעם ודעת - **2075**

הניח אחריו כל בניו הטובים ותלמידי חכמים ומרביצי תורה - **2075**

יגידו עליו כי אם אחד מבני החבורה שמת תדאג לה כל החבורה כולה - **2075**

בחיוכו ובצהלתו על פניו לימד ואיהב התורה על לומדיה כל הזמנים ולכל אחד ואחד - **2075**

יואל ארלנגר, אחד התלמידים בשיעור

הקורסים מתחילים בחודש אייר

תפארת שלום

בהמלצת ובברכת גדולי הדור

נוסד בהכוונת ובנשיאות מורנו הרב שמחה כהן זצ"ל

שליחות עם מקצוענות
העצמה. הגשמה. פרנסה
להתמקצע. להשפיע. לעזור לאחרים

קורס CBT
110 שעות אקדמיות

למבוגרים, לנוער ולילדים

וקורס אימון אישי בשילוב NLP

הקורסים ימסרו ע"י מכון 'מחשבות' השלוחה החרדית ללימודי CBT

ברמה מקצועית הגבוהה ביותר

התעודה ע"י מכון מחשבות

לנשים קבוצת בוקר וקבוצת ערב ולגברים קבוצת ערב בלבד

ההרשמה במייל בלבד

קורס EMDR
30 שעות אקדמיות

השיטה העולמית היעילה ביותר לטיפול למבוגרים ולילדים, בטראומה, בפוסט טראומה, בפגיעות, התעללות

הקורס ימסר ע"י מכון 'מחשבות' ברמה מקצועית גבוהה

הקורס בשעות הערב לנשים / לגברים

התעודה ע"י מכון מחשבות

התעודה מותנית בהכשרה קודמת של CBT או פסיכולוגיה או עו"ס

ההרשמה במייל בלבד

קורס הכשרת יועצות נישואין
60 שעות אקדמיות

בערים: ירושלים / ביתר עילית / מודיעין עילית / בני ברק

הקורס מיועד: למדריכת כלות / למטפלת רגשית / לעו"ס / לעוסקות בתחום הנפש

הקורס ימסר ע"י המומחים

הרב איתמר בוחבוט / הרב יוסף גולדשטיין
הרב יהודה כהן / הרב חיים כהן / הרב גד זעפרני / הרבנית רות אופן / ד"ר ברונו רוזן

בונוס: הנרשמות בשבוע זה, יקבלו הקלטות מקורס קודם של מורנו הרב שמחה כהן זצ"ל

ההרשמה במייל בלבד

מספר המקומות מוגבל

חדש!!!

קורס מוסרט של מורנו הרב שמחה כהן זצ"ל

קורס מקצועי להכשרת יועצים ומדריכים לנישואין לגברים / לנשים

בתשלום סימלי 1500 ₪

ל100 ראשונים בלבד

לע"נ מורנו הרב שמחה כהן זצ"ל

ההרשמה במייל בלבד

קורס הכשרת מדריכי חתנים ויועצי נישואין
90 שעות אקדמיות

הקורס ברמה מקצועית גבוהה

וימסר ע"י המומחים

הרב יהודה כהן, הרב איתמר בוחבוט
הרב מיכאל לוין, הרב יוסף גולדשטיין
הרב גד זעפרני, הרב חיים כהן, ד"ר ברונו רוזן

הנרשמים בשבוע זה, יקבלו הקלטות מקורס קודם של מורנו הרב שמחה כהן זצ"ל

ההרשמה במייל בלבד

קורס הכשרת מדריכות כלות
60 שעות אקדמיות

בערים: ירושלים / בני ברק

ע"י המדריכה הבכירה בארץ

הרבנית רחל רוזנבלט

(אשת ראב"ד בני ברק הגה"ג רבי שבח צבי רוזנבלט)

תעודה למסיימות - בחתימתה של הרבנית

בונוס: הנרשמות בשבוע זה, יקבלו הקלטות מקורס קודם של מורנו הרב שמחה כהן זצ"ל

ההרשמה במייל בלבד

לפרטים והרשמה וקבלת סילבוס במייל בלבד - T8411850@GMAIL.COM

המכון הוותיק והמקורי - עם אחוז ההשמה הגבוה ביותר

רוב ראשי הארגונים בתחום הנישואין, ורוב העוסקים בהדרכה ויעוץ נישואין הם בוגרי המכון

ההצלחה שלך כאן הרשמו עכשיו ותזכו גם לפרנסה ברוגע (הכנסה משוערת 20,000 בחודש)

וגם תהיו חלק מהשליחות הגדולה להשכין שלום ולעזור לזוגות לחיות בשמחה

חדש!!! מרכז ליעוץ זוגי ללא תשלום

לע"נ מורנו הרב שמחה כהן זצ"ל

יעוץ זוגי לזוגות ולנשים ללא תשלום היעוץ ניתן בירושלים ובמודיעין עילית בלבד, ע"י יועצות נישואין בוגרות המכון,

לקבלת יועצת בהתאמה למקרה, יש לכתוב בהרחבה פרטים על המקרה במייל T8411046@GMAIL.COM

כמו כן ניתן לקבל יעוץ טלפוני חינם בנושאים הבאים:

יעוץ זוגי, יעוץ לשידוכים, רפואה בהלכה 0548411850

זמני פתיחה (תלוי במספר הנרשמים)

קורס EMDR בשעות הערב - כ"ג באייר / ח' בסיון

קורס CBT לנשים בשעות הבוקר - כ"ו באייר

קורס CBT בשעות הערב - כ"ה באייר

קורס יועצות נישואין והדרכת כלות - בירושלים - כ"ו באייר

קורס יועצות נישואין והדרכת כלות - בבני ברק - כ"ד באייר

קורס מדריכי חתנים ויועצי נישואין - כ"ד באייר/כ"ז באייר

קורס יועצות נישואין - במודיעין עילית - בחודש סיון

קורס יועצות נישואין - בביתר עילית - בחודש תמוז

בהמלצת רשכבה"ג מרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי זצוק"ל, ויבדלחט"א רשכבה"ג מרן רה"י רבי גרשון אידשלטיין שליט"א,
מרן רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, ומרן רבי נפתלי נוסבוים שליט"א, ומורנו הגאון הגדול רבי ישראל יצחק זילברמן שליט"א

7 דפים ב–5 ימים – זה ההספק בשיעור הדף היומי ב'נחלת משה', הנמסר בין השעות 2–3 בצהריים

רק לבוא ולראות... כמה מרנין הוא המחזה בבית המדרש 'נחלת משה', בסמוך לרמת אלחנן, כאשר חבורה של תלמידי חכמים מתכנסת בצוותא-חדא - בין השעות 2-3 בצהריים - כדי לנצל את 'הזמן הפנוי' שבין סדר לסדר, ובאים לקנות עולמם בשעה אחת ■ ביום רביעי, כ"ו אייר מתחילים בעז"ה מסכת גיטין ■

כדאי, מאוד כדאי, לבוא

שמחת התורה מְחַבֶּרֶת אותם יחדיו. הם, שרואים בתורה את כל ישותם וחיותם, מבינים שאף אחד עוד לא הצליח ליצור פינה יותר מאושרת מבית-המדרש, בו אפשר למצוא את הרפואה הטובה ביותר לתחלואי הגוף והנפש גם יחד.

מי שמתבונן בחבורת הלומדים הזו, המתכנסת לשיעור הדף היומי, יודע ומאמין ששום נכס או ערך אחר אינו מסוגל ללכד ולגבש את בני האדם, כפי שעושה זאת שיעור אחד בדף היומי בבית המדרש.

פשוט וברור שכל שיעור מעורר שמחה גדולה בשמי-שמים! קל-וחומר, בן-בנו של קל-וחומר, כשמדובר בשיעור של בני תורה העסוקים בלימוד במשך רוב שעות היום, אלא שחשקה נפשם לנצל את השעות הפחות-מנוצלות.

זה הסיפור העומד מאחורי שיעור-הדף-היומי שנפתח לפני כמה חודשים בבית המדרש 'נחלת משה', ברחוב הרב מלצר 36, סמוך לשכונת רמת אלחנן.

השיעור נמסר בצורה ברורה ונעימה, הדברים קולחים ומועברים לקהל באופן שאי-אפשר לא להבין... בשונה משיעורים של 'הדף היומי', בהם לומדים 7 דפים ב-7 ימים, בשיעור זה לומדים 7 דפים ב-5 ימים, מיום ראשון עד יום חמישי, כל יום כדף וחצי, כך שאם אחד המשתתפים אינו שוהה בשבת במקום, לא יחסר לו הדף.

יש לציין, שביום רביעי, כ"ו אייר, מתחילים בעזרת השם מסכת גיטין, אחת המסכתות היסודיות בש"ס! זו היא הזדמנות טובה לכל החפץ לנצל את שעותיו, ולהצטרף.

עוד יש לציין, שבודאי זכות גדולה היא לעסוק בתורה בשעות שבהן לומדי התורה טרודים יותר, כידוע המעשה שהיה עם אביו של ה'אבני-נזר' שהאדמו"ר מקוצק אמר עליו שזכה לבן גדול בתורה בזכות הלימוד שלמד בפורים, כשכולם היו עסוקים במצוות היום.

השיעור נמסר, כאמור, בבית המדרש 'נחלת משה' רחוב הרב מלצר 36, בחדר השיעורים החדש, בין השעות 2 ל-3 בצהרים.

ניתן להאזין לשיעור גם במערכת 'קול-הלשון'. מחייגים: 03-6171111, מקישים 7*, ואחר כך 957220

חוברים לשיבה יותר חכמים. יותר מלאים ויותר מאושרים

הורים,
גם אתם חסרי אונים עם הילד?
ניסיתם מגוון טיפולים והילד
עדיין מתקשה?

התקדמו ל-NFD

בשילוב טיפול בנוירופידבק דינמי*

*כלי יעיל
לטיפול ממוקד
בפעילות המוח

באמצעות הטיפול במכון NFD
פעילות המוח תגיע לאיזון על ידי גירוי שמיעתי ללא מאמץ
כך ילדכם יוכל לתפקד באופן מטיבי כמו שתמיד חלמתם.

בזמן הטיפול הילד מאזין לתוכן
והמח פשוט עובד. אתם, צפו לתוצאות.

פגישת אבחון מתנה
ל-5 הפונים הראשונים
ספרלת מוסחית בילדים · בפיקוח אנשי מקצוע · 053.317.2622

למה טיפול במכון NFD?

- **ללא מאמץ**
  המטופל יושב ומאזין לתוכן ללא שיתוף פעולה מצידו.
- **דיסקרטיות**
  אין צורך באבחון הבעיה, בזמן הטיפול המוח משפר יכולות.
- **התאמה אישית**
  רמת החשיפה של התכנים בהתאמה לרצון ההורים.
- **יעילות**
  משפיע בו זמנית על תחומים שונים.
- **מותאם גיל**
  גישה מיוחדת לילדים.

• 18 שנות נסיון בטיפול עם ילדים •

צרו עוד היום קשר לקביעת פגישת אבחון
גם אתם יכולים להתקדם לתוצאות!

053.317.2622

nfd2622@gmail.com • גינות דוד 12 בני ברק

NFD
המכון לטיפולי
נוירופידבק דינמי

כשמשווים נפטר ל'ארון הקודש', זה צריך להיות תואם את דברי הרמ"א...

בעצרת החיזוק שהתקיימה ברמת אלחנן לזכרם של 3 הת"ח שנפטרו, הזכיר מרן **הגר"י זילברשטיין** את הגמרא במסכת כתובות (ק"ד א') בענין פטירתו של רבי הק', האומרת: 'אראלים ומצוקים אחזו בארון הקודש, נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש'. מצאנו כאן שמקבילים תלמיד חכם לארון הקודש, אמר הרב שליט"א, וציין שהדבר יובן על פי דברי הרמ"א (או"ח, קנ"ד א') הכותב שיש אומרים דלא מקרי ארון הקודש אלא אם הוא כמין ארגז, שאינו עשוי רק לכבוד התורה, אבל ארון הבנוי בחומה הנעשה לשמירה, לא'. ואם נעשה הַקְּבָלָה מכאן להספד שאמרו על רבינו הק', הרי ברור שכל אדם שמשווים אותו לארון הקודש, צריך להיות כזה שכל מעשיו במשך ימי חייו היו רק בתורה!

תפילה על חולה, וגם לבריאים בעת צרה, שרש"י-ישן ממליץ עליה

שמענו מהגה"ח רבי **יהושע צבי מאיר בוך** מחשובי חסידי גור בבית שמש, על תפילה מיוחדת שרש"י-ישן ממליץ מאוד להתפלל אותה על חולים, או גם לבריאים בעת צרה. התפילה מכילה את הפסוקים בספר ישעיה, פרק ל"ח, מפסוק ט', "מכתב לחזקיהו", עד סוף פסוק כ'! המקורות לכך: בספר 'ליקוטי צבי' (עמ' 22) כתב: "תפילה לחולה או לבריא בעת צרה - ברש"י ישן על הפ' מכתב לחזקיהו מלך יהודה וכו', ובעת אשר עשה תשובה בדמע נתנו לו מן השמים תפילה זו על הכתב בגליון וגילו לו: כל חולה בעת חליו, והוא הדין בריא, כשמתפלל זאת התפילה בדמע יתרפא, ויינצל מכל דינים חמורים הנגזרים מן השמים (סוד מישרים). ובסי' שע"צ

התווספו בה דברים, וז"ל שם: תפילה קדושה זו הובאה מארץ הקודש מתוקנת לשאלה מן השמים ע"י החכם המקובל, והיא תפילה נוראה, מסוגלת ליישר ההרהור מהאדם כל מחשבות רעות והרהורים רעים, וצריך לשוב אל ה' בכל לבו וירחמהו. עמוד על רגליך נגד מזרח, וָאֶמַּר בדמעות שליש. ובסי' טעמי המנהגים (עמ' שי"ט) כתב באות תש"ב בשם בעל 'יוי העמודים': 'טוב לבכות בעת תפילתו, ומי שיש לו צרה קשה ואינו יכול לבכות, יתן קולו בבכי כאילו הוא בוכה, וזה פירוש הפסוק 'כי שמע ה' קול בכיי', וגו'. וכן יש אומרים, שאם החולה עצמו אינו יכול לומר תפילה זו שיבקש מקרוביו וידידיו שמצטערים בצערו שהם יאמרו התפילה בעבורו.

ואלה הם פסוקי התפילה שרש"י-ישן מביאם:

(ט) מִכְתָּב לְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה בַּחֳלֹתוֹ וַיֶּחִי מֵחָלְיוֹ:
(י) אֲנִי אָמַרְתִּי בִּדְמִי יָמַי אֵלֵכָה בְּשַׁעֲרֵי שְׁאוֹל פֻּקַּדְתִּי יֶתֶר שְׁנוֹתָי:
(יא) אָמַרְתִּי לֹא אַרְאֶה יָהּ יָהּ בְּאֶרֶץ הַחַיִּים לֹא אַבִּיט אָדָם עוֹד עִם יוֹשְׁבֵי חָדֶל:
(יב) דּוֹרִי נִסַּע וְנִגְלָה מִנִּי כְּאֹהֶל רֹעִי קִפַּדְתִּי כָאֹרֵג חַיַּי מִדַּלָּה יְבַצְּעֵנִי מִיּוֹם עַד לַיְלָה תַּשְׁלִימֵנִי:
(יג) שִׁוִּיתִי עַד בֹּקֶר כָּאֲרִי כֵּן יְשַׁבֵּר כָּל עַצְמוֹתָי מִיּוֹם עַד לַיְלָה תַּשְׁלִימֵנִי:
(יד) כְּסוּס עָגוּר כֵּן אֲצַפְצֵף אֶהְגֶּה כַּיּוֹנָה דַּלּוּ עֵינַי לַמָּרוֹם אֲדֹנָי עָשְׁקָה לִּי עָרְבֵנִי:
(טו) מָה אֲדַבֵּר וְאָמַר לִי וְהוּא עָשָׂה אֶדַּדֶּה כָּל שְׁנוֹתַי עַל מַר נַפְשִׁי:
(טז) אֲדֹנָי עֲלֵיהֶם יִחְיוּ וּלְכָל בָּהֶן חַיֵּי רוּחִי וְתַחֲלִימֵנִי וְהַחֲיֵנִי:
(יז) הִנֵּה לְשָׁלוֹם מַר לִי מָר וְאַתָּה חָשַׁקְתָּ נַפְשִׁי מִשַּׁחַת בְּלִי כִּי הִשְׁלַכְתָּ אַחֲרֵי גֵוְךָ כָּל חֲטָאָי:
(יח) כִּי לֹא שְׁאוֹל תּוֹדֶךָּ מָוֶת יְהַלְלֶךָּ לֹא יְשַׂבְּרוּ יוֹרְדֵי בוֹר אֶל אֲמִתֶּךָ:
(יט) חַי חַי הוּא יוֹדֶךָ כָּמוֹנִי הַיּוֹם אָב לְבָנִים יוֹדִיעַ אֶל אֲמִתֶּךָ:
(כ) יְהוָה לְהוֹשִׁיעֵנִי וּנְגִינוֹתַי נְנַגֵּן כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ עַל בֵּית יְהוָה:

מדוע רק על "שבתי בבית ה'" מקדים דוד המלך ואומר "אחת שאלתי"?

בקבוצת 'קל לזכור', הובא דבר מאוד מעניין. דוד המלך ע"ה עומד כעבד המתחטא לפני רבו ומתחנן 'אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש'. ותמיד התקשיתי: מדוע דוד מקדים הקדמה זו לפני שמבקש את הבקשה? היה אפשר לומר, 'עזרני נא לשבת בבית ה' כל ימי חיי'; מדוע היה צריך לומר 'אחת שאלתי', נוסח ייחודי שלא מצאנו בכל התהלים??? ולאחר שהתבוננתי, האיר לי משמים ביאור נפלא בזה, כשלצידו מסר חד ונוקב. במהלך כל ספר התהילים, כאשר דוד המלך מתחנן לפני בורא עולם להינצל מאויבים, ממלחמות, לקבל פרנסה וכו', ובכל שאר הבקשות הגשמיות, דוד המלך לא משתמש בביטוי זה של 'אחת שאלתי', כי כאשר אדם תולה תקוותו בבורא עולם - הוא נושע בתפילתו. אך כדי להיוושע בתורה, ולזכות לשבתי בבית ה' כל ימי חיי, לא מספיק לתלות תקווה בבורא עולם, אלא יש לזה תנאי מקדים, שיהיה 'אחת שאלתי'!! משאלה אחת ויחידה! כי אדם שיש לו עוד משאלות, ומלבד לימוד וידיעת התורה רוצה הוא עוד דברים, תפילה לבד לא תספיק לו. כי להגיע לגדלות בלימוד תורה ובידיעת התורה, זה

חייב להיות רצון אחד ויחיד. אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש, מִשְׁאָלָה אחת ויחידה של 'שבתי בבית ה' כל ימי חיי', לשכוח מכל הבלי עולם הזה, מכל הרצונות הבהמיים, מכל המשאלות הגשמיות, ולהגיע למצב שיש לי אך ורק משאלה אחת - 'שבתי בבית ה'....'

רק לקרוא את המדרש...

יש מדרשים שצריך רק לקרוא אותם ולא להוסיף אף מילה. כזה הוא המדרש-רבה בשיר השירים (פרשה ב' פסקה ט"ז): אמר רבי יצחק, לשעבר היתה התורה כלל (עיין הפירוש במדרש), והיו מבקשין לשמוע דבר משנה ודבר תלמוד, ועכשיו שאין התורה כלל - היו מבקשין לשמוע דבר מקרא ודבר אגדה. אמר רבי לוי, לשעבר היתה פרוטה מצויה, והיה אדם מתאווה לשמוע דבר משנה והלכה ותלמוד, ועכשיו שאין הפרוטה מצויה, וביותר שהן חולים מן השעבוד, אין מבקשין לשמוע אלא דברי ברכות ונחמות'.

'אין מבקשין לשמוע אלא דברי ברכות ונחמות'!

מרן הגר"י זילברשטיין מתייחס לשאלה האם אפשר לסמוך על הרשויות בענין האנטנות הסלולריות

אל מרן הגר"י זילברשטיין הגיעה שאלה כדלהלן. רכשנו דירה בעיר מסוימת, ואנחנו אמורים לעבור אליה בחודש הקרוב. עתה התברר לנו שבמרחק 240 מטרים מהבנין החדש שלנו הקימו אנטנות רבות על תורן אחד. כששאלנו במשרד הבריאות, השיבו לנו שהאנטנות הללו עומדות בתקן, אלא שמשרד הבריאות בעצמו אומר שהתקן נקבע מפני שאין די מחקרים בתחום, ולכן קבעו את זה מכוח הספק. התקן האירופאי מחמיר הרבה יותר, ואילו התקן האמריקאי מקל יותר מאשר בזה הנהוג כאן בארץ. על פי מידע מקצועי שבדקנו, עד כמה שניתן, יש

אנטנות באזורי אכלוס

סכנה מסוימת לגור בטווח של 500 מטרים בסמיכות לאנטנה. הסכנה היא גרימת מחלות שונות, ובהן המחלה הנוראה, בעיקר אצל ילדים. שאלתנו היא: האם להסתמך על התקן של הרשויות בארץ, שהשיבו לנו שהאנטנה סמוך לדירתנו עומדת בתקן הנדרש, או שבכל מקרה חלה עלינו חובת ההשתדלות, ואנחנו צריכים למכור את הדירה ולקנות אחרת בטווח של יותר מ-500 מטרים? נציין שהשקענו רבות בשיפוץ הדירה, ואם נמכור אותה - לא נפסיד מבחינה כספית!

מרן הרב השיב, שאפשר לסמוך בענין זה על הקב"ה, ועל זכותה של ארץ ישראל, שבוודאי לא ייגרם לתושבי ארץ הקודש נזק על ידי הרשויות, במיוחד לאור הפסוק 'ארץ אשר עיני ה' אלקיך בה', וכו'. 'ואני ממליץ לכם גם לתת כסף לצדקה, כדי שהענין יעבור כשורה', הוסיף הרב.

גם על דבר שאין חיוב לעשותו, מבטיחה הגמרא אריכות ימים!

התרגלנו לחפש סגולות בכל העולם כולו, ואנחנו מטלטלים את רגלינו גם למקומות נידחים, וכל זאת על פי שמועה ששמענו על סגולה המצויה באותו מקום. וחלילה לנו לזלזל בשום סגולה שכזו. אבל לכל הדעות כאשר הגמרא מבטיחה אריכות ימים, על דבר מסוים, הרי שזו לא שמועה, אלא הבטחה שהיא הגדולה שבהבטחות! אז בואו ונשמע על הבטחה שכזו.

בשו"ע או"ח (קס"ז י"ד) נאמר שאם המסובים רבים, גדול שבכולם בוצע. מציין הרמ"א בהגה - 'ואם הם שוים, ואחד מהן כהן, מצוה להקדימו; ואם הכהן עם הארץ, ת"ח קודם לו; ואם הכהן ג"כ ת"ח, אלא שהוא פחות מן השני, טוב להקדימו אבל אין חיוב בדבר'. עכ"ל הרמ"א. רק טוב להקדימו, ואין חיוב בכך. ובמשנה ברורה (ס"ק ע"א) בד"ה 'טוב להקדימו', מציין: 'ואיתא בגמרא, שמי שנזהר בזה מאריך ימים בכך'. אפילו שלא מדובר בחיוב, הגמרא מבטיחה לו אריכות ימים ושנים. שמענו?

הרה"ג רבי מתתיהו גודלבסקי בביאור ברכת 'שים שלום'

מה עניינה של ברכת 'שים שלום' בסוף שמונה-עשרה? - שאל הרה"ג רבי **מתתיהו גודלבסקי,** מנכ"ל מוסדות 'קרן הילד'. הוא מותיב והוא מפרק בהסבר נאה ומיוחד במינו. משל למה הדבר דומה: לאדם ההולך בשוק ועובר בין החנויות ולוקח מכל הבא ליד. אם אין לו כלי, במה יישא

הרה"ג רבי מתתיהו גודלבסקי

את המצרכים? כך עמד יהודי לפני בוראו בתפילת שמונה-עשרה, וביקש שיתנו לו מכל-טוב שבעולם, ומן-הסתם נתנו לו! עכשיו הוא זקוק לכלי כדי לקחת את המתנות איתו. והרי 'אין לך כלי מחזיק ברכה יותר מן השלום'! יוצא אפוא שהשלום הוא הכלי המתאים ביותר לשימוש, לאחר שמונה-עשרה... ונאים הדברים למי שאמרם.

אמונה, ורק אמונה. אבל זה לא פוטר אותנו מלסייע ל-16 ילדיו של 'שר החסד'

גם בסאגת האסונות הנוראה של ימינו, כאשר מחוץ תשכל חרב ומחדרים אימה, רח"ל, הוכו כל תושבי מודיעין עילית בהלם עם היוודע הבשורה על פטירתו, בחתף, של הרה"ח רבי שמואל סגל זצ"ל, 'שר החסד' של העיר, שכל ענייני העזרה והסיוע בכל תחום אפשרי עברו דרכו.

הרב סגל הכנים את עצמו לכל המשימות שאחרים משתמטים מהן, טיפל בכל הנפטרים, יָסַד את ארגון 'הצלה' בעיר החרדית הגדולה, ומאות יהודים חבים לו בפועל ממש את חייהם; האיש שמיום הבר–מצוה שלו לא היה יום אחד שלא התפלל ב'הנץ', ושעוד בבהרותו בישיבה סיים את כל הש"ס, ושלט בכל ששת חלקי ה'משנה ברורה' ישר–והפוך – ועזב את העולם בפתע, והותיר אחריו, מלבד 16 ילדיו, אלפים אלפים שלא היו מסוגלים להאמין שמודעות–הענק שהיו תלויות ברחבי העיר, מוסבות עליו.

בקטע זה ברצוננו להתמקד שוב ושוב בענין האמונה היצוקה בליבות בני ישראל, כפי שבאו הדברים לידי ביטוי אצל משפחת סגל שאיבדו את יקירם.

לאחר שנוכחנו, נבדל לחיים, במשך שעות ארוכות בבית האבלים נוכל לומר בפה מלא: אנחנו צריכים להיות מאושרים שכיהודים חרדיים נשארה לנו אמונה בלב. שכן, אדם שנעדרה ממנו האמונה הזו, הוא מסכן גדול, וצריך לרחם עליו כמו שמרחמים על האדם הכי–אומלל בעולם.

הרי אין סוף לשאלות שהיו יכולות לעלות על שולחנם של בני המשפחה! שכן, כל שורה שהוזכרה לעיל, היתה אמורה לגרום לו לאריכות ימים שנים! יהודי שהשכים כל ימיו לוותיקין, סייע תמיד לכל משפחות הנפטרים, עשה חסד של ממש עם רבבות בני אדם, והרי בשמים משלמים מידה כנגד מידה! ולמרות הכל, כשהגענו לבית המשפחה, היינו עדים למחזות–של–אמונה, נחמה ועידוד, ששוזרו בדברי האבלים עצמם, ששוחחו רק בדברי אמונה ובטחון, ושיננו כל העת, לעצמם ולקהל שבא לנחמם, שרק הקב"ה יודע מה טוב לו לאדם, ואם כך – ברור שגם הטרגדיה הנוראה הזו באה לעולם לטובת בני המשפחה, והכלל כולו.

'גם אם 30–20 איש לא יצליחו עתה למלא את כל תפקידיו ומטלותיו של אבא, אנחנו בטוחים שהכל לטובה', אומרים כל הילדים, כמו במקהלה, המצטרפת למקהלת–הנצח של העם היהודי, הבוטח באביו שבשמים.

ובצד יושב לו הילד בן ה–4 של הרב סגל, מוציץ בפיו, ו'דובי' בידו, והוא דומע על פטירת אביו הדגול. הילדים הרבים בלעה"ר שנותרו עתה ללא משען, נשענים על אביהם שבשמים, ומנחמים את כל מנחמיהם.

הכותרת שבה הכתרנו את הדברים, בדבר הפרוכת, מספרת את סיפורו של האיש המיוחד הזה. הכל ידעו מי הספיק כבר לתלות את הפרוכת כמה ימים לפני התקדש ראש חודש אייר... היה זה, כמובן, הרב שמואל סגל זצ"ל, שלפני יציאתו לכנס 'מחוברים לחיים', שעות ספורות לפני פטירתו, עוד הספיק לעשות כמה דברים בבית הכנסת המפואר 'אנשי ירושלים', שנמנה על מייסדיו.

לא רק הפרוכת היתה תלויה, גם המים לכיורי–הנטילה כבר הוכנו, ואפילו ספרי ההפטרות כבר גוללו לשבועות הבאים.

געגועי–אמונה של מאמינים שצלחו קשיים בשלום

שני משפטים, באותו הֶקְשֵר, חזרו על עצמם פעמים אינספור בבית משפחת סגל, השבוע. 'זה היה כל–כך מתאים לו, לעזוב את העולם בחודש ניסן מצד אחד, ובאופן פתאומי כל–כך, מצד שני'. בחודש ניסן – מפני שאין מספידים בו, והרב שמואל–נחום זצ"ל שמיעט תמיד לספר על מעשיו, וכל מה שפעל ועשה היה נראה לו כל–כך פשוט, בוודאי לא רצה שיספידו אותו וישבחוהו.

סודו של האיש, שכולם נעזרו בו, היה ב'סודו'... הוא כמעט לא דיבר מאומה. רק פעל ועשה. אתם יודעים מה? – אפילו הכיסאות עליהם ישבו 16 ילדיו ובני הבית בימי ה'שבעה', הגיעו מהגמ"ח של... שמואל סגל. כך היה כתוב בפירוש על כל כסא... כל משפחה אבלה רח"ל

בית הכנסת 'אנשי ירושלים' במודיעין-עילית שהרב סגל היה ממקימיו

במודיעין עילית הגיעה אל הגמ"ח שלו ושאלה את הכיסאות. ולא רק במודיעין עילית; גם ברבים מישובי הסביבה, דתיים ושאינם כאלה, ידעו את הכתובת של סגל, ברחוב 'שאגת אריה'. והיום, הרחוב הזה 'שואג' על האבידה שעלתה בחתף לשמי–שמים.

אחד הסודות השמורים של הנפטר הדגול שבאמת אף אחד לא ידע ולא שמע, היה, השכמתו כבר ב–3 לפנות בוקר, ועריכתו של סדר לימוד ותפילה עד 'הנץ'. למה אף אחד לא ידע? – כי מיד לאחר שהתעורר, מיהר בחשאי לבית המדרש, כדי שלא יתפסוהו ב'קלקלתו', וגם שם – ישב באחת הפינות, מוצנע מעיניים זרות.

אז איך פתאום התגלה הדבר? בגלל 2 סיבות מופלאות שבמופלאות. האחת היתה באמצעות השעון שצלצל בליל שבת האחרון בשעה 3 בדיוק, והעיר את בני הבית. התברר שאחדים מבני המשפחה ידעו שהוא קם מוקדם מאוד, אם כי לא ידעו אל–נכון את השעה המדויקת. לאחר הפטירה ניתקו את 'השעון המעורר' מהצלצול המוקדם, כדי שלא יעיר את הישֵנים, אבל שכחו לנתק גם את ליל השבת מצלצול זה... וכשנשמעו הצלילים בשעה 3 בלילה, ידעו הכל שזו היתה שעת ההשכמה הקבועה שלו.

התיישב והחל ללמוד

זאת, ועוד. בימי ה'שבעה' הגיע יהודי וסיפר שבחול המועד האחרון ביקש לתעד את יופיו של בית המדרש 'אנשי ירושלים'. 'הגעתי לשם בשעה 3 לערך, ולאחר כמה דקות ראיתי אדם שנכנס ומתיישב בפינה ומתחיל ללמוד, הוא מספר. האדם שנכנס והתיישב ללמוד לא הבחין בי, ולכן יכולתי להמשיך בצילומיי ללא הפרעה, תוך שאני מתעד גם אותו יושב ולומד בצד. גם כשעשיתי רעש בתזוזותיי בבית המדרש, לא זז האדם ההוא ממקומו, והמשיך ללמוד.

'לא ידעתי מי הוא זה, ואי זה הוא, עד שהחלו להתפרסם, מיד לאחר פטירתו, תמונותיו של אבי משפחתכם, ואז ידעתי שזה הוא, וגם התבשרתי על כך שהוא נמנה על מייסדיו הראשונים של בית המדרש

הרב שמואל סגל זצ"ל. חבל על דאבדין

המפואר הזה, שאין כמוהו ליופי'. וכמה מתאים הסיפור למי שבמשך כל שנותיו הלא–ארוכות אהב להצניע את עצמו, ולעשות את המעשים הכי–גדולים בדממה.

הכל היה רשום על שמו, דהיינו שאם הוא לא היה מתערב בפעילות, סביר להניח שהדבר לא היה יוצא לפועל... הוא הקים את כל מערך ההצלה של העיר, מאיחוד הצלה, דרך זק"א, עזר מציון, מד"א ויתר הארגונים, והדבר התאפשר בשל היותו איש–סדר מדופלם, שלעולם אי אפשר היה לתפוס אותו בטעות כלשהי. הטבלאות שעשה בשיבוץ המתנדבים במערכות ההצלה של מודיעין עילית, היו מודל לחיקוי בקרב סניפי הארגונים השונים.

אחד מהתניו של הרב סגל זצ"ל מספר שברגע שאביו נפגש עם ר' שמואל–נחום התבטא ש'אינני יודע אם השידוך הזה ייצא לפועל; אבל אני, כאדם פרטי, גם אם לא איהפך למחותנו, הפכתי כבר להיות ידיד אישי שלו... היחסים הבינאישיים שלו היו עטופים בחן

היתומים ליד הקבר

ובפשטות מקורית שלא נראית אצל אנשים רבים, וכבר בדקות הראשונות של השיחה הוא קנה אותי'...

יהודי נוסף נכנס, כולו מתמוגג מדמעות, ומספר שלפני כמה שנים נכנסתי לבית הכנסת, ואביכם ניגש אליי ואומר לי ש'אני רואה על הפנים שלך, שאינך מרגיש בטוב, תספר לי מה קורה איתך'... הייתי כל-כך מופתע שלא יכולתי שלא לספר לו שאני במצוקה כלכלית עצומה, וההוצאה-לפועל כבר בעקבותיי', מספר האיש.

אבא שלכם שאל אותי במה מדובר, ומה יהיה הסכום שיסגור לי את קצוות החובות. אמרתי לו שאני זקוק בשלב ראשון לכמאה אלף שקלים. הרב סגל שמע, איחל לי הצלחה ונפרד ממני. לא חלפו כמה דקות, ואני עדיין בתוך בית הכנסת, והוא חוזר עם שקית גדולה, ובה מאה אלף שקלים. 'רק שאף אחד לא יידע שהבאתי לך', הזהירני בחיוך, והמשיך להתפלל כאילו לא אירע דבר...

כמה וכמה מאפיינים בלעדיים, נוצצים ואף מוזהבים, יש בבית המדרש המפואר שהרב סגל נמנה על מייסדיו, ובמשך שנים רבות שימש כגבאי הראשי שלו. פְּנים המבנה סוּתַת בכמה קומות, כשבכל קומה עוצבו תאים מהודרים המאחסנים את ספרי ההפטרות עשויי-הקלף, המונחים כל אחד בתא מיוחד, מה שאי אפשר למצוא באף בית כנסת אחר. כאשר רוצים להוציא את אחד מספרי ההפטרות, צריכים לעלות קומה ולהעפיל אל התא המיוחד שבו מאוחסן הספר.

אם לא תגיעו למקום, לא תוכלו לתאר לעצמכם את עוצמת הפאר וההדר של בית הכנסת. כיורי הנטילה מגולפים אף הם בצורה מפוארת, ואחד הפרטים המאפיינים אותם הוא שהם אינם מחוברים למערכת המים, ולפני כל תפילה היה צריך הרב סגל למלא את המכל הצמוד לכיורים. מיותר יהיה לציין שמעולם הוא לא שכח לעשות זאת, ויתירה מכך; הפעולה האחרונה שעשה ביום פטירתו, לפני שנסע לכנס 'מחוברים לחיים' של 'עזר מציון', היתה מילוי המים בכיורי בית הכנסת, והכנת ספרי ההפטרות לקריאה...

כל פינה וזווית בבית-מקדש-מעט זה, מעוצבת באופן יוצא מן הכלל. בבית הכנסת הגדול מתפללים רק בימים מיוחדים, ואילו התפילות היומיות מתקיימות בחדר הכניסה, שגם הוא מרווח ומפואר לכשעצמו. ענייני בית הכנסת נוהלו ביד-אמן ע"י הרב סגל, ולאחר פטירתו התגלו בתאו, שבפאתי ההיכל, פתקים רבים עליהם כתב ותיעד את הביצועים הרבים והמסועפים הקשורים למקום התפילה, שפְּאֵרו הרב והמקצועיות שבה נוהל היוו אבן שואבת לכל תושבי העיר, ומחוצה לה.

יוזמה נוספת שהתעטרה בכתרו של בית כנסת זה היא ברכת הכהנים ההמונית המתקיימת בו מדי מועד במועדו. כן-כן, לא רק בכותל המערבי בירושלים; גם ב'אנשי ירושלים' במודיעין עילית אפשר לצפות ביותר מ-100 כהנים העולים לדוכנם, כדי לברך את העם. הכהנים ניצבים בכל קומות בית הכנסת, קומה מעל קומה, ומגיעים גם למפלס הגבוה בו מאוחסנים ספרי ההפטרות. המראה המשובב-כל-לב, מושך אליו מתפללים רבים, המגיעים גם מישובי הסביבה, ומצטרפים הן לרשימת הכהנים, והן לקבוצות המתפללים העומדים ברגש הומה בתוך ההיכל, ומתברכים.

בין כתלי בית כנסת זה בילה הרב שמואל סגל זצ"ל שעות רבות מסדר יומו הצפוף. וכַשערים שדרכם נכנס ויצא מדי יום, נתלו השבוע מודעות האבל הענקיות שבישרו על פטירתו, בחתף, של האיש המיוחד שהקדיש כל ימיו למען הזולת, והובל למנוחת עולמים באותו

ברכת הכהנים ההמונית המתקיימת מדי מועד בבית הכנסת 'אנשי ירושלים' במודיעין-עילית

רבה של מודיעין-עילית מספיד

אמבולנס שהוא–עצמו הוביל בו את נפטרי עמך בית ישראל.

בשבתות הבאות הוא יישב בגנזי מרומים, וישמח לראות שהמתפללים מוציאים את ספרי ההפטרות עשויי–הקלף שהכין כבר בחיי–חיותו.

■

לאחר ששהינו זמן ממושך בבית המשפחה, ונוכחנו באמונתם היצוקה של כל בני הבית, יש בלבנו תפילה קצרה, לוהטת, לאבא שבשמים:

היטיבה ה' לטובים ולישרים בְּלִבּוֹתָם (תהלים, קכ"ה ד'), וראה את עמך ישראל הנאנקים ביסוריהם ובכאביהם, ולא שואלים שום שאלות, וממשיכים להאמין בך ובכל פעליך, באמונת–אומן המסורה בידם מדור לדור. גם אם תעינו כשה אובד, בַּקֵּשׁ את עבדיך, כי מצוותיך לא שכחנו.

ולא נשכח, לעולם.

אפשר להמשיך את החיים! אפשר, וחייבים!

התנהגותם–באמונה של כל בני המשפחה מחזקת מאוד את כל הקהל, בעיקר מצד זה שרואים שאפשר! אפשר להישאר בן–אדם גם בצרה גדולה כל–כך, ועוד כזו שבאה בפתאומיות נוראה שכזו!

הלוואי שלא נזדקק עוד לחיזוקים שכאלה, אבל מה נעשה אם האירועים הללו פוקדים אותנו בתכיפות רבה יותר ויותר, ויש אנשים שברוב יגונם מאבדים את התקוה, ומכבים את קרן–האור האחרונה שעוד מהבהבת אצלם.

המקום בו ישב בבית המדרש

וזה הגרוע ביותר, וכידוע. כי כל עוד האדם מחזיק את עצמו מעל פני האדמה, יש לו סיכוי להמשיך את מערכת–החיים באופן נורמלי, ביודעו שהצרה שנפלה עליו היתה מתוזמנת מראש על–ידי הבורא. אבל ברגע שברוב מצוקתו הוא מגלה סימני–יאוש, מה אפשר עוד לעשות איתו?!

באים בני משפחת סגל, כולם ביחד וכל אחד לחוד, ומוכיחים לכל העולם שאפשר עדיין להמשיך ולחייך, להמשיך ולשוחח עם בני אדם, אפשר להמשיך להיות! אוי, וכמה שזה חשוב! כמה שזה קריטי לבני המשפחה!

חזק, חזק ונתחזק. כולנו יחד. ויעשו כולם אגודה אחת של אמונה–תמימה באבינו שבשמים.

הוקמה קרן עבור האלמנה והיתומים ב'וועד הרבנים' לענייני צדקה

קרן 6576

ניתן לתרום בטלפון 1800-22-36-36

וגם ישירות לוועד הרבנים

https://vaad.customize.plus/fund/6576/fundraiser/0525151413

ואולי העיכוב בשיגור הטילים היה בגלל ילד-חיידר אחד שאמר להקב"ה שאם יתבצע ירי הוא לא יוכל ללמוד?

די לפרשנויות ולדברי-ההבל הנשמעים בראש כל חוצות, שאין בינם ובין המציאות אלא הבל-פיהם וסכלותם של אלה המְפַרְשְׁנים עצמם לדעת... ■ יהודי צריך להאמין באמונה שלימה, שכשם שאין עלה קטן זז ממקומו בלי שהשי"ת רוצה בכך, על אחת כמה וכמה שהסיבה לאירועים בסדר-גודל שכזה היא אחת ויחידה: רצונו של אבינו-מלכנו ■ ולמרות שזה נראה פשוט, וכולנו יודעים זאת, האירועים הסוערים החולפים עלינו גורמים לשכחת-האמונה הפשוטה ■ חזק חזק ונתחזק

בסבב המלחמתי הנוכחי היתה תופעה 'מוזרה' כאשר 36 שעות לאחר חיסול הטרוריסטים הבכירים היה שקט בכל הגזרות, ושיגור הטילים לישראל היה רק לאחר מכן. 36 שעות חלפו באין פוצה פה, ואין מצפצף. ולא, לא דייקנו; אין פוצה פה? - בטח יש. והרבה. 'פרשנים' משני הצדדים, גם מהצד היהודי וגם משם, מהג'יהאד, ניסו להסביר ולפרְשֵׁן איך יתכן שבמשך כל-כך הרבה שעות לא הגיעה שום תגובה.

זה בכה, וזה בכה, והכל שטויות והבלים. אף אחד לא יודע מאומה מה עובר בראשם של אלה שהיו אמורים להפעיל את הרקטות, ומה מנע בעדם לעשות זאת. ו'אף אחד', זה אף אחד. הכל השערות מטופשות, העולות וצצות במוחם הקודח של מי שמקבלים משכורת עבור ה'פרשנות' שלהם.

מה לא אמרו על העיכוב חסר-התקדים בתגובת הג'יהאד? - שהם מנסים לתת מכת-מנע עוד לפני ירי הרקטות עצמן; שהם מנסים להחזיק מדינה שלימה בצוואר, וממוטטים את עצביהם של תושבי הדרום, משהו בסגנון 'מלחמת התשה', ומוכיחים שגם ללא רקטה אחת יש בידם להביא לקריסת המערכת, ובינתיים מחككים ידיהם בהנאה למול אלפי התושבים מן הדרום שכבר נטשו את האזור ונדדו למקומות אחרים; שהם מנסים לשכנע את ה'חמאס' להצטרף למערכה, ואולי גם את 'ידידיהם' מהצפון; ואולי סתם מנסים להרדים את כולם...

כל אחד מנסה 'להבין'

בְּלִיל של תירוצים והסברים, מקהלה של פרשנים המפרשנים את עצמם לדעת, וכל מי ששומע אותם חושב שמדובר באנשי מקצוע, היודעים מה מתחולל בליבם של האויבים, וגם אם דבריהם אינם קולעים לאמת, אבל הם לפחות קרובים לאמת... הם הרי מכירים מִתְּוָוי-פעולה שהיו בעבר, ולכן אין ספק - כך אנחנו חושבים - שהאפשרות שלהם להסביר את המצב היא הרבה יותר ממה שאני הקטן מסוגל לפרשֵׁן...

והאמת, שטעות גדולה היא לחשוב כך. והראיה האחת ואין בלתה היא מתוך המציאות בשטח... שאינה מתיישמת בשום אופן כפי שהם, הפרשנים, רואים אותה...

אז אם כולם מנסים לפרשן את המצב, גם לנו - יראי השם - מותר לעשות זאת. גם לנו מותר לומר הסברים על המצב. לא כן? אבל ההסבר שלנו לא יהיה בגדר פרשנות, אלא תיאור של מציאות חיה וקיימת, מציאות המוכיחה את עצמה לא רק בשנה זו, ולא רק בעשור האחרון. הפרשנות שלנו תְּקֵפָה ושרירה מאז בריאת העולם.

והיא: שכך החליט הקב"ה! זה היה רצונו, ואף אחד אינו יכול להמרות את ציוויו! אם בורא-עולם גזר שהתגובה תתעכב, אז כך יהיה. גם אם אנשי הג'יהאד יעמדו על הראש! ומה שצריך להוסיף מיד הוא, שגם אם הדברים נראים לנו פשוטים, ולכאורה אין טעם לכותבם, זה לא בדיוק כך...

כלומר, הדברים עצמם הם בוודאי נכונים, וכל יהודי מאמין שהכל תלוי בגזירת-מלך. אבל, כשמדובר בסוג כזה של אירוע, הגורם באופן טבעי לסערת-נפש ולבהלה ודאגה ממה שעלול להתרחש, והציבור נתון ראשו-ורובו בפרטי האירוע, וכל אחד מנסה 'להבין' מתי תגיע כבר התגובה מעזה, לפעמים אנחנו שוכחים את האמת הכל-כך אמיתית הזו, שבניגוד לכל הפרשנויות המטופשות הוכיחה את עצמה במשך אלפי שנים!

רק הקב"ה יודע כמה מאמץ הוא השקיע בלימוד

משום-מה אנחנו שוכחים שגם אם הג'יהאד הכין כבר את כל כלי-המלחמה שלו, והכל-הכל היה מוכן כבר לפעולה, אבל אם ילד קטן הלומד בחיידר עומד בתפילה לפני אביו שבשמים ומתחנן לפניו שלא יהיו טילים, 'כיון שאני נורא פוחד מטילים, וגם אני מאוד אוהב ללמוד תורה, ואם יהיו טילים לא אוכל ללכת לחיידר' - אזי השי"ת נענה לתפילתו, וגוזר שהרקטות תתעכבנה, כדי לא להפחיד את הילד החמוד שלו! כן, כן, זה יכול להיות בגלל סיבה כזו, כמו שזה יכול להיות בגלל בן-

טילים, ותילי-תילים של נסים

במאמר התמקדנו בעיכוב הטילים בתחילת המערכה, אבל איך אפשר שלא לראות את השם יתברך גם בכך שיותר מ-1,300 טילים שנורו לעבר ארץ ישראל, לא פגעו כמעט באף אחד, מלבד המקרה הטראגי בעיר רחובות. איך אפשר שלא לראות את יד השם יתברך השומר ומגן על עמו ישראל, ועל ארץ ישראל שעיני ה' אלוקיך בה!

הנתונים הללו צריכים להיות צרובים על לוח-לבנו, ולא להימחק משם. בניגוד לאלה שאינם זוכים לשבת בבית המדרש, הבוטחים בהבל וריק, אנחנו - יודעים היטב ש-יש לנו על מי לסמוך ובמי לבטוח. והוא, אדון כל האדונים ויוצר כל היצורים, שמעולם לא עזבנו ולא נטשנו, ולא יעזבנו ולא יטשנו לעולם ועד.

ישיבה או אברך כולל, שרק הקב"ה יודע את מידת המאמץ שהוא השקיע אתמול-שלשום בלימודו, ועכשיו הוא עייף וזקוק למנוחה, ואם הטילים יָיְרוּ הרגע, הוא לא יוכל לנוח. והגזירה יוצאת מלפני כסא-הכבוד לעכב את האש. כן, כן, די בחיידרניק אחד, או בבן-ישיבה אחד, אחד ויחיד, שאביו-שבשמים יודע ש'זה לא מגיע לו', כלומר שלא מגיע לו לסבול ברגע זה מאימת הטילים, העלולים להפריע לו במשימות-הקודש שלו - כדי להביא לכך שהג'יהאד יתעכב כל-כך הרבה שעות בשיגור הרקטות לעבר ארץ ישראל.

ומיותר יהיה לומר שהכל יכול לקרות לא רק בגלל התשב"רניק ההוא, או האברך, אלא כל יהודי שפעולותיו בעולם נעשות קצת-קצת לשם שמים, והקב"ה רואה שהטילים יפריעו לו במילוי המשימות, ממילא נגזרת הגזירה שהטילים לא יֵצְאו ממקומם עד שהשי"ת יגזור להוציאם.

ואולי זה לא קרה בגלל ילד כזה או אחר, אלא הקב"ה החליט שהפעם הוא רוצה למנוע מאתנו אימה ופחד, ובשל זכויות הכלל הוא מעונין לשמור על עמו ישראל מכל צרה ומצוקה! - והשקט הבטחוני הזה אינו מתרחש אפוא סתם-כך, או בגלל שהג'יהאד ממתין לשעת-כושר וכו'. השקט הזה הוא מְכֻוָּן, הוא בדווקא; זה שקט שהוחלט על ידי הבורא יתברך שמו.

ואולי הקב"ה עשה מה שעשה בגלל ל"ג בעומר! כדי לאפשר לכל החוגגים להמשיך ולרקוד במירון למען שמו יתברך! האם חשבנו על כך? האם חשבנו לרגע על הסיעתא דשמיא המיוחדת שהתגלתה בענין זה, כשזמן קצר לאחר שהופסקה כל התחבורה למירון, בשעות הלילה, נתן הקב"ה בלב המארגנים לחדש את התחבורה במלואה כבר בשעות הבוקר, כשהחשש לירי מהצפון היה משמעותי מאוד? - הלא רצון ה' היה זה!

הכל יכול להיות בגלל ילד אחד

והאמת, שאין אנחנו צריכים לדעת את הסיבה האמיתית לעיכוב התמוה בשיגור. אבל חובה עלינו לדעת שהכל מגיע אך ורק מרצונו יתברך.

הגם שמאמינים בני מאמינים יודעים שזה כך, אבל ברור כשמש שהאירועים הסוערים המתחוללים בעולמנו עלולים להשכיח את ההשקפה הברורה הזו מתודעתנו. מרוב דעות ופרשנויות אנחנו שוכחים לומר לעצמנו שהעיכוב התמוה הזה, נוצר אך ורק ברצונו יתברך, שעשה עושה ויעשה לכל המעשים. והמעשים הללו תלויים בנו, בי ובך, ובכל אחד מחברינו וידידינו, ואם על פי המעשים שלנו לא מגיע לנו לסבול, ה' יגזור גם על 'שקט בטחוני מוחלט' שיתמיה ויפליא את כל הפרשנים למיניהם.

אבל אותנו זה לא צריך להפליא כלל וכלל. שהרי רבות מחשבות בלב איש, ועצת ה' היא תקום! היא, ורק היא!

בוודאי שלא על כל דבר תצא בת-קול מהשמים ותגלה לנו את שורשי הענין וסיבותיו, ומדוע החליט הקב"ה כך וכך. אלוקי השמים והארץ עוטף את המתרחש בעולם בנסיבות טבעיות, וגם אם מדובר בנסי-נסים של ממש לא תמיד האדם יוכל לחוש את הנסים הללו.

והנסיבות הטבעיות במקרה שלנו הן כל ה...פרשנויות של הפרשנים. וחלילה לנו, כיהודים מאמינים, להימשך ולהיגרר אחר דברים אלה.

נדע ונאמין שהנסיבות הטבעיות הללו מהוות רק את המעטפת החיצונית של האירועים, אבל בשום אופן הן לא הדבר עצמו, והן אינן משקפות את האמת לאמיתה. חובה עלינו להאמין באמונה שלימה, שכשם שאין עלה קטן זז ממקומו אלמלא רצון ה', על אחת כמה וכמה שאירועים בסדר-גודל שכזה אינם מתרחשים בשל מה שמתחולל בראש הטרוריסטים בעזה.

לפעמים, כאשר מתרחשת על האדם צרה רח"ל, והוא מנסה להתחזק באמונה ולשכנע את עצמו שהכל מאת ה', והכל לטובה, מנסה היצר להכניס בו הרהורי-הבל, ומשכנעו שלא יתכן שתצליח לצאת מהצרה הזו באופן מושלם. אולי פה-ושם יישלחו לך כמה גרגרי-הצלה, אבל להיחלץ לגמרי לא תצליח.

והנה באירועים שהתרחשו בימים אלה הוכיח לנו השם יתברך שהוא כל-יכול! וגם אם אנחנו מצדנו היינו יכולים לקוות, לכל היותר, שהטילים לא יָיְרוּ בהיקף גדול, ואולי גם לא יגיעו למרכז, הנה הקב"ה בא ומוכיח לנו שהוא הבעל-הבית היחיד בעולם, ואם הוא מחליט שאף טיל לא ייצא מעזה במשך 36 שעות, לא יעזור שום דבר, ולמרות סימני השאלה מצד 'ראשי מערכת הבטחון' לא יקרה מאומה.

ומה עם 'כוחי ועוצם ידי'?

מכל הדברים הללו נלמד גם לחזק את עצמנו במאבק הקבוע שלנו נגד 'כוחי ועוצם ידי'. למרות שמילדותנו אנחנו יודעים זאת בבירור, וכל מלמדינו ורבותינו דיברו על כך תמיד, אם נבחן את עצמנו באמת, יתכן שנגיע למסקנה שגם אנחנו תולים 'קצת', רק קצת, את בטחוננו בצבא וחיילים, במטוסים ובטנקים, בפצצות חודרות-בונקרים וכו'.

והמבחן הוא פשוט. נחשוב לרגע ונהיה כנים עם עצמנו: אם היו מודיעים לנו שהצבא שבק חיים. אין חיילים, אין מטוסים, אין כלום. הכל מושבת. ובה-בעת היינו שומעים על מיליוני ערבים המתכוננים להיכנס לארץ ישראל, ואתם יודעים מה? - אפילו בלי נשק... על אחת כמה וכמה אם הם היו חמושים. נו, מה היתה אז ההרגשה שלנו? האם היינו ממשיכים להישאר שקטים ושלווים? - יענה כל אחד את התשובה, בכנות, לעצמו.

ועל פי שראינו בימים האחרונים, הרי באמת שייך להגיע למצב שבו נוכל לשכוח לגמרי מה'כוחי ועוצם ידי', ומלבד הבטחון המלא-והמושלם באבינו שבשמים, לא לסמוך על מאומה!

כי מדוע לסמוך על מי שאינו יודע מה הוא מדבר?! - ואנחנו הרי יודעים שמי שעיכב את השיגורים הוא אבינו-מלכנו, הניצב בכל הדורות בראש מערכותינו, והוא - אם הוא רוצה, יכול בכוחו לעשות הכל. אבל ממש הכל.

כל החדשות - רק בבית המדרש!

מה שמגלה לנו פעם אחר פעם שכל החדשות, וכל זירות-החדשות, מתרחשות רק בבית המדרש. אותו בית מדרש עתיק, עם ניחוח האורלוגין שלו, שבו ישבו אבותינו ואבות-אבותינו. רק שם, אפשר לגלות את החדשות, אלו שאינן תלויות בהגיגי-ליבם של פרשנים למיניהם.

אם היה לנו קצת קשה לחוש את זה, יבואו הדברים שנכתבו כאן ויעשו חריש בלב. כמה טוב לאדם היודע שמעליו נמצא הבורא יתברך בעצמו, שבידו מצויים כל הכוחות בעולם, והוא רוצה בטובתנו, בטובתו של כל אחד ואחד מבניו-אהוביו.

חיזוק

מרן הגר"י זילברשטיין מעורר על כך שבנות לא תרכבנה על אופניים

בעצרת חיזוק שנערכה ברמת אלחנן דיברו מרנן המרא דאתרא הגר"י זילברשטיין והגאב"ד הגר"י סילמן גם על נושא הצניעות, וכדאי לצטט כאן כמה דברים.

המרא דאתרא התריע על התופעה שילדות רוכבות על אופניים ברחובות קריה, מה שסותר לחלוטין את כל ענין הצניעות. כזכור, ביקשו הרבנים ברמת אלחנן, לא אחת ולא שתיים, מציבור ההורים, שישגיח על הילדות שלא תרכבנה על אופניים, בכל גיל שהוא. התקנה הזו אמנם מיושמת במרבית המקרים, אך עדיין אפשר לראות פְּרָצוֹת ברחובותינו.

והנה, דווקא בתקופה שבה מגיעים איומים לארץ ישראל מאירן, והלא הכל יודעים שאיומים אלה הם איתותים מן השמים עבורנו, כדאי שנדע שדווקא שם, באירן, מנסים לגנוב מאתנו את 'דרכי התשובה', ולהראות את עצמם כמי שה'צניעות' עומדת בראש מעייניהם.

ידיעה שהגיעה לאחרונה דיווחה על 'תקנה' ש'תיקן' הנשיא האיראני, המדברת על כך שאירן רותמת את הטכנולוגיה לחוקי הצניעות. ולכן, באירן אסור לאשה לנסוע על אופניים, והממשלה ייצרה אופניים מיוחדות, 'עם מחיצה', מטעמי צניעות.

יש לנו נס שאנחנו ברמת אלחנן עשינו את התקנה בענין האופניים, עוד לפני שזו נעשתה באירן, אבל המאמצים שעושים שם בעניינים אלה, מחייבים אותנו יותר ויותר להתחזק בנושא הצניעות.

והאמת, שכל עוד שלא נדע שהצניעות היא כתר, כתר אמיתי, משובץ ביהלומים נוצצים, המצב לא ישתנה. כמה מצער להיווכח ששכחנו את הדבר הפשוט ביותר: הצניעות היא כתר לראשה של האשה! נחזור שוב: כתר! כתר של ממש! פשוט כך! בלי כל הצטעצעות-לשון!

ואם לא ראינו מעולם מלכה כלשהי, שתתבייש בכתר הענוד לראשה, ותסירו מעליה, ובנות-ציון כן פושטות את עֲדָיָן מעליהן, אות הוא שאין אנחנו יודעים כלל את ערכה של הצניעות! כי אם היינו יודעים שמדובר בכתר נוצץ, לא היינו מסירים אותו בבוז שכזה! הבה נתחזק כולנו כתף-אל-כתף בענייני הצניעות, ומקובלים אנחנו מחז"ל, ומכל רבותינו, שחיזוקים בנושא זה מביאים על האדם אך טוב וחסד. וההיפך - ירחם השם!

הגאב"ד הגר"י סילמן: בגטו וורשה לא היתה אפשרות לקנות גרביים; ומה עשו בנות ישראל הכשרות?

הגר"י סילמן הזכיר באותה עצרת דבר מצמרר במיוחד. לפני 70 שנה בדיוק, בשנת תשי"ג, כשהמאבק של כל שומרי התורה נגד גזירת גיוס בנות היה בעיצומו, כתב אחד המחנכים כך:

עליכן לזכור, בנות ישראל, שבגטו לא היו אפילו גרביים פשוטות. לא לחם, לא מים, לא רפואות ולא גרביים. ומה עשו בנות ישראל היקרות כדי לשמור על צניעותן? לקחו מזרון וקרעו אותו לגזרים, ומהחתכים הללו תפרו גרביים, וגם חתיכות בד כדי להוסיף לשרוולים.

כשהמוות המתין להם בכל פינה, ובכל רגע היה עלול להגיח אשמדאי נאצי ולירות בהן למוות, הן עסוקות ב...יצירת גרביים ושרוולים ממזרונים. רְאֵה אלוקים איזה עם יש לך.

והמחנך ההוא סיים: כשיבוא יום הדין, וישובו בני האלוקים-המלאכים, מלשוט בעולם, יאמר להם הבורא יתברך, הראיתם את בנותיי בגטו וורשה, שאין כמותן בכל העולם?? ואני, הבורא, גאה בהן! לא בבנים ובבנות שהחזיקו נשק בגטו וורשה, אלא בבנות עם הגרביים, שוויתרו על מזרון לשינה, ועשו ממנו גרביים ושרוולים!

וגם השטן יענה אמן בעל-כרחו - - -

ואנחנו נאמר עוד: אם יעבירו לפני בית דין של מעלה את כל מסירות הנפש, העיניים, העקידות והשחיטות של כל הזמנים, ויעמידו לעומתן את מסירות נפשן לצניעות של גיבורות-הגטו ההן, אין בידינו לקבוע איזו כף-מאזניים תכריע - - -

חבל-הטבור היה כרוך סביב העובר לא פעם אחת אלא 4 פעמים! ומי הציל את המצב?

'אתם מעוררים תמיד בצורה מושכת ומרתקת אודות ענייני האמונה והבטחון בהשי"ת, ולכן החלטתי לשלוח אליכם את מכתבי זה, כדי שתפרסמוהו ויהיה הדבר לחיזוק לאנשים אחרים', כותב לנו אחד מחשובי העיר בני ברק, בן למשפחת רבנים מפורסמת.

וכך הוא כותב: כל אדם שיתבונן במה שקורה איתו סביב אירועי החיים, יראה מיד השגחה פרטית ממש על כל צעד ושעל. השלב הבא, לאחר שיראה את חסדי השי"ת איתו, יידע ויבין שרק בכוחו ובגבורתו של ה' לסייע לבני האדם בכל הצטרכויותיהם, וממילא יהיה לו הרבה יותר קל

לכוון את מגמתו ושאיפותיו להתקרב אל האלוקים, ולבקש ממנו - ורק ממנו - את כל מה שהוא צריך.

אספר כאן מה שקרה במשפחתנו. אחת מבנותינו לא זכתה לזש"ק במשך 6 שנים מאז נישואיה. אשתקד היא נפקדה בס"ד, ובימים אלה ילדה את בנה הבכור בשעה טובה ומוצלחת. אלא שהלידה היתה מלווה בנסי-נסים שאי אפשר לתארם, וברגע קל אחד הכל היה יכול להתהפך.

כיון שהיה מדובר בהריון ובלידה שהיא מאוד מאוד ציפתה להם, לאחר 6 השנים שחלפו, שמרה בתי תחי' על כל הכללים, ועל כל ההוראות, והעניינים התנהלו כראוי, בס"ד. לפתע, בין סוף החודש השמיני לתחילת התשיעי, שהוא זמן מועד, טיפס לחץ-הדם שלה לממדים גבוהים.

■

היא ניגשה לרופא שהיפנה אותה, ברוב חוכמתו בס"ד, לבית החולים, שם נערכו בדיקות מקיפות, ולאחר שהתגלו עוד כמה בעיות שאין כאן המקום לפרטן, החליטו לאשפזה לביקורת ולהשגחה. כחלוף 36 שעות מאז האשפוז, התרחש אירוע רפואי שבגינו נאלצו הרופאים לבצע מיידית את הלידה, ולאחר 'זירוז' שלא צלח, היא ילדה בניתוח, כשלעובר וליולדת שלום בס"ד.

ומה התברר בעת הניתוח? - שחבל-הטבור היה כרוך סביב העובר לא פעם אחת, אלא 4 פעמים! ואם היא היתה ממתינה עד סוף החודש התשיעי, דהיינו: שלחץ הדם לא היה עולה, ולא היו מאשפזים אותה, והאירוע הרפואי החמור לא היה מתרחש, והזירוז כן היה מצליח, ו--- לא היו עושים ניתוח, הרי שברור מאליו שלא היה כל סיכוי שהעובר יישאר בחיים, וייצא בשלום. רק לאחר שהקב"ה סיבב וגלגל את העניינים בדרך הנ"ל, זכינו לשמחה הגדולה של לידת-הבן, לאחר 6 שנים של ציפייה.

אז בוודאי שאם היו שואלים כל אשה מעוברת, מה את מעדיפה - שיהיה לך לחץ דם או לא, לידה בניתוח או בלי, להתאשפז כבר בתחילת התשיעי או בזמן, וכו', בוודאי שכל אשה היתה משיבה את התשובה שכל אחד היה משיב... מי מעונין בלחץ דם מיותר, בלידת-ניתוח, וכו'? אבל רק הקב"ה, צופה הנסתרות, יודע מה באמת טוב לאדם, ורק הוא יודע שהטובה האמיתית היא שלחץ הדם של המעוברת ההיא יטפס, ורק הוא יודע שהאשפוז והניתוח, וכל האירועים שנלוו, יפעלו לטובתה.

וכל מה שהוא מבקש מאתנו שנסכים לכל מה שהוא עושה אתנו, לא נפעל נגדו ולא ננסה להתחכם וללכת בדרכים אחרות, אלא נאמין באמונה שלימה שהכל-הכל-הכל הוא לטובתנו! ואז נזכה גם לשמוח ולעלוז לא רק ברגע שתגיע הישועה, אלא גם בכל השלבים שקדמו לה, גם אם בעינינו ייראו השלבים הללו כבלתי-רצויים...

היהודי הישיש היה יוצא מבית הכנסת ב'יזכור'...

יהודי ירא-אלוקים נפטר בבני ברק, ושמו הרה"ח ר' ישכר-דב קורנבלי זצ"ל. והיה האיש אהוב על המקום והבריות, אוהב תורה, עובד ה' בגופו ובממונו, רודף צדקה וחסד, ולא החזיק טובה לעצמו.

מתפללי בית הכנסת שלו התפלאו כל פעם מחדש לראותו יוצא ב'יזכור' מבית הכנסת, למרות שהוריו נעקדו על קידוש השם בשואה. כששאלוהו על כך, השיב, בדמע: 'אני יוצא עתה אל הצעירים, ואומר להם - דעו לכם, שאתם הנקמה האמיתית שלנו בהיטלר ימ"ש, וכיון שכך הנכם צריכים להתחזק בתורה וביראת שמים, ולעבוד את בוראכם בנאמנות ובתמימות'.

הרה"ח ר' ישכר-דב קורנבלי זצ"ל

הרב קורנבלי זצ"ל, שהתגורר ברחוב בילו, היה איש צדקה וחסד, והמלווים הרבים שהלכו אחרי מיטתו העידו שאפשר היה להגדירו כ'אוהב צדקה וחסד'. הנפטר החזיק בביתו גמ"ח, וכשסיכם עם פלוני לבוא ולקבל את ההלוואה, והלה לא היה מגיע במועד שנקבע, היה מתקשר אליו, ושואל בשלומו. היהודי הצדיק הזה הבין שאם הלווה לא הגיע לקחת את הכסף, יתכן שהוא מתבייש, וצריך לפתוח לו את הלב.

וכל פעם כשהלווים הגיעו לביתו, היה מכבדם במאכל ובמשקה, ומעניק להם את ההרגשה הטובה ביותר. למרות כל הייסורים שעבר בתקופת השואה, ובימי חייו, זכה להאריך ימים והגיע לגיל 97, ונפטר בשם טוב.

הודעות

קו 'שיח יצחק' - 04-376-05-82 להאזנה לפסקי ההלכה של מרן הגר"י זילברשטיין. כמו-כן, מדי ערב-שבת יעדכן הקו (בשלוחה 1) האם הרב ישהה בשבת ברמת אלחנן

❑❑❑

לפני כשנה, או יותר, איבדתי בשכונת רמת אלחנן און-קי שהיה עמוס בהרצאותיו של מרן הרב זילברשטיין. 0504117603

❑❑❑

פתחנו בשכונה גמ"ח למטרנות ומוצצים, בביתנו רחוב גבורי ישראל 24. משפחת פליישמן. בתיאום בפלאפון שמספרו 0548492984

❑❑❑

בבחרותי (לפני כ-15 שנה) איבדתי בביה"כ המרכזי סידור בשם "אור מאיר ושמחה" שקיבלתי ממרן רבי דוד אבוחצירא שליט"א. על הסידור היה רשום טלפון, והמוצא אכן התקשר אליי, אך איבדתי את פרטיו. הסידור יקר לי מאוד, ואודה אם יתקשר אליי שנית. יוסף בן עזרא, 0504193330

מרן הגאון רבי יצחק זילברשטיין

בלי גיוס אין פיוס? - ההיפך הוא הנכון!

'החיילים שנלחמים צריכים שמירה רוחנית וגשמית, ו"האלף לַמַּטֶּה" שלנו הם השמירה על החיילים! ■ כל חייל זקוק לבן-ישיבה שיגן עליו בתורתו; ואם כן אדרבה, למרות שהם לא דואגים לזה, שיהיה אלף למטה אלף למטה, בכל זאת הקב"ה מרחם עלינו ושומר עלינו...' ■ מה עונים לבני-משפחה השואלים שאלות בנושא הגיוס? ■ האם יתכן שכל עם ישראל יהיו לומדי כוללים? ■ לאחר היווסדו של 'כולל חצות' פסקו החדירות ■ 'הדב בא מן היער כדי לנשק את כפות רגליו של ראש הישיבה' ■ הרב מספר על החן המיוחד של חשקת התורה היה בשלחן החג של מרן הגר"י אברמסקי זצ"ל

משתתפי השיעור השבועי של מרן הגר"י זילברשטיין ב'מעיני הישועה', ובהם רבנים ודיינים, רופאים בכירים ועסקני רפואה, הופתעו בסוף השיעור לשמוע את הרב מתייחס ומגיב על שלטים שהוצבו בכל רחבי הארץ, בענין גיוס בני הישיבות. מרן הרב אמר: נסעתי השבוע באוטו, ואנשים עצרו אותי ואמרו, תראה מה כתוב פה בשלט: "בלי גיוס - אין פיוס". המודעות היו גדולות מאוד, ועלותן מגעת להון עתק. האנשים הצביעו על המודעות וביקשו שאגיב. כמובן שלא השבתי להם במקום. אבל עכשיו אני רוצה להשיב, לא בשבילם, אלא בשבילנו, כדי שאנחנו נדע את התשובה.

תשמעו חבריי, מה הם אומרים, 'בלי גיוס אין פיוס'? הרי בעצם מדינת ישראל לקחה שטחים שהיו שייכים לערבים כמעט אלף שנה, וגירשו אותם מאדמתם; איזה היתר יש להם לעשות כן? לגרש פלסטינים שהיו גרים פה כל-כך הרבה שנים? הרי אצלנו בתורה כתוב שזה ארץ פלשתים, והשי"ת הבטיח לתת לנו אותה, את ארץ שבעת העממים, איך זה הולך ביחד? אלא אמר הקב"ה: אם תשמרו את התורה והמצוות, אז אני נותן לכם את הארץ. ואם תעשו 'אלף למטה, אלף למטה', דהיינו שאלף אנשים ילכו לצבא, ואלף אנשים כנגדם יושבים ועוסקים בתורה הקדושה, הארץ תהיה שלכם. כנגד אלף חיילים צריכים אלף בני ישיבה שלומדים תורה, ואם עושים את זה, רק אז הקב"ה, שהוא הבעל-הבית שברא את השמים והארץ, ונתן אותה לאומות העולם, הבטיח שייתן לנו את הארץ, ורק אז יש לנו רשות להיות פה בארץ.

וממילא, הרי ארץ ישראל היא במקורה 'פלסטינה', אז איך גירשו את כל הערבים? אלא התירוץ הוא שהקב"ה נתן לנו, ומי שנתן לנו אמר את הכללים איך לקבל את הארץ הקדושה: אלף למטה אלף למטה! אלף חיילים, ואלף בני ישיבה לומדים תורה.

וזו התשובה שיש להשיב למי שתלה את השלטים; ארץ ישראל בלי שמקיימים את התורה לא שייכת לנו בכלל, אנחנו הגנבים, כולם אומרים לנו את זה, אומות העולם אומרים 'אתם ליסטים', איך בכלל השתלטתם עליה ופלשתם לכאן? הקב"ה הבטיח 'וירשתם אותה וישבתם בה', אבל יש לכך תנאים שהשם שמירת התורה והמצוות, ואלף למטה אלף למטה... הקב"ה הבטיח שאם נשמור התורה והמצוות, אז ונתתי לכם את הארץ. נו, אז איפה המדינה דואגת לשמירת התורה והמצוות, איפה יש אלף למטה? החיילים שנלחמים צריכים שמירה רוחנית וגשמית, ורק 'האלף למטה' הם השמירה על החיילים, כל חייל זקוק לבן ישיבה שתורתו תגן עליו, וא"כ אדרבה, למרות שהם לא דואגים לזה, שיהיה אלף למטה אלף למטה, בכל זאת הקב"ה מרחם עלינו עלינו..."

רק בזכות לומדי התורה

נצטט כאן עתה דברים בהקשר הנ"ל של 'תורה מגנא ומצלא' שאמר מרן הגר"י זילברשטיין. מדרך העולם היא שבכל מקום-יישוב יש חייטים, נפחים, נגרים, וכן כל יתר בעלי האומנויות. לא יתכן שיישוב יהיה מורכב כולו רק מבעלי אומנות אחת; ולמשל, עיר שכל תושביה יהיו חייטים לא תוכל להחזיק מעמד זמן רב, כי אם יתקלקלו הנעליים למי יִפְנו, וכאשר יתקלקל הברז מה יעשו?

ואם כך הם פני הדברים, אפשר היה לחשוב שרק שבט לוי יוכל לעסוק כל העת בתורה, אבל כל יתר השבטים יצטרכו לרכוש התמחות גם באומנות אחרת, כי הרי לפי האמור לעיל לא ייתכן לקיים את יישוב הארץ ללא בעלי מלאכה.

על כן אמר הקב"ה 'והייתם לי סגולה מכל העמים, כי לי כל הארץ', ומסביר המהרי"ל דיסקין - אתם, עם ישראל, תעסקו בתורה, ואם תשאלו מהיכן ניקח סנדלרים וחייטים, התשובה 'כי לי כל הארץ', יש לי 70 אומות אחרות שתתעסֵקנה במלאכות הללו הנצרכות לתיקון העולם...

התקופה הקשה שאנו מצויים בה, והעובדה שהכל רואים שלאף אחד אין פתרון לבעיות הצצות השכם והערב, מביאה רבים מאחינו בני ישראל לעמוד על ערכם הסגולי של בני ישיבה המשקיעים ראשם ורובם בלימוד תורה, וגם אלה שלא ידעו עד היום להעריך את ההצלה שיש בכך על כל עם ישראל, נסוגים היום מהאידיאות שליוו אותם במשך כל ימי חייהם, ורואים את האור היוצא מבתי המדרשות.

הדב בא לנשק את כפות רגלי הרב

מסירת התורה מרב לתלמיד היא הערובה היחידה

אבל יש כאלה השואלים שאלות... יהודי אחד ניגש אליי ושאלני, בהבעת תרעומת, מדוע אני ואשתי - שיש לנו כמה ילדים בצבא - צריכים לרעוד מפחד למשמע כל דפיקה בדלת, שמא-שמא באים לבשר לנו בשורה לא-טובה, רח"ל, ואילו הוריהם של בני הישיבות משוחררים מן הפחד הזה? כששומעים שאלה שכזו היוצאת מליבו של יהודי האומר את הדברים מתוך כאב-לב, ואין בכוונתו לקנטר, אסור לבוז לו. צריכים לשמוע את דבריו ולהשיב כמידת היכולת.

רְאֵה, אמרתי לו, הנה כאן, במקום שאתה מתגורר, יש פארקים וגינות יפהפיות, והכל מלא בצמחיה ופרחים ריחניים. עכשיו תאר לעצמך שהיה בא לכאן אדם פלוני, והיה מציג את עצמו כמי שאחראי על כל משק המים במדינה, והיה ממשיך להסביר שכאחד 'היושב על הברזים' הוא גם אחראי לכל הגינות הנאות הללו, ומבלעדיו, דהיינו אם הוא יחליט לסגור את המים, לא תהיינה כאן גינות כלל.

והנה, אם היית שומע שהשירות הצבאי שלו עלול להפריע לו בתפקודו כאחראי על משק המים, הרי בוודאי שהיית עושה את כל המאמצים על מנת לשחררו מן הצבא, לא כן?!

האיש הנהן בראשו בחיוב. ועכשיו, המשכתי ואמרתי לו, עשה קל וחומר בעצמך; הרי יהודי הינך, וגם אתה צריך להאמין שבני התורה השקודים על תלמודם יומם ולילה, הם-הם הברז, הם-הם שבזכותם יש חיים לכל יושבי הארץ הזו. ודע לך עוד, שבזכות לומדי תורה צומחת החיטה והשעורה, ובזכותם גדלים לא רק כל הפרחים שבפארקים הסמוכים לביתך, אלא גם כל תפוחי האדמה והעגבניות, המלפפונים והקישואים וכל יתר הירקות, גם העופות שאנחנו אוכלים, והבָּקָר שמִבְּשָׂרו אנחנו שָׂבֵעים, לכל זה יש זכות קיום רק מכוח התורה. והרי השירות בצבא יפריע לבני הישיבות בעיונם בתורה! וממילא תבין מדוע יש לשחררם...

החדירות פסקו

התפעלותם הגדולה של אלה שאינם אנשי בית המדרש, מתבטאת בדרך כלל ממסירותם של לומדי התורה לתורתם. בשעה שהם רואים את היגיעה בתורה, ויודעים בבירור שהלומדים מוכנים למסור כל אשר להם למען התורה, היא-היא הראיה הטובה ביותר, שהתורה היא תורת אמת.

שהרי באיזו 'תורה' נוספת אפשר להיתקל בתופעה של אנשים היושבים ולומדים כל הלילה, כמו שאפשר לראות במקומותינו לא אחת ולא שתיים!

אם פעם היו משכימי ה'ותיקין', הראשונים להגיע לבית המדרש, ולא היה מי שהקדימם, כיום יש במקומות רבים בארץ 'כוללי חצות', שבהם שוקדים ת"ח על תורתם משעת חצות ועד אור הבוקר, ומעניקים בכך הגנה לתושבי השכונה שבה הם לומדים, כמו שנאמר 'ונשאתי לכל המקום בעבורם'.

האמונה הזו בכוחה של תורה, היא גם אחת התופעות המזהירות של דורנו, שאנשים רחוקים אינם מסוגלים לרדת לעומקה. בשכונה פלונית בירושלים, היו כמה וכמה חדירות של מחבלים, ואנשי השכונה, חכמים ויראים, לא פנו לכתובת הרגילה, 'הביטחונית', אלא ישדו... כולל חצות, מתוך אמונה ודאית שאישָׁהּ של תורה תשרוף את כל המתנכלים למיניהם. ואם בתחילה היה מי שחשב, שחברי הכולל המיוחד הזה לא יעמדו במשימה הבאמת-קשה, הרי שהם בעצמם מוכיחים שיש להם כוח...

מתפללי ה'ותיקין' באותה שכונה, פוגשים את הת"ח כשהם עסוקים עדיין בפיצוח הסוגיה שבה עסקו, כשעל השלחן שלפניהם מונחים עשרות ספרים, ראשונים ואחרונים, וגם כוס התה שסייעה להם להיות ערניים בעיצומו של הלילה... יש בכוחו של המראה המלבב הזה ליטוע אהבת תורה אמיתית אצל כל מי שנתקל בכך. מרבית חברי הכולל הם מרביצי תורה, המנצלים את שעות הלילה להכנת השיעורים שיאמרו ביום שלאחר מכן.

לשאלתנו, כיצד הם בכל אופן מסתדרים עם שעות השינה, השיבו הת"ח שהם חוטפים שעה פה, שעה שם... אף אחד מהם לא אמר שלאחר הלימוד בלילה הוא הולך לישון עד הצהריים... ראה ה' והביטה עמלי תורה בדור יתום זה. הדגשנו 'בדור זה', שכן הכל יודעים את תחלואי הדור, את יסוריו ומכאוביו. והנה גם בדור זה יש עמלי-תורה אמיתיים.

דב גדול פסע לעברו

מעשה מופלא סיפר לי יהודי שביקר במונסי שבארה"ב. את פרטי הסיפור שמע מראש ישיבת קרלין בעיר זו.

אבי זצ"ל, סיפר ראש הישיבה, התגורר בבית שהיה ממוקם בלב היער. המדובר בתקופה של לפני עשרות שנים, כשחלקים רבים מהעיר מונסי היו עדיין מיוערים. יחד אתנו, באותו בנין, התגורר גם הגאון המפורסם רבי שלמה היימן זצ"ל, מגדולי מרביצי התורה של אמריקה, וממקימי ישיבת 'תורה ודעת'. משפחתנו, סיפר ראש ישיבת קרלין במונסי, התגוררה בקומה השניה, ומשפחת היימן בקומת הקרקע.

פעם, בשעת בוקר מוקדמת, הזדעזעה אימי לשמוע זעקות נוראיות שעלו מקומת הקרקע. היא מאמצת את אוזניה, ונדהמת עוד יותר לשמוע שהצעקות יוצאות מפיה של הרבנית היימן, שהיתה ידועה כאשה מיושבת בדעתה בצורה מופלגת.

אימי ניגשת למרפסת ודמה קופא בקרבה. המחזה היה נורא ואיום! רבי שלמה היימן ישב במרפסת הבית, שפנתה לכיוון היער, ודב גדול מהלך לעברו, כאשר המרחק בין הגר"ש היימן לחית-הטרף אינו עולה על כמה מטרים.

גם אבי שמע את הזעקות והגיע אל המרפסת, וכשראה במה הדברים אמורים, טיפס במהירות על המעקה, ו... קפץ מן הקומה השניה לעבר הדב, תוך שהוא נוחת במרחק סנטימטרים ספורים ממנו. היה זה מעשה של מסירות נפש כדי להציל את חייו של ראש ישיבת 'תורה ודעת'.

והנה, למרבה הנס, נבהל הדב מקפיצתו של אבי, וברח חזרה אל היער כלעומת שבא.

ראש ישיבת קרלין במונסי סיפר עוד, שכאשר סיפרו את המאורע להגאון רבי פייבל מנדלוביץ' זצ"ל, שעמד גם הוא בראשות ישיבת 'תורה ודעת', ואמרו לו ש'אלמלא קפיצתו של הת"ח מהקומה השניה, הדב היה טורף רח"ל את הגר"ש היימן, הגיב הגר"פ מנדלוביץ: 'הדב היה טורף את ר' שלמה שלנו?! מה פתאום?! הוא בא מן היער כדי לנשק את כפות רגליו של ראש הישיבה'!

אחד מתנאי היסוד של עמלות בתורה הוא שתהיה זו עמלות בכל עת ובכל שעה, גם אם לכאורה התנאים בשטח אינם מאפשרים זאת.

ההדרכה לחיים של מרן הגר"ד פוברסקי זצ"ל

שמענו סיפור מופלא על חתן שנכנס ביום חופתו אל מרן ראש ישיבת פוניבז', מרן הגאון רבי דוד פוברסקי זצ"ל, וביקש מראש הישיבה שייתן לו הדרכה לחיים. נטל ר' דוד את ידו של הבחור, הִכְנִיסָהּ בתוך ידו-שלו, ואמר לו בחיבה-רבתי: הינך נכנס עתה למסלול חדש של חיים, ומן הסתם חולפות במוחך אי-אלו מחשבות שהצלחתך האישית תלויה במידת הקשר שיהיה לך עם אשתך, אולי גם בפרנסה, ובפרטים נוספים.

ואני רוצה לומר לך, שאמנם כל אלו הם דברים חשובים המסייעים ללומדי תורה, אבל הדבר העיקרי שהינך צריך לזכור הוא שהאושר האמיתי אינו תלוי בשום דבר אחר, לבד מהדביקות בתורה. רק מי שדבק בתורה בכל ליבו, והיא זו שמכוונת אותו בכל תחנות חייו, הוא-הוא המאושר האמיתי!

ראש ישיבת פוניבז' ביקש להמחיש את הדברים באוזניו של החתן וסיפר לו מעשה שהיה בישיבת נובהרדוק. סיפור זה טומן בין מילותיו את המפתח להצלחה בנפתולי החיים, וגם את המפתח לחיים עצמם.

בתקופה שבה היה השלטון הקומוניסטי בשיאו, ארגנה פעם המפלגה הקומוניסטית עצרת גדולה, בה היו אמורים להשתתף כל ראשי השלטון. מיקומה של העצרת היה ממש מול ישיבת נובהרדוק, ולכן היה מי שחשב בהנהלה לסגור את הישיבה באותו יום, כדי שלא ייוודע דבר קיומה לקומוניסטים. אבל הסבא מנובהרדוק הודיע שכל הסדרים יימשכו כרגיל, וביתר שאת. ואף הבטיח כי מי שילמד בכל כוחו, לא יאונה לו כל רע.

ברחו לחדריהם

הבחורים החלו ללמוד במרץ רב, וכדרכם בצעקות רמות. החיילים שהגיעו לאבטח את העצרת, הופתעו לשמוע קולות העולים מהבנין הסמוך, והיו בטוחים שהנה עולה בידם סוף סוף ללכוד בני ישיבה הלומדים תורה, מעשה שהיה אסור בתכלית האיסור בתקופה ההיא. הם עולים עם כלי נשקם בגרם המדרגות של הבנין, ומתכוננים לעשות שחיטה רח"ל בהיכל הישיבה. שני בחורים שהבחינו בכך, ברחו לחדריהם והתחבאו בתוך ארונות הבגדים. כשנכנסו החיילים אל תוך ההיכל, וראו את הבחורים הצועקים אחד אל השני בקולי-קולות, בתוספת תנועות ידיים משונות, אמרו שכנראה מדובר ב'בית משוגעים'... ומכיוון שידעו שפגיעה במשוגעים מהווה עבירה חמורה על פי החוק הבינלאומי, וגם בשלטון הקומוניסטי לא התירו מעולם לפגוע באנשים כאלה, החליטו לצאת מיד מן הישיבה ולא לעשות רעה לאף אחד.

אלף למטה, אלף למטה. כל חייל זקוק לבן-ישיבה שיגן עליו

משעזבו את פתח ההיכל, ונתקלו בבנין הפנימיה הסמוך, הציע אחד החיילים לגשת לשם, 'כי ייתכן ששם נמצא בחורים נורמלים'... חבריו עשו כדבריו, ובדיוק באותו רגע יצאו הבחורים ממחבואם. החיילים כיוונו אליהם את כלי נשקם והרגום. נמצאתָ למד, אמר הגר"ד פוברסקי לחתן, שהדָּבֵק בתורה זוכה לא רק לחיים מאושרים, אלא גם לעצם החיים.

בשלחן החג של הגר"י אברמסקי

מי שלא ראה את שלחן החג של רבינו מרן הגאון רבי יחזקאל אברמסקי, כשמסביבו גדולי תורה הבאים לקבל פניו, ולשמוע הלכות פסח בפסח, והלכות חג בחג, לא טעם טעם קבלת פני הרב.

והיו הבחורים הצעירים משתאים לחזות בבקיאות המופלאה בכל הש"ס, בדיוקים ובהשמטות שברמב"ם, כשגדול אחד מפענח והשני סותר, עד שהיינו מגיעים מזה לחלישות הדעת... חן מיוחד של חשקת התורה ועמלה היה בשולחנות אלו.

הסטירה והסליחה...

רק מלאכים לא טועים. לבן-אדם, כל בן-אדם, מותר לטעות, ולצורך הענין לא משנֶה באיזו מדרגה רוחנית הוא נמצא. השאלה היא, איך אנחנו מתייחסים לְטָעוּת זו, והאם אנחנו יודעים כיצד להודות בה, על כל מה שכרוך בהודאה זו.

ת"ח חשוב ברמת אלחנן, שכולנו מכירים, זכה גם בילדים מחונכים במיוחד, והדבר בולט מאוד. אבל, גם מכל ילדיו אלה, בולט אחד מהם, שכבר במבט ראשון רואים שהוא המיוחד במיוחדים.

כל הנהגותיו, הנהגות מלכותיות ואצילות הן. כולו ענווה ותום-אמת, יושב ולומד בהתמדה מופלאה, ונראה שאכן אין לו בעולמו אלא ד' אמות של הלכה בלבד. המדובר באברך שכבר התחתן לפני כמה שנים, וממשיך את התעלותו וחיי-הטהרה שלו גם בהיותו אב לילדים.

שאלנו פעם את הת"ח כיצד זכה ילד זה לְמה שזכה, והת"ח השיב את מה שהילד עצמו אמר לו, זמן-מה לפני נישואיו, כששאלתי אותו כיצד הגיע לדרגות שכאלו. והבן סיפר לי שהכל החל מהסטירה והסליחה...

והזכיר לי מעשה שהיה, כשנתתי לו פעם סטירה (לא חזקה בכלל) באירוע מסוים, כשחשבתי שהוא אשם במה שקרה. ברם, לא עבר זמן רב והתברר לי שטעיתי, ובאמת הוא לא היה אשם כלל וכלל.

נו, מה עושים במקרה כזה? - לי אישית לא היה כל ספק מה צריך לעשות. בלילה הבא, כשהילד עלה על יצועו והתכונן להירדם, באתי למיטתו והענקתי לו נשיקה חזקה, ואמרתי לו שבאתי לבקש סליחה...

על מה? - שאל הילד בתמימותו, והזכרתי לו את המעשה ההוא, התוודיתי בפניו על טעותי, וביקשתי סליחה. ככה הכי פשוט. סליחה, כי עשיתי את אשר לא היה צריך להיעשות.

הילד פרץ בבכי נסער, וניכר היה עליו שה'סליחה' שלי חדרה לו עמוק-עמוק ללב. 'מני אז ידעתי, כך אמר לי הילד בעצמו, הנהגה מוסרית מה היא. מני אז הבנתי איך צריך להתנהג בחיים, וירדתי למהותה של מידת ההכנעה.

ידעתי שלא צריך להתבייש לבקש סליחה, וידעתי עוד יותר שאדם המבקש סליחה, אין מכובד ממנו. בניגוד למה שמקובל, שאדם כזה מעמיד את עצמו בזווית לא-מכובדת, ההיפך הוא הנכון. ממש ההיפך.

ומנקודה זו החילותי לחנך את עצמי ואת מידותיי! עד שהגעתי לאן שהגעתי, סיפר החתן לאביו.

זה הכבוד האמיתי-האמיתי!

ואם מהילדים צריך לבקש סליחה, על אחת כמה וכמה שאם עשינו דבר שאינו-כראוי לעקרת-הבית, זו לא בושה לבקש סליחה. אדרבה; מי שעושה זאת, מכבד ומתכבד בעצמו. זה הוא הכבוד האמיתי.

גם בענין זה סיפר לנו אחד מתושבי השכונה שפעם בסעודת השבת העלתה רעייתו על השלחן נושא-של-חול שלא היה מן הראוי לדבר עליו בשבת קודש, וְהֵעַרְתִּי לה על כך לפני כל הנוכחים, בניי ובנותיי, חתניי וכלותיי.

לא עשיתי זאת בגסות, וכמובן שלא צעקתי עליה וכו'. ההערה היתה עדינה, אבל היא נאמרה לפני כולם, ועשה לי רושם שרעייתי נפגעה.

המתנתי כמה דקות, מספר הת"ח, וביקשתי שוב את רשות הדיבור, ואמרתי שאני רוצה לבקש סליחה מאשתי, 'כי לא הייתי צריך להעיר לה ברבים'. לא הסתפקתי בכך, אלא שאלתי אותה האם היא סולחת לי מכל הלב, והיא הגיבה בחיוב.

זכורני, הוא מספר, איזה רושם מצוין עשתה ההתנהגות שלי לפני כל הילדים, שאמרו לי במפורש שזו היא הדוגמא האישית הטובה ביותר לשלום-בית.

מה לחש רבי שלום אייזן לתלמידו בשערי בית החולים?

זו העת לספר את מה שסיפר מרן הגר"י זילברשטיין. הייתי נוכח פעם, סיפר הרב, בעת שהגאון רבי שלום אייזן זצ"ל, שהיה משגיח בישיבת סלונים ומורה הוראה וותיק בבד"צ בירושלים, פגש את אחד מתלמידיו ליד בית החולים 'הדסה', וכששאלו לסיבת בואו לכאן השיב התלמיד שהגיע לבקר את אשתו המאושפזת בבית החולים.

הטיתי את אוזני לשמוע מה יאמר לו ר' שלום. והנה אותו צדיק מסבר את אוזני תלמידו בפסוק (משלי, כ"ז י"ח) 'נֹצֵר תאנה יאכל פריה', ואומֵר לו שהפסוק נסוב על עקרת הבית, האשה, שמי ששומר עליה ומיטיב איתה, יזכה גם לאכול מפירותיה.

וזו תוכחת גדולה לכל אחד מאתנו, שיידע לשמור על אשתו, ואם חטא נגדה שלא יתבייש לבקש ממנה מחילה וסליחה. לא פעם קורה שמתגלעים וויכוחים בבית, וחובה על בני הבית להתפייס מיד, ולא להמתין עם הפיוס והסליחה עד ליום הדין.

האם לא די לנו במה שאמר רבי חייא (יבמות, ס"ג א') 'דיינו שמגדלות בנינו ומצילות אותנו מן החטא', כדי להתפייס עמהן כראוי וכיאות?!

האם לנו, המבוגרים, קל לבקש סליחה?

ובאמת שהדברים היו צריכים להיות כל-כך פשוטים. גם אם הינך אבא/מלמד/ר"מ, או כל תפקיד חינוכי אחר, אם חטאת - תבקש סליחה. מה יקרה לך אם תעשה זאת? רק דברים טובים ייצאו מכך. רק השפעות טובות.

אנחנו גיבורים גדולים לדרוש מהילדים שלנו שיבקשו סליחה, ובכל פעם שאחד מהם עשה דבר לא-טוב לחבירו, אנחנו מתייצבים מולו בתקיפות חסרת-פשרות, ודורשים שיבקש סליחה... ואם הוא לא עושה זאת מיידית, כבר אנחנו צועקים עליו ומאיימים בכל-מיני איומים...

והדבר בכלל לא מובן מאליו; וכי לנו כל-כך קל לבקש סליחה?! ברור שלא! ואם כן, מה לנו לדרוש זאת מילדינו?

נחנך את עצמנו לבקש סליחה מכל הלב, ואז נוכל לחנך לכך גם את ילדינו. ויותר נכון: לא נצטרך לחנך אותם. לאחר שיראו את הדוגמא האישית שלנו, הם יעשו זאת לבד.

וראש הישיבה אמר לתלמידו: "אם לא תעשה כפי שאמרתי, לא יהיה לך לא תחילת 'זמן', ולא סוף 'זמן'"

המכתב דלהלן, שהתקבל אצלנו מאברך ת"ח המתגורר בשכונת רמת שלמה בירושלים, מכיל מסר חשוב עד מאוד, ויש לו השלכות לפינות חינוכיות רבות בחיינו, ובחייה של כמעט כל משפחה בישראל.

עוד בטרם נצטט את המכתב עצמו, נקדים ונאמר את המסקנה היוצאת ממנו, והיא, שהורים-לילדים בתקופתנו חייבים להכניס לעצמם לראש, שגם אם החינוך היהודי המקורי לא השתנה, ולא ישתנה לעולם, אבל ברור שאנחנו מחויבים להתאים את עצמנו לבעיות/ללבטים/לרצונות המתעוררים כיום אצל צעירי הצאן, ולדעת להתייחס אליהם בצורה הנכונה.

כי אם לא נעשה כך, ונסמוך על ה'מסורת' החינוכית שקיבלנו מאבותינו ואבות-אבותינו, לא בטוח שנצליח... וזאת בלשון המעטה-שבהמעטה... הפתרונות צריכים להיות עכשוויים, ומותאמים לרוח-התקופה, הרוח המפעמת והמנשבת בליבות הצעירים של ימינו, גם אלה השוקדים בכל כוחם על לימוד התורה.

האברך מרמת שלמה מתאר במכתבו את מה שהתחולל בביתו, עם אחת הבנות שהגיע בס"ד לגיל שידוכים. אנחנו, כותב האברך, התחנכנו וקיבלנו מאבותינו שכאשר מגיעה תקופה כה חשובה בחייו של האדם, שבה הוא אמור למצוא את בת-זוגו, הוא צריך להתאזר בכובד-ראש, ולהרבות בתפילה ובתחנונים אל השי"ת שיצליח את דרכו. זו הדרך, ואין בלתה. כך לִמְּדוּנוּ אבותינו ורבותינו.

ברם, אצל בתי תחי' זה התנהל קצת אחרת... ואציין מראש, שמדובר בבת מצוינת, יְרֵאָה וחסודה, כזו המעוטרת באמת במידות תרומיות, והמתחנכת באחד הסמינרים הטובים בירושלים.

בכיתתה בסמינר נוצרה אווירה שכל מי שמגיעה לגיל שידוכים, נוסעת להתפלל באחד מציוני הצדיקים המפורסמים באירופה, שההשתטחות על קברו התפרסמה כנושאת-ישועות.

■

אנחנו, הדור שלנו - כותב האברך - ידע והבין שכדי להתפלל כראוי על ענין השידוכים, לא צריך לטלטל את עצמנו עד לאותו ציון באירופה, אלא התפילה מתקבלת בכל מקום, גם בביתך-שלך, וליד 'הכותל' הפרטי שלך. אבל, בעוד שאנחנו הפנמנו את התובנה הנ"ל עמוק-עמוק בתוך לבנו, הדור הצעיר חושב קצת אחרת...

ולא שחלילה-וחלילה יש לי משהו נגד תפילה בציוני-צדיקים, מדגיש הכותב. אבל כשהופכים את זה ל'חובה', ויותר מכך - כשהדבר הופך להיות מֵעֵין 'מוֹדֶה' כזו, שאם לא תבצע אותה הלכה-למעשה, אינך יכול להיכנס ולהיכלל בחברת-הבנות בכיתה, זו כבר תופעה שאינה חיובית כלל ועיקר.

והדבר החמור ביותר קורה כאשר כמה בנות מתאגדות יחדיו כדי לנסוע לציונו של אותו צדיק. הן חושבות אולי שיש בכך מצוה, אולי גם מצוה-רבתי, ואינן מודעות כלל לסכנות האורבות להן כאשר הן נוסעות לבדן, ועוד לחו"ל, ובמרבית המקרים שוהות יחדיו, לילה-או-שני-לילות, בבית מלון.

הרי אין צורך לפרט את עוצמתן של הסכנות הרוחניות העלולות לפקוד אותן במהלך נסיעה שכזו. ועד שהן רוצות להגיע לציון-הצדיק, ולהרבות שם בתפילה ובתחנונים, הן עלולות לשוב לביתן כשהן תחת השפעה הרסנית וקלוקלת שאחזה בהן בְּטַלְטֻלוֹת-הדרך. ובאמת שאין כאן מקום להאריך ולפרט.

■

גם הבת שלי, ממשיך הת"ח את מכתבו, ביקשה לנסוע עם חברותיה לאותו ציון, וכל מה שניסינו לדבר על ליבה ולהניאה מהתוכנית, לא עזר מאומה. היא בשלה; 'כולן נוסעות, וגם אני רוצה לעשות זאת'! גם כאשר הבאנו לה ראיות חותכות מכמה חברות שלה שנסעו, וחזרו משם

לא ידעתי מה לעשות. אבל ידעתי-גם-ידעתי שמחובתי לעשות את כל המאמצים על-מנת למונעה מהנסיעה המשותפת עם החברות.

■

מבטיו של ראש הישיבה האהוב שלי, נסכו בי מצד אחד בטחון ושלווה, בראותי שיש לו תשובה ברורה עבורי; אבל מצד שני לא ידעתי מה תהא עוצמת הוויתור שאיאלץ לעשות כדי לפתור את הבעיה...

כשהן ברמה רוחנית ירודה, הדברים לא פעלו על ליבה. היא המשיכה להתעקש שברצונה לנסוע.

לא ידעתי מה לעשות. אבל ידעתי-גם-ידעתי שמחובתי לעשות את כל המאמצים על-מנת למנעה מהנסיעה המשותפת עם החברות. התפללתי להשי"ת בדמעות חמות שיעזור לי להסתדר עם הבת, ולפתור את הבעיה בדרך טובה.

לאחר אחת התפילות החמות וה'רטובות' בנושא זה, עלתה בליבי מחשבה אולי כדאי שאתייעץ עם ראש-הישיבה שבה למדתי, שהתפרסם כאישיות חינוכית רמת-דרג, ששיח-ושיג לו בבעיות החינוכיות של תקופתנו.

אמרתי, ועשיתי. עוד באותו יום סרתי לביתו והצגתי בפניו את הנושא, ושאלתי מה עליי לעשות. והנה, ראש הישיבה הביט בי בתמהון, כרוצה לומר: 'וכי אינך יודע מה עליך לעשות? הפתרון הוא פשוט מאוד'!...

מבטיו של ראש הישיבה האהוב שלי, נסכו בי מצד אחד בטחון ושלווה, בראותי שיש לגאון שליט"א תשובה ברורה עבורי; אבל מצד שני לא ידעתי מה תהא עוצמת הוויתור שאיאלץ לעשות כדי לפתור את הבעיה...

■

הפתרון הוא פשוט מאוד, אמר לי ראש הישיבה; הַזְמֵן עוד היום שני כרטיסי טיסה לאותו ציון, אחד לבתך, והשני - לך!!! דהיינו, שתסעו יחדיו!!! אתה והיא!!! אם אינך רוצה שהיא תיסע עם חברותיה, סע אתה איתה, וכך תפתור את כל הדילמות שהתעוררו בקרבך.

אבל איך אעשה זאת? - הקשיתי בפני ראש הישיבה; הרי רק עתה התחלתי את 'זמן' הקיץ בכולל, יש לי גם חברותא חדשה, וזה-עתה התחלנו סוגיה חדשה, ואני נתון בעיצומה של כתיבת 'חבורה'. אם אסע איתה, ייגדעו כל ה'התחלות' הללו, וכשאחזור אולי לא אצליח להמשיך בלימוד הפורה שיש לי עכשיו בכולל!

והראש-ישיבה שלי מביט בי במבט כעוס-מה, ועשה לי רושם שהוא פשוט אינו מאמין ששמע נכון את הדברים יוצאים מפי תלמידו... 'אם כשהצגת בפניי את השאלה הראשונה, עוד הבנתי אותך, הפעם לא זכיתי להבין', אמר.

'על מה אתה מדבר? הרי אם חלילה לא תעשה כפי שאמרתי, והבת לא תחזור משם כפי שנסעה, לא יהיה לך לא תחילת 'זמן', ולא סוף 'זמן'! לא תוכל להכין 'חבורות', ולא תצליח ללמוד בכלל. האינך מבין שכדי לשמור על בתך עליך להשקיע מבחינתך את המקסימום, ולא לחסוך בשום מאמץ על-מנת לאפשר לה להישאר בת טובה וערכית כפי שאתה רוצה שתישאר'! האברך מסיים את מכתבו בכך שאכן ציית לדבריו של ראש הישיבה, ונסע עם בתו, 'ולא רק שהיא חזרה בסדר, אלא זה היה יותר מבסדר'... הוא מתאר כיצד שהה לצדה במשך כל הזמן, דיבר איתה בענייני חיזוק והשקפה, טוהר המידות והאמונה בהשם יתברך. 'כך גם התחזק הקשר בינינו, ומעתה בטוחני שהיא תציית למה שאומַר לה'.

■

והוא שהקדמנו ואמרנו: בוודאי שכל צורב, כל לומד-תורה באשר-הוא, מעונין ללמוד בכולל כהרגלו, לא להיעדר ולו ליום אחד, להמשיך בעיוני הסוגיה עם החברותות, ולעשות שטייגן כמו שצריך. אבל, המשימות החינוכיות בתקופתנו הן כל-כך כבדות, כשעיקר-הכובד נופל כמובן על ההורים, ואם-כן צריך להיות פשוט וברור שכל עוד אנחנו מטופלים בילדים, זו המשימה הראשונה בחשיבותה, גם אם ביצוע הדבר יהיה כרוך ב'ביטול תורה'.

ומדוע הצבנו את שתי המלים האחרונות במרכאות? - כי האמת היא שזה לא ביטול תורה, אלא הוא-הוא קיומה. מה שהציע ראש הישיבה לתלמידו, במקרה הנ"ל, אינו בגדר ביטול תורה, אלא קיום חובת האדם בעולמו.

ואם הדרך היחידה שאפשר להציל בה את הבת היא על ידי הצטרפות לנסיעתה, הרי זה מה שהקב"ה דורש מאתנו. ומי שמקיים את רצון ה', נקרא מבטל-תורה חלילה? גם לימוד התורה עצמו הוא קיום רצונו יתברך, ואם ה' רוצה עכשיו שנצטרף לנסיעת הבת, הרי שזה המעשה, ואין בלתו, שעלינו לעשות.

בוודאי שהמקרה הנ"ל הוא רק דוגמא אחת מתוך אלף-אלפי דוגמאות אחרות העשויות לתפוס אותנו במהלך החיים והעשייה החינוכית. ואי אפשר לקחת את האירועים הללו ולהציבם בתוך 'ריבוע', ולהצהיר 'אני עושה רק מה שעשו אבותיי'...

כל דור והנסיונות שלו, כל דור והפתיונות/והפתרונות שלו, וצריך לפתוח את הראש, ולהפעילו במלוא הכוח, כדי להבין מה באמת השי"ת רוצה ודורש מאתנו.

רק אם יכוון האדם את מחשבותיו במסלול שכזה, ויסגל לעצמו הליכה בדרך זו, יש סיכוי שיצליח להעלות את עצמו, ואת כל בני ביתו, אל המסילה העולה בית ה'.

עדכון
אירועים בקהילה

רה"ע הרב אברהם רובינשטיין: 'בקרוב תתבצע מתיחת-פנים לפארק ברוקלין'

הסיבה להורדת המתקנים בפארק נובעת מסיבה בטיחותית, בשל כבלי המתח הגבוה החולפים מעל הפארק

פארק ברוקלין, המשתרע לאורכו של כביש גהה, היה מראשוני הגנים והפארקים בבני ברק, והוא נחנך ברוב פאר והדר לפני עשרות שנים. בזמנו היו בו מתקני-משחקים רבים, וילדי רמת אלחנן, כמו גם ילדים מכל רחבי העיר, העבירו בו את שעות הפנאי שלהם, ואמהות נהגו להאכיל כאן את ילדיהן בשעת בין-הערביים, בין הפרחים והמתקנים.

צילומים שפורסמו במהלך השנים מוכיחים שהיה זה גן מושקע מכל הבחינות, גן ש-מי שייסד אותו

כ"ק מרן האדמו"ר מויז'ניץ זצ"ל בטיולו הקבוע בפארק ברוקלין

ונטעו, תלה בו גם תקוות מרובות, וראה בין עציו ומתקניו את אחד הגנים החדשניים של בני ברק.

במציאות, העניינים התנהלו אחרת. לפתע, ביום אחד, הופתעו התושבים לראות את מתקני-העץ והמשחקים המפוארים נעקרים ממקומם, כשבתמורה הובאו מתקנים עלובים למדי.

היום, גם אלה כבר אינם נראים. והאמהות עם ילדיהן, שעדיין מגיעות לפעמים לפארק כדי להאכילם את ארוחת-הערב, נאלצים להסתפק באיזה קרש אומלל ומקומט, שעליו 'מתנדנדים' הילדים...

משתדלים לנצל כל קרש פנוי...

כמו-כן ילדי ת"תים רבים מגיעים לכאן עדיין עם רבותיהם בימי-שמש, ומשתדלים לנצל כל פינה שעדיין נראית כחלק מפארק שהיה כאן בעבר...

רבים הביעו תמיהה ופליאה, כיצד זה שהעירייה הקציבה זה-עתה עשרות מיליוני שקלים לבנייתם של גנים חדשים ולשיפוצם של עשרות גנים קיימים, ואילו פארק ברוקלין של רמת אלחנן נותר בעליבותו, כשאיש אינו מסתכל לעברו, ואינו חושב שצריך להשקיע כאן ולו אגורה אחת...

לקראת חג הפסח הפיקה העירייה חוברת-ענק, מפוארת מאין כמוה, שבין דפיה אפשר היה למצוא

'קול ברמה'

אחראי: **משה מיכאל צורן**

וועדת ביקורת של ת"ח עוברת על החומר

■

כל פעולות הכתיבה והעריכה נעשות בהתנדבות

■

לפי הוראת הרב אפשר לתרום להדפסה מכספי מעשר

■

ניתן לקבל במייל:

6776168@gmail.com

פירוט על כל עשרות הגנים החדשים והמשופצים, ועל פארק ברוקלין - אין ולו מילה אחת. השאלה מתעצמת במיוחד מאחר ובפארק ברמת אלחנן יש כבר תשתיות, ולא צריכים לתכננו מחדש.

כאשר הצגנו את כל השאלות הללו בפני ראש העירייה, הרב אברהם רובינשטיין, הוא משיב ואומר שהורדת המתקנים מפארק ברוקלין, ואי-התקנתם של חדשים, נעשית בעקבות ההוראה שהתקבלה מהרשויות בשל קו-המתח-הגבוה המתוח מעל הפארק, המונע את הפעלת מתקני המשחקים, מבחינה בטיחותית.

התקן קובע שאסור שגני משחקים יהיו מתחת לכבלי חשמל, במיוחד לא של מתח גבוה, אומר ראש העירייה, ומציין שהרשויות אילצו את העירייה לפרק את המתקנים ולהסירם.

ובאשר לשאלה שהציגו התושבים, אם כן כיצד יתכן שפינת החי הוקמה במקום זה, בעוד שגם היא נמצאת תחת כבלי המתח הגבוה, משיב ראש העירייה שהמצב בפינת החי הוא שונה, כיון שאנשים באים והולכים, ואינם מתיישבים לזמן מרובה. ואם תשימו לב, ממשיך הרב רובינשטיין, בפינת החי אין ספסלים לישיבה, והכל מאותה סיבה. אלא שיורשה לנו,

...כבלי המתח הגבוה מעל הפארק. על-פי ההסכם הם היו אמורים להיות בתוך האדמה

...מרן הגר"י זילברשטיין בודק את העירוב במעלה הפארק. לצדו, הרה"ג רבי אליעזר גרינבוים

התושבים, להעיר, בשמו של הרה"ג רבי משה רובינשטיין, שבזמן שהתקינו את כבלי המתח הגבוה בכביש גהה, נחתם הסכם שבתוך תקופה קצרה יוכנסו כבלים אלה לתוך האדמה, מה שלא נעשה מעולם.

יחד עם זאת, מוסיף ראש העיר, בחודשים הקרובים נשתדל לבצע מתיחת-פנים לפארק ברוקלין, ברמת הירק ורענון המקום.

מרן הגר"י זילברשטיין דורש מדי שבת בענייני מוסר ופרה"ש - כ-20 דקות לאחר השקיעה

דרשה זו בבית הכנסת המרכזי ברמת אלחנן היא תחליף לדרשה שנאמרה ע"י מרן הרב שליט"א במשך עשרות שנים, מאז ייסוד השכונה, בסעודה-השלישית ב'קהל חסידים'

הציבור כמעט ושכח מהקורונה ש'ביקרה' כאן וחוללה שמות. המסכות הוסרו, האנשים מתערבים זה בזה, וברוך השם שהגענו לכך. ברם, מאז פרצה המחלה השתנו כמה דברים ברמת אלחנן.

אחד האירועים הנוסטלגיים שבוטלו היתה הסעודה-שלישית שהתקיימה במשך עשרות שנים ב'קהל חסידים', בראשותו של מרן המרא דאתרא הגר"י זילברשטיין. מאז ייסודה של השכונה התקיימה סעודה זו, והראשונים עדיין זוכרים את המקלט ברחוב גיבורי ישראל 26, שם התקיימו גם התפילות, כשבכל רעווא-דרעווין התאסף הקהל לשמוע את דרשותיו של מרן הרב שליט"א בסעודה השלישית, דרשות שנמשכו עד תקופת הקורונה דידן.

גם לאחר שהחששות מהמחלה נמוגו כליל, לא חזרה סעודה זו להתקיים. אלא, שכדאי להזכיר לציבור שברעווא-דרעווין - 25 דקות לפני צאת הכוכבים של זמן החזו"א (20 דקות אחרי השקיעה) - דורש הרב בבית הכנסת המרכזי בענייני מוסר ופרשת השבוע, באותו סגנון של דרשתו בסעודה השלישית.

כדאי, מאוד כדאי, להגיע לדרשה זו.

קבלת קהל לאחר תפילת ותיקין

דבר נוסף שהחל להתפרסם בציבור הוא שהזמן היחיד שבו אפשר להתקבל אצל הרב לשיחה ישירה פנים אל פנים, הוא לאחר תפילת ותיקין בבית הכנסת המרכזי, וזאת כתחליף לקבלת-הקהל שהיתה נהוגה אף היא מאז ייסוד השכונה.

מי שאינו מצליח להגיע לאחר ותיקין, יכול להתקשר בין 8-9 בבוקר למספר 05271-21068 ולשוחח עם הרב בטלפון.

בליל שבת האחרון חילק מרן הגר״י זילברשטיין למתפללים את סגולת השמירה של החיד״א

עם כניסת השבת, בפרשת בהר-בחוקותי, הרגיע מרן הגר״י זילברשטיין את הקהל באומרו שזכות השבת תגן עלינו שלא יארע כל רע, ושלא תישמע אזעקה בגבולותינו. הרב שליט״א הורה שאם חלילה כן תופעל אזעקה, לא לצאת מבית המדרש, ׳כיון שבית מדרשנו זה ניחון כבר בסגולת-השמירה שלו, כפי שהיה במלחמות הקודמות׳.

הרב הצביע על הנברשת התלויה במרכז בית המדרש, מעל בימת הקריאה, והזכיר את מה שאירע במלחמת המפרץ, כאשר אחד הטילים עבר בליל שבת מעל בית המדרש, ונענע את הנברשת בחוזקה, ובס״ד לא אירע דבר.

כתב בספר שומר ישראל להגאון חיד״א ז״ל סימן י״ב קע״ז, קבלתי כל האומר פסוק ״ויהי בנסוע הארון״ ומכוון כסדר זה לא יוזק כל היום אפילו שיהיה במקום סכנה:

ו	ב	ה	ו	ר	ק	י	ו	ו	י	נ	ש	ך	י	נ	א	ו	ה	ב	א	י
י	נ	א	י	מ	ו	ה	י	א	ך	ס	נ	מ	ך	ח	מ	ב	ו	ב	ל	ש
ה	ס	ר	א	ש	מ	מ	פ	י	ו	ו	א	פ	ו	ה	ר	ה	ה	ו	פ	ר
י	ע	ן	מ	ה	ה	ה	צ	ב	י	מ	י	נ	ב	י	ש	י	ר	ת	י	א	ל

מצאתי כתוב כל האומר פסוק ויסעו י״ג פעמים ניצול מכל רע:

ויסעו ויהי חתת אלהים על הערים אשר סביבותיהם ולא רדפו אחרי בני יעקב.

(ויכון בשם אספין ואל יוציאנו מפיו)

מצאתי כתוב האומר זה ג״פ בכל יום ניצול מכל צרה:

הי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה.

הי צבאות אשרי אדם בוטח בך.

הי צבאות הושיעה המלך יענינו ביום קראנו.

״סגולה גדולה לומר פרק יושב בסתר (תהלים צ״א) ז׳ פעמים

הדף שחולק ע״י מרן הרב שליט״א בליל שבת עם סגולת החיד״א

מאידך, הציג מרן שליט״א בפני הקהל את הסגולה המופלאה של החיד״א המובאת בספרו ׳שומר ישראל׳, סימן י״ב קע״ז, כשהוא מעיד ואומר על סגולה זו: ׳קיבלתי - כל האומר פסוק ׳ויהי בנסוע הארון׳, ומכוֵון כסדר זה, לא יוזק כל היום, ואפילו שיהיה במקום סכנה׳.

לפני שבת הדפיסו את דף-הסגולה של החיד״א בדפים מיוחדים כדי שכל אחד מהקהל יוכל לקבל את הדף, והרב הציע שאם חלילה תהיה אזעקה, והקהל לא יעמוד בשמונה-עשרה, ׳אזי נאמר כולנו את הסגולה כפי שהיא מובאת בדף, וגם את פרק התהלים יושב בסתר עליון׳. לאחר מכן הזכיר הרב במלים נרגשות את מה שהיה מורגל בפי גיסו מרן שר התורה הגר״ח קניבסקי זצ״ל שהסגולה הטובה ביותר לעת כזו היא להעביר על מידותיו, לסלוח ולוותר בלב שלם לכל מי שפעל נגדנו. גיסי היה אומר שמי שעושה כך, אינו נצרך יותר לשום סגולה אחרת.

כתוצאה מכך, כאשר שאלתי פעם את גיסי זצ״ל אם קורה שיש לי רק עותק אחד של סגולת החיד״א, ועומדים לפניי שני אנשים, אחד מעביר על מידותיו והשני לא, למי לתת את הסגולה, ומרן הגר״ח הורה לתת את הדף למי שאינו מעביר על מידותיו! כי מי שמעביר, כבר מוגן!

כמו-כן סיפר הרב בליל שבת שכאשר בעל ה׳לשם׳, סבו של מרן הגרי״ש אלישיב זצ״ל, הוציא את ספרו, הגיע הספר אל בעל ה׳בן איש חי׳, ששיבח מאוד את הספר, ואמר לתלמידיו: ׳תלבשו מלבושי שבת, ותלכו לבעל הלשם, ותודו לו בשמי׳.

כשהתלמידים מסרו לבעל הלשם את דבריו הקדושים של הבן איש חי, אמר בעל הלשם: ׳אם הייתי יודע את חשיבות הספר, כבר הייתי מוציא חלק שני של הספר׳.

ומרן הגרש״ז אויערבך זצ״ל אמר על כך: יש כאן יסוד גדול שאפילו הלשם שהיה כמלאך קדוש, העידוד הזה עודד אותו, והתפקיד של האדם בעולם הוא לעודד את זולתו במלים טובות.

וגם זו סגולה נפלאה, לעודד את האחרים, אמר מרן הגר״י זילברשטיין. כאשר אנחנו רואים דבר טוב בזולת, נשתדל להחמיא לו על כך, ונזכור שאין אדם בעולם שאינו זקוק לעידוד ולמילה טובה.

׳אגרא דשביעית׳ - ספרו של הרה״ג רבי מרדכי רובינשטיין, בנו של הג״ר משה

קורת-רוח רבה היתה בבתי המדרשות בשכונתנו לראות את הספר ׳אגרא דשביעית׳, פרי-ההילולים של אחד מפירותיה המשובחים של רמת אלחנן, הלא הוא ׳האברך המופלג כמשמעו וכמדרשו׳, ׳המופלג בתורה ויראת שמים׳, כפי שהוא מתואר בהסכמות - הרה״ג רבי מרדכי רובינשטיין, בנו של מכובדנו, הג״ר משה.

הספר החדש מכיל את סוגיותיה של מסכת שביעית ערוכות כסדרן, בבירור שיטות הראשונים בכל סוגיה, כשהיסודות וגדרי העניינים של המסכת מתבארים מתוך השקלא-וטריא והמו״מ בדברי רבותינו הראשונים, ומתוך העמדת צורתא דשמעתתא מהסוגיות המפוזרות במרחבי התלמוד בבלי וירושלמי העוסקים בעניינים הנידונים.

לספר ניתנו הסכמות נלהבות ממרנן הגאונים רבי דוד כהן ראש ישיבת חברון, רבי בונם שרייבר, רבי ברוך דב דיסקין, אבי המחבר, וחותנו הג״ר שלום לבין. אבי המחבר מספר שחלק מהדברים בספר נשמעו בחבורה המשפחתית שהוקמה על ידי משפחת ׳רובינשטייגען׳ בזמן הקורונה.

פנינים מדברי הרב

איך אפשר להבין את דברי ה'חובת הלבבות' שהמדבֵּר לה"ר על חבירו, לוקחים את מעשיו של המדבֵּר ומעבירים אותם למדובר?

חיזוק גדול בענייני לשון הרע אפשר לשאוב מהדבר הנורא, המובא ב'חובת הלבבות', שכאשר ראובן מדבר לשון הרע על שמעון, לוקחים מראובן את מעשיו הטובים, ומעבירים אותם לשמעון. ואילו המעשים הרעים שמעון עוברים לראובן. מבהיל על הרעיון!

ודוקא משום שדבר זה ידוע הוא כל-צרכו, יתכן שהוא כבר לא עושה עלינו רושם כה גדול, כפי שהיה צריך להיות.

ויתכן, שהעילה לאי-ההשפעה של העונש הנורא הזה עלינו, היא, משום שבסתר לבנו אנחנו חושבים שזה פשוט לא יכול להיות... וכי מפני שדיברנו לשון הרע, יקחו מאתנו את המעשים הטובים שעשינו בימי חיינו?! היתכן כדבר הזה?!

צריך רק לתאר ולצייר הדבר בדמיוננו! הרי כל אדם עושה ופועל בימי חייו מעשים טובים לאין מספר. נכון, הוא עושה גם חטאים, ויודע ומאמין שיענש עליהם, אבל התקוה הגדולה שלו נתונה למעשיו הטובים.

במיוחד הוא שם את הדגש על המעשים שבהם השקיע קצת פנימיות, קצת אמת, ולא עשאם כדי להתפאר בפני הבריות.

מלאים מצוות כרימון

כל יהודי צבר בקופתו הרבה מעשים טובים בימי חייו. כמו שהגמרא (ברכות, נ"ז א') אומרת על הרואה רימונים בחלומו - 'ואם עם הארץ הוא, יצפה למצוות, שנאמר כפלח הרמון רקתך, מאי רקתך - אפילו ריקנין שבך מלאים מצות כרמון'.

ויש מצוות שהחשבון עליהן הוא ארוך מאוד, וכגון אם החזיר בתשובה את חבירו, וזה הקים משפחה, והוליד ילדים, שכולם יראי-השם; הרי שֶׁכר כל הדורות מונח על כתפיו של ה'מחזיר' ההוא.

וזו היא, הרי, כל תקוותנו בעולמנו. המעשים הטובים ההם, שעשינו בהיחבא ובהסתר, באין רואים, שעירבנו בהם - ולו כקורטוב - של אהבת ה' אמיתית, של רצון לשמח את בוראנו ולגרום לו לנחת רוח. שעשינו אותם בשעה של התעלות-אמת!

על זה אנחנו 'בונים' לקראת בואנו לבית דין של מעלה, לאחר מאה ועשרים שנותינו.

ושוב, שוד ושבר

והנה, אדם כזה מגיע לעולם העליון, ומצפה שיוציאו שם את המעשים הטובים שלו, את 'הזכויות האמיתיות', שגם בשמים יודעים שאמיתיות הן.

אך שוד ושבר. מציגים בפניו רק את המעשים הרעים שלו, ולמצוות שעשה אין כל זכר. הוא ממתין וממתין, והנה מודיעים על חבילה נוספת של מעשים האמורה להכנס בפני בית הדין. עכשיו הוא כבר בטוח שהמעשים הטובים שלו ייראו לעין-כל.

ושוב שוד ושבר. משלחת נוספת של מלאכים רעים נכנסת לאולם בית הדין, ומציגה אלפים ורבבות של מעשים רעים נוספים, אבל כאן הוא כבר מתפלא, בראותו מעשים שלא עשה אותם, כאלה שלא היה לו שיח-ושיג בהם בחיי-חיותו. מהיכן הגיעו מעשים אלה לכאן? - הוא תמה.

ואז מגלים לו את שהוא-עצמו ידע בהיותו בחיים, שהחטאים הללו, שעליהם הוא נשפט, הם מעשיו של מי שהוא, הנידון, דיבר עליו לשון הרע.

לא 'לעשות חוכמות'

הרי זה נורא ואיום! מי שיתאמץ לצייר לעצמו את הדבר, ולו בציור שטחי, יגיע באופן מיידי למסקנה ש'לא כדאי' לדבר לשון הרע!!!

וכיצד זה שאין אנחנו חושבים על כך?!

חובתו של האדם בעולמו היא להתבונן בדברי חכמינו - כפשוטם! ממש כפשוטם! כפי שנאמרו! ולא 'לעשות חוכמות' ולפלפל עם האצבע, ולומר 'זה לא בדיוק כמו שכתוב'... או 'החכמים רצו רק לשבר את אוזנינו, ולכן אמרו את הדברים בצורה זו'...

מי שיחשוב ברצינות, ולו פעם אחת, רק על הדברים הנ"ל, ויתאר בדמיונו שהנה הוא מגיע, לאחר מאה ועשרים שנותיו, לבית דין של מעלה, ומצפה לראות את הגמול על מעשיו הטובים, והנה אף מעשה טוב אחד לא מגיע לפני בית-דין, ומנגד - מזדקרים ובאים מעשים נוראיים שלא עשאם, והם-הם מעשיו של מי שדיבר עליו, אדם כזה פשוט לא יוכל כבר לדבר לשון הרע!

המשל של החפץ חיים

ברם, ראיתי שרבים תמהים על דברי ה'חובת הלבבות', וחוקרים לדעת טעם הדבר, הכיצד יתכן שמוחקים את מעשיו הטובים של המדבר, ומעשיו הרעים של זה שדיברו עליו, עוברים למדבר. וב'עלינו לשבח' הרחבנו בענין. עתה נציע את דברי החפץ חיים, שהעניק הסבר מופלא לתמיהה הנ"ל.

החפץ חיים אמר כהרגלו משל נמרץ. למלך גדול, שעשה יום אחד מסדר לצבאו. אלפי חיילים עמדו מצוחצחים בבגדיהם ועטורים בכלי נשקם והמתינו לבואו של המפקד, הלא הוא המלך. והנה המלך מגיע.

הוא סוקר את הצבא, את ראשי הצבא, ומבחין לפתע שהמפקד הראשי נעדר מהמסדר. מתעניין לדעת היכן הוא, ואף

אחד אינו יודע. בהחלטה של רגע הוא שואל את החיילים מי מוכן למלא את מקומו של מפקדם, ואחד החיילים הנועזים מציע את עצמו לתפקיד.

המלך בוחן את החייל, ורואה שהוא מתאים לפקד על הצבא, וְמְמַנֶּהו לעמוד מעתה ואילך בראש החיילים, במקומו של המפקד שנעדר. ואכן, המפקד החדש, הצעיר, מתחיל להוריד פקודות-קרב, ומתברר כאיש מוצלח מאוד, הראוי לתפקיד המפקד.

ולפתע מגיע המפקד ההוא... לבושו מרושל, כלי הנשק שלו אינם מסודרים כדבעי. הוא ניגש למלך בפיק-ברכיים, ומתנצל על איחורו. אבל המלך אינו מקבל את ההתנצלות.

'כמה אתה מקבל במשכורתך'? - הוא שואל את המפקד הקודם. והלה נקב בכמה אלפי רובלים.

'וכמה קיבלת אתה עד היום'? - שואל המלך את המפקד החדש, המשיב ששכרו היה עשרות רובלים ספורים.

מהיום - מצווה המלך - אתם תתחלפו במשכורותיכם. המשכורת בסך אלפי רובלים שקיבלת אתה, המפקד הישן, עד היום, תיכנס לחשבונו של המפקד החדש, ואתה - שאיחרת למסדר ברשלנות נוראה - תקבל רק עשרות רובלים.

אז הנה לפנינו, אמר מרן החפץ חיים, דוגמה לכך שכל הנכסים של אדם אחד, מועברים לרעהו, ואין פוצה פה ומצפצף. לכן, גם בענין הדיבור של לשון הרע, אל נתפלא על דברי ה'חובת הלבבות', ונבין שמעשיו הטובים של המדבר, עוברים למי שדיבר עליו - - -

נורא-ואיום.

השידוך נוצר ע"י נס בציונו של הרבי מבעלזא. האם לשלם דמי שדכנות לישיבת בעלזא?

הגיעה אלינו שאלה מעניינת על פי מעשה שהיה, וניסינו לפשוט אותה על פי מעשה מופלא המובא בגמרא.

תלמיד חכם חשוב וירא-שמים מתושבי עירנו סיפר לי את המקרה דלהלן. בחור הגון וטוב, תושב ארה"ב, התקשה מאד למצוא את זיווגו. הוא הגיע לארץ ישראל כדי להפיל תחנונים במקומות הקדושים.

באחד הימים הגיע גם לציונו של כ"ק האדמו"ר מרן רבי אהרן מבעלז זצ"ל בהר המנוחות. רוח סערה העיפה את כובעו והוא רץ להרימו, אך יחד עם הכובע התעופף גם פתק שהונח ליד הציון הקדוש.

הבחור הרים את הפתק שנפל ליד הכובע על-מנת להחזירו לציון. מבלי משים הזדקרו לנגד עיניו המילים, שנכתבו בלב נרגש, ובהן נאמר: "אני פלונית, בת פלונית מעיר פלונית, מחפשת את זיווגי הנכון. השי"ת, אנא הזמן זיווגי לפני". הוריו של הבחור ראו בכך סימן משמים, והחליטו להתקשר להורי הבת ובסיעתא דשמיא לאחר ימים ספורים נגמרו העניינים בסימן טוב ובמזל טוב.

על סיפור כזה ראוי להמליץ את הפסוק (תהילים, ק"ד ד') 'עושה מלאכיו רוחות'.

עכשיו התעוררו הורי הבחור בשאלה מעניינת. כיון שהשידוך נוצר ובא לעולם באמצעות ציונו של כ"ק האדמו"ר מבעלזא זצ"ל, האם הם מחויבים לשלם דמי שדכנות ל...ישיבת בעלזא?

וחשבנו אולי לפשוט את השאלה על פי המובא בגמרא במסכת נדרים (נ' ב') המספרת על רב גמדא שנתן 4 זוזים לַסַּפָּנִים, וביקש מהם שיביאו לו דבר-מה. הם לא מצאו את הדבר ההוא, והחליטו להשתמש בכסף על מנת להביא לרב גמדא קוף... אחרי שהביאו לו את הקוף, ברח הקוף ממקומו והתיישב על חור מסוים. בדקו את החור ומצאו שהוא יושב על אוצר של מרגליות... ונתנו לרב גמדא את האוצר.

הראשונים (הר"ן, הרא"ש ועוד) אומרים שהספנים לא היו חייבים לתת לרב גמדא את המרגליות, ועשו זאת במידת חסידות ולפנים משורת הדין (עיי"ש). ולכאורה, מה שייכותו של רבי גמדא לאוצר ההוא? - אלא שעל ידי הקוף שלו התגלו המרגליות, ולכן קיבל אותן.

ולכן, גם במקרה שלנו, השבתי לשואלים, כיון שעל ידי הציון, ובאמצעותו, נוצר השידוך בס"ד, יתכן שכדאי לשלם לישיבת בעלז את דמי השדכנות. וצ"ע.

כ"ק מרן האדמו"ר מבעלזא זצ"ל, וציונו בהר המנוחות

בתקופת הקורונה הציעה המורה לתלמידותיה בסמינר להתפלל על חתניהן-לעתיד, שיוכל לשקוד בלימודו גם בעת הקשה ההיא

אם עדיין לא הפנמנו דיינו את חשיבותה של התפילה, ועד כמה בכוחה לפעול בכל העניינים, כדאי לקרוא את הקטע הבא.

שמעתי, סיפר מרן הרב שליט"א, על בחור הלומד באחת הישיבות, שהיה נחשב כבחור טוב, אבל התמדתו היתה בינונית והוא לא הצטיין בשקידה יתירה. לפתע-פתאום, ללא הסבר הגיוני, החל הבחור להתמיד באופן חסר-תקדים, ושינה לגמרי את קלסתרו הרוחני. אף אחד לא ידע את הסיבה לכך. רק לאחר

תקופה יתכן שנודע הדבר. ומעשה שהיה, כך היה. בתקופת הקורונה נקטה מורה באחד הסמינרים ביוזמה מופלאה ומיוחדת במינה. התקופה ההיא התאפיינה כזכור ברפיון גדול בלימודים בכל מוסדות הלימוד, לבנים ולבנות, וגם הישיבות עצמן תפקדו בצורה חלושה, והגם שהבחורים ורבותיהם עשו כל שביכולתם לעשות, הורגש הרפיון בכל אתר ואתר, ירחם ה' שלא תחזור תקופה כזו על העם היהודי.

המורה, ברצותה לחזק את תלמידותיה בנושא התפילה, פנתה אליהן ואמרה ש'אני מציעה לכן, שכל אחת תתפלל על חתנה-לעתיד שיעזור לו השם יתברך שיוכל ללמוד גם בתקופה כזו בצורה הראויה. למרות שאינכן יודעות מי הוא זה ואי זה הוא החתן שלכן, אבל תתפללו באופן כללי, ותבקשו מהשם יתברך שיעניק לו של שפע של ס"ד כדי שיוכל ללמוד טוב'.

כוונתה של המורה הנבונה היתה שבצורה שכזו היא תצליח לעורר את הבנות להתפלל טוב יותר. שכן, אם הן תחשובנה בכיוון כזה, ותתפללנה על החתן העתידי שלהן, הפעולה הזו תשיג את מטרתה, והן תוכלנה לכוון בתפילתן.

למחרת נכנסה המורה לכיתה ושאלה את הבנות האם התפללתן על חתנכן-לעתיד? רק אחת הרימה את היד, ואמרה שהתפללה. והנה, לאחר כשנתיים, התארסה הבת ההיא בשעה טובה, והתברר שממש באותם ימים שבהם התפללה הבחורה על חתנה-לעתיד, החל הבחור ההוא, שהיום נודע שהוא חתנה, להתמיד בלימודו והפתיע בכך את כל רואיו ומכריו - - - ללמדנו, כוחה של תפילה, עד היכן הוא מגיע.

הפתרון של חז"ל ל'הפלות'

יש רגעים ותקופות בחיים שאדם מגיע ל'דרך ללא מוצא', כאשר הוא נמצא בבעיה מסוימת, ואינו מוצא לה פתרון.

ולמשל: הגיע אלינו יהודי וסיפר בכאב רב שמאז נישואיו עם רעייתו הם חוֹווים 'הפלות' אחת אחרי השניה. ביקרנו כבר אצל גדולי הרופאים, גם בארץ וגם בחו"ל, ואף אחד אינו מצליח לאתר את הסיבה שבגינה אשתי תחי' מפלת. הם עשו את כל הבדיקות האפשריות, ואמרו שאין כל עילה רפואית לְמה שקורה אתנו.

כשמדובר ביהודי ההולך בדרך התורה הוא יודע שבכל מקרה אסור לו להתייאש, ובמקרה כזה פונים אל התורה הקדושה, ואל נושאי-דגלה, דהיינו הרבנים ומורי-הדרך, ושואלים אותם מה לעשות וכיצד לפעול.

אמרתי להם שגם אצל מרן החפץ חיים זצ"ל היה מקרה כזה, והסבא-קדישא מראדין פתח בפני השואלים את הגמרא במסכת שבת (ל"ב ב') האומרת: 'תניא, רבי נחמיה אומר, בעוון שנאת חנם - מריבה רבה בתוך ביתו של אדם, ואשתו מפלת נפלים, ובניו ובנותיו של אדם מתים כשהן קטנים'.

הנה לנו, אמר החפץ חיים, מקור מפורש בחז"ל מדוע מתרחשות ההפלות. וההסבר הוא, כך נראה, שכאשר אדם חוטא בשנאת-חינם, הרי שבמידה כנגד מידה הקב"ה מביא עליו את שנאת-החינם הזו אל תוך ביתו. שהרי, רוב-רובן של המחלוקות והסכסוכים בביתו של אדם מתגלעות על לא-כלום, על שטויות והבלים, שהיתה אפשרות בקלות רבה להתגבר עליהן. אלא בגלל שהוא מתעסק בשנאת חינם, דהיינו דברים כאלה שלא היתה שם כל סיבה לשנוא ולהתרחק האחד מהשני, הרי שהוא 'מובטח' שגם אצלו בבית יהיה כך!

החפץ חיים נותן לאדם עצה טובה, וכותב, שכיון שאת רוב המחלוקות ניתן לפתור באמצעות... כסף, כדאי לו לכל אדם שיפריש ממעותיו מדי יום סך קטן ויניח בקופה מיוחדת, קופת שלום בית, וכך כאשר תתעורר איזושהי מחלוקת בענין מסוים, ייקח כסף מהקופה ההיא ויפתור את הבעיה.

גם פתיחת ברז מפריעה לשכן...

כך נוכל לספר, הוסיף הרב שליט"א בדרשתו בשבת פרשת 'אחרי-קדושים', שהגיע אלינו יהודי וסיפר ש'אחד משכניי בא אליי בטענות ואמר שכיון שהוא הולך לישון מוקדם, בשעה 10 בערך, הרי כל פתיחת-ברז בביתי, מעירה אותו משנתו'. היהודי שאל מה לעשות, שהרי לא יעלה על הדעת שכבר בשעה 10 לא אוכל לפתוח שום ברז בביתי...

ואיך הסתדר הענין? - באמצעות כסף... השכן שהגיע אלינו החליט לרכוש טפט החוסם את הרעש מקירות ביתו, וכך באו הדברים על פתרונם. ולכן הציע הח"ח להניח קופת שלום בית, ולחסוך שם כסף שיפתור את הבעיות!

העוגות שבהן הונחו גם 700 השקלים הושלכו לפח

לקראת חג השבועות שיגרה אמא לגננת של בתה כמה עוגות גבינה, ובין עוגה לעוגה הניחה מעטפה עם המחיר החודשי שהיא משלמת לגננת בסך 700 שקלים.

הגננת ההיא קיבלה עוגות גבינה לא רק מהאמא המדוברת, אלא כמעט מכל האמהות שילדותיהן מתחנכות בגן... לאחר חג השבועות נשארו הרבה עוגות שלא טעמו מהן מאומה, וכיון שלא היה לה מה לעשות עם העוגות, היא השליכה את כולן לפח האשפה...

ויהי אחרי החג בירדה האמא האם הגננת קיבלה את התשלום, והגננת הגיבה שאין היא יודעת במה מדובר... עד מהרה התברר הענין, והאמא הגיעה לשאול האם היא צריכה לשלם שנית את התשלום החודשי בסך 700 שקלים?

והשבנו כדלהלן: האֵם פרעה את חובה שלא בחכמה ושלא כדרך הפורעים, כי הטמינה את הכסף בין העוגות, מקום שאין הכרח שיוודע [ואף אדם אינו פורע בצורה כל כך מוזרה את חובו], וגם לא טרחה ליידע או לרמוז לגננת על כך.

הגננת לעומתה, נהגה באופן שאינו חריג, כי הדבר מצוי שמאכלים אינם נאכלים, ולאחר שמתקלקלים נזרקים לאשפה, ובודאי שלא היה לה כלל להעלות על דעתה שכסף מוטמן בין הקערות. ודומה הדבר למבואר בתוספות (ב"ק דף סב ע"א), שהזורק תיבה של חבירו והיו בה מרגליות, הרי הוא פטור על המרגליות אם אין דרכם של הבריות להניחן במקום שכזה, ולא היה לו להעלות על דעתו שמונחים בתיבה מרגליות.

ונמצא שהאחראית לאיבוד הממון היא האמא, שלא יידעה את הגננת אודות התשלום המוטמן. ונאמר במסכת בבא קמא (נ"ז א') 'הכל צריכים דעת בעלים', דהיינו, כל המחוייבים להשיב חפץ לבעליו, כגון גנב שמחזיר את הגניבה, או שומר שמחזיר את הפיקדון לבעליו, צריכים הם להודיע לבעלים

שהחפץ הוחזר לו, ואינם יוצאים ידי חובתם עד שהבעלים ידע שהחפץ הוחזר לרשותו [חוץ מהשבת אבידה, שהמוצא יוצא ידי חובת השבתה גם בהשבה כזו שהבעלים אינו יודע ממנה].

וכן מבואר בשולחן ערוך (חו"מ, ק"כ ס"א), שמעות פירעון ההלוואה הן באחריות הלווה, עד שיפרענו ליד המלוה. ואפילו אם זרקן הלווה בפני המלוה, ונאבדו, נותר חיובו של הלווה בפירעון החוב. ואפילו אמר המלוה ללווה 'זרוק לי חובי', וזרקו, ונאבדו – חייב הלווה לפרוע את החוב. וכתב ה'ערוך השולחן' (שם ס"ב) שאם זרק את המעות לרשותו של המלוה בפניו, 'כיון שראה אותם המלוה', נפטר הלווה בכך. הרי שצריך לפרוע לרשותו וגם שהמלוה יראה את כסף הפירעון.

ובענייננו, מאחר והאם לא פרעה את חובה למקום המשתמר העשוי להיוודע, ולא יידעה את הגננת אודות פירעון חובה, הרי שלא נפטרה ממנו, ולכן עליה לשלם לגננת את שכרה. לסיכום: האֵם חייבת בתשלום השכר החודשי.

הבעל הסיעודי מעונין שגבר יטפל בו, ואשתו טוענת שֶׁיִּקְשֶׁה עליה לשהות עם גבר־זר בבית

השאלה דלהלן שהגיעה אלינו ממשפחה פלונית, חוזרת על עצמה מן הסתם בבתים רבים שבהם זקוקים לסיוע של עובד-זר.

אבא שלנו, כותבים הילדים, עבר אירוע מוחי, והוא סיעודי לגמרי, אך ברוך השם שֶׂכְלוֹ לא נפגע והוא בר-דעת. הוא אינו מסוגל לבצע גם פעולות קטנות בכוחות עצמו, וזקוק לעובד פיליפיני כדי שיטפל בו, לרחצו וגם לנקותו. אימי ביקשה מאתנו להשיג פיליפינית לבעלה-אבינו, והסבירה זאת בכך שמאוד לא יהיה נעים לה שגבר זר יסתובב בבית, ועם אשה זרה היא תסתדר יותר טוב, ובפרט שהגבר אמור להיות יחד עימה כל היום בבית, וזה דבר מאד לא נעים.

ברם, כשאבא שמע על כך, אמר שהוא מעדיף שיביאו גבר פיליפיני, כי מאוד לא יהיה נעים לו שאשה תטפל בו, ולכן הוא מצדו מאוד-מאוד רוצה שנשיג עובד ולא עובדת. אנחנו, הילדים, מבינים את שני הצדדים, ועומדים נבוכים.

והשבנו כדלהלן. שנינו במסכת הוריות [י"ג.], כשעומדים לפנינו שני עניים ומבקשים צדקה, ואי אפשר לתת לשניהם, מקדימים את מי שבושתו מרובה. לכן, כשאיש ואשה מגיעים לבקש אוכל או בגדים מקדימים את האשה, כי אשה בושתה מרובה. כמו-כן, כאשר צריכים להציל אדם מהשבי, מצילים את האשה קודם, ואם יש חשש למשכב זכור מצילים את האיש קודם מפני שבושתו מרובה.

גם בענייננו, לשניהם המצב לא נעים, אך יש לבדוק בושתו של מי גדולה יותר. נראה, שבושתו של האיש גדולה הרבה יותר, וכמו שכתבו התוספות במסכת בבא מציעא [ל': ד"ה 'אלא לזקן']: "ערום הוי גנות ובזיון גדול, כדאמר ביבמות דף סג: אין לך משוקץ יותר מאותו שהוא מהלך ערום". הרי לנו שכאשר אשה תטפל באיש ערום שהוא בר-דעת הבזיון שלו מרובה, משא"כ לאשה אין בושת כה גדולה, אלא תעמוד בפני מצב לא נעים, כאשר היא תשהה בביתה עם הגבר הפיליפיני. גם את ענין הייחוד אפשר יהיה לסדר. ולכן, כיון שבענייננו בושת האיש מרובה יותר, צריך להביא עובד.

לקראת חג השבועות

תתקיים בס"ד מכירת פרחים מלאכותיים
מעוצבים באגרטלים
בשלל צורות, גדלים וצבעים
במחירים נוחים

המכירה מתקיימת בימים
שני ורביעי ב' וד' סיון
בין השעות 3 בצהרים ועד 10 בערב
ברחוב הרב זונולפלד 6 קומה א' בני ברק

אשמח לשרתכן ולפאר את ביתכן
פרחי שיר 053-3144-600

לאן הגענו

לכאורה אין דבר טוב מזה. אם עד היום היו צריכים ההורים לשלם כסף רב להסעות של ילדיהם לתלמודי התורה, מהרגע שהאופניים החשמליים באו לעולם, יש להם פתרון הרבה יותר זול. אחרי התפילה, חובש האבא וילדיו את הקסדות, עולים לאופניים של האבא, אחד על הכסא מקדימה, השני על הכסא מאחורה, ונוסעים לחיידר. והמראה, לכאורה, משובב כל נפש. האבא עצמו הוא הנהג, יש לו אפשרויות לשוחח בדרך עם ילדיו, לחזקם לקראת יום הלימודים, להכניס בהם חשק ללימוד התורה. היש דבר טוב מזה?

אנחנו מכירים משפחה שיש להם 4 בנים המתחנכים בשני תלמודי תורה בבני ברק, והאבא מסיע מדי בוקר את כולם, בקבוצות של שניים-שניים... תחילה הוא מעמיס על אופניו שני ילדים הלומדים בחיידר פלוני, חוזר לביתו לאחר כמה דקות ולוקח עוד שניים, הלומדים בחיידר אחר. שני התי"תים ממוקמים בשני קצוות העיר,

לא נוסעים בצורה בטיחותית

עוקף מכונית

כשההסעות לשם היו מסתכמות עד היום בהון עתק מדי חודש בחודשו, ועכשיו האב עצמו נרתם למשימה, ומסיע את ילדיו.

הכל טוב ויפה. ברם, עוד בטרם פרסם מרן הגאון רבי **דב לנדא** שליט"א את מכתבו, עליו הוסיף מרן **הגר"י זילברשטיין** דברים נוקבים, יצא לנו לעקוב אחר כמה אבות-נהגים שכאלה, שרכשו אופניים חשמליים, ומסיעים בעצמם את ילדיהם לחיידרים. מה נאמר ומה נדבר? - אוי לעיניים שכך

שני אחים בדרכם לחיידר. כמה סכנות עלולות לצוץ בדרך!

שימו לב כמה דברים קלוקלים מתבצעים ע"י רוכב האופניים: הוא מרכיב את בנו בארגז לא-תקני, נוסע ממש באמצע הכביש בין המכוניות, ומסכן אותו ואת בנו בהתנגשות עם מכונית העלולה להגיח מרחוב הרב פוברסקי

רואות. האבות הללו אמנם חוסכים את כספי ההסעה, אבל כמה טעויות קריטיות הם עושים בדרך! לא שומרים על כללי הנהיגה, נוסעים באמצע הכביש, לא נותנים זכות-קדימה, עוקפים ללא אבחנה, ואפילו חוצים צמתים באור אדום, ככה בלי למצמץ, כששני הילדים הקטנטנים 'טעונים' על האופניים!

- ראינו גם אבות המרכיבים את ילדיהם ללא כסא תיקני, מה שעלול 'להעיף' אותם חלילה באמצע הנסיעה. אבל, גם אם הכסאות תקניים, ועונים על הנדרש מטעם הרשויות, מתנהגים ה'נהגים' עצמם שלא כראוי, ומתייחסים לכביש כאילו הוא שלהם, בעוד שמדובר במקום שמלאך ה... שולט בו, והוא מפגין את נוכחותו שם באופן בולט, רח"ל. אין די מילים בלקסיקון השגרתי כדי לתאר את החטא הנורא שעושים אותם אבות המסיעים את ילדיהם בכביש ואינם מצייתים כלל להוראות של הרשויות.

- וזה כמובן עוד לפני מה שכתב מרן הגר"ד לנדא שליט"א במכתבו הנוקב, שקרא לא לתת את 'כלי הרצח' הזה לילדים, שמאז פרסומו, כאן ב'קול ברמה', נעשו דברים משמעותיים בשטח לתיקון המצב.

- במהלך החודש האחרון הגיע הרב **גדליה סילמן** בנו של מורנו הגאב"ד, עם בנו **שמואל אהרן**, כדי להניח תפילין בפעם הראשונה ולהתברך מפי האב, הגאון שליט"א. חתן הבר-מצוה שוקד על תלמודו בת"ת קרלין, ואביו, רבי גדליה, שגדל וצמח כמובן

מורנו הגאב"ד הגאון רבי יהודא סילמן משתתף בהנחת תפילין של נכדו, הנער החרוץ שמואל-אהרן סילמן, בן-בנו רבי גדליה, מנהל לשכתו של ראש העיר

מרן הסטייפלר מגיע לחתונת בתו של הגאון רבי עזרא ברזל (במרכז). משמאל, מרן המשגיח רבי יחזקאל לוונשטיין, וליד רבי עזרא עומד החתן, רבי מרדכי רינהולד

ברמת אלחנן, משמש מזה שנים כמנהל לשכתו של ר אש העירייה הרב **אברהם רובינשטיין**, ונחשב לאחד מבכירי העסקנים החרוצים בבני ברק, המסייע בזריזות וביעילות לכל פונה. נצרף גם אנחנו את ברכותינו לגאב"ד שליט"א, ולבנו, שיזכו לרוות רוב נחת מכל צאצאיהם מתוך בריאות הגוף ונהורא מעליא.

- סיפור מעניין היה בערב פסח עם הגאון רבי **עזרא ברזל** זצ"ל שפגש בערבי פסחים אברך ממיודעיו מתהלך ברחובה של העיר בני ברק, והוא מברר אצלו אולי הוא מגיע במקרה היום לירושלים? האברך משיב בשלילה מוחלטת: 'ממש לא'. השתומם הגר"ע ברזל: מה, אתה אפילו לא חושב לעלות היום לירושלים? אין לך שום הווה-אמינא שנזכה היום להקריב קרבן-פסח?

- מי שכן עלה לא לירושלים, אלא לארץ ישראל, הוא פרופ' **א. רדקובסקי**, שהיה חביב מאוד אצל מרן **הסטייפלער** זצ"ל. מדובר בסיפור מיוחד במינו, המעורר את הנימים הדקים והחבויים של הנשמה היהודית, ועתה שמענו חידוש נוסף בעניינו...

- כדי שנבין את ההקרבה הגדולה של פרופ' רדקובסקי בעלייתו ארצה, צריך קודם-כל לדעת מי הוא אותו פרופסור, שכאשר הגיע לארץ ישראל יצאה כל הקהילייה המדעית מכליה כדי לכבדו, ולהביא את שמו לפני תושבי א"י. במקביל, התפתחה תחרות גדולה בין המוסדות המדעיים כאשר כל מוסד מעוניין לצרף את שמו של הפרופסור הנודע לרשימת מדעניו.

- רדקובסקי המציא רעיון ששינה את שדות הקרב בעולם כולו. המונח 'צוללת גרעינית' נתפס בעיני הציבור, גם באמריקה, כדבר בלתי מתקבל על הדעת. כעשר שנים בלבד לאחר שנעשה בפעם הראשונה בתולדות האנושות שימוש בנשק גרעיני, בהירושימה ובנגסאקי, לא היו מסוגלים האנשים להאמין שיש אפשרות ליצור צוללת שתוכל לשייט במימי העולם חודשים

אם אפשר לקשט את הבית, את הכניסה לבית, את חדר המדרגות - בצורה נאה, מדוע לחיות אחרת? בתמונה זו אפשר לראות את דלת-הכניסה לבנין בו מתגורר מרן הגר"י זילברשטיין ברחוב הרב זוננפלד 22, כשעליה נחרתו מילות הפסוק 'יהי שלום בחילך שלוה בארמנותיך'. דוגמא נאותה לחיקוי

רבים, מבלי לצוף על פני המים. והצוללת הזו, שרדקובסקי היה מַמְצִיאה, חצתה את התהומות החשוכים שמתחת לקרחוני הקוטב הצפוני, והפכה להיות אחד מכלי המלחמה החשובים ביותר באסטרטגיית 'המהלומה השנייה' שפיתחה ארה"ב במסגרת מאזן האימה שלה מול בריה"מ.

- עד אז נחשבת הצוללת הגרעינית לאחד הרעיונות המדעיים היצירתיים ביותר, ששינו את פני שדות המערכה ואת מאזן הכוחות הבין-מעצמתי, בדיוק כמו פצצת האטום ופצצת המימן. מתי-מעט ידעו בזמנו שיכולת ההנעה האטומית של הצוללות הגרעיניות פותחה על ידי המדען היהודי א. רדקובסקי. כבר בתחילת הקריירה שלו התמנה למדען ההנדסי הראשי של מעבדת חיל הים האמריקני שעסקה במחקר ההנעה הגרעינית של כלי שיט. במעבדה זו התגלו כשרונותיו, שהתפתחו גם כתוצאה מלימוד הש"ס, עליו עמל ויגע כל ימיו.

- בתוך זמן קצר הצליח להדהים את העולם כולו בהמצאה שלו, שעל פיה ניתן להגדיל מאוד את כמות הדלק הגרעיני הניתנת להטענה בצוללת, ולהבטיח את התנאים האופטימליים לפעילות רציפה ובטוחה של הכור הגרעיני הממוזער שעליה. ההמצאה נסבה על האפשרות להפוך את הגרעין ממוצק לנוזלי.

- הכור הממוזער שפיתח רדקובסקי לא הותקן רק בצוללות. גם נושאות המטוסים הגרעיניות האמריקניות השתמשו בכור שלו. במהלך שירותו זכה הפרופסור היהודי לא רק להצלחה מדעית טכנולוגית יוצאת דופן, אלא גם לתהילה עולמית בעולם המדעי. המצאה שניה שלו עסקה בלוויין שבכוחו לספור את כמות גרגרי החול בעולם כולו, אפילו זה שעל שפת הים. הלוויין יכול לבדוק אם מדובר בחול או במחט, ויש באפשרותו לאבחן את שנת ייצר המחט.

- בשיא הקריירה שלו גברו געגועיו של הפרופסור למולדתו הרוחנית, והוא החליט לעלות ארצה. בשנת תשל"ב הוא הגיע לישראל, והשתכן בשכונת רמת-חן, ופתח בקריירה מחקרית-יישומית חדשה שעד היום, גם לאחר פטירתו, רב בה הנסתר על הנגלה. רק מעטים ידעו מיהו האיש חובש הכיפה השחורה, שברח מן התקשורת כמו מאש, והפך לגיבור הדממה וההסתר. כאשר הודיע הפרופסור על כך שהוא עוזב את

במהלך החודש הגיעו לאחר תפילת הנץ תלמידי כיתות ז' בת"ת 'זכרון מאיר' בחיפה לבית הכנסת המרכזי ברמת אלחנן, ושמעו דברי חיזוק לקראת חג השבועות ממרן הגר"י זילברשטיין. הרב שליט"א קיבלם במאור-פנים והכריז ש'למראה הילדים הטהורים הללו, השכינה נמצאת כאן ברמת אלחנן, כמו שהיתה ליד הכרובים בבית המקדש'. הרב הציג שאלות הקשורות לחג השבועות, ואף בחן אותם על פרק 'השולח'. הילדים - שיצאו מחיפה בשעה 4 לפנות בוקר - אמרו שכאשר למדו את התוספות בפרק זה נזכרו ברמת אלחנן... והסבירו שבתוספות שם מובא שתקנה שתוקנה במקום אחד מחייבת גם מקומות נוספים, ואם כן התקנה של רמת אלחנן בענין הקדמת השבת ב-10 דקות, מחייבת גם את חיפה...

פרופ' רדקובסקי. מתי עלה הרעיון במוחו?

אמריקה, ועולה לארץ ישראל, רעשה התקשורת באמריקה, שלא הבינה כיצד מוכן האיש לעזוב את כל השפע, אוצרות הכסף והזהב, והתהילה העולמית שלו, ולעלות לארץ ישראל. ובעוד שחוגים מדעיים בארץ ישראל תמהו מה היתה הסיבה שהניעה את המדען בעל השם העולמי לעלות ארצה, רק מתי-מספר ידעו שהסיבה לכך היתה שבהיותו כהן רצה לקיים ברכת כהנים מדי יום ביומו!

- מי שראה אותו יושב ברמת חן, בצניעותו ובפשטותו, לא יכול היה להאמין שהוא-הוא האיש בעל ההילה הגדולה. יהודי זה היה הולך מדי שבת מרמת חן לבני ברק, כדי להתפלל בבית הכנסת 'לדרמן' בבני ברק, והתחבב על כמה מגדולי ישראל, ובהם מרן הגרי"י קניבסקי זצ"ל.

- הסיבה שהבאנו שוב את סיפורו הוא הגילוי שנשמע מפי מרן הגר"י זילברשטיין שסיפר לחתנו הגאון רבי **אליעזר רוט**, ששאל פעם את פרופ' רדקובסקי מתי נפל לך הרעיון של ההמצאה העולמית בדבר הצוללת האטומית? והפרופסור הנכבד השיב: היה זה באמצע 'מודים' בשמונה-עשרה, בין המלים 'על נסיך' ל'ועל נפלאותיך' (וכמובן שמיד לאחר מכן המשיך לכוון בתפילה) - דהיינו כשהרגיש עד כמה זקוק האדם לנסים ונפלאות של הקב"ה, עלה במוחו הרעיון שנועד בעיקרו להצלת בני אדם.

- מה שקורה בענין שמירת רכוש ציבורי, צובר כל פעם שיאים חדשים, וצריך לדעת שהדברים כלל אינם פשוטים, ולא נחזור כאן על דברים שאומר תמיד מרן הגר"י זילברשטיין להורים, כאשר ילדיהם משחיתים רכוש ציבורי. אז נכון, בל"ג בעומר ילדים רוצים להבעיר מדורות; אבל, האם יש איזשהו היתר בעולם להשחית את מה שנשאר מפארק ברוקלין, לפרק את המדרכות ואבני-הסלע שעוד נותרו שם, ולהותיר בבוקר-שאחרי את המקום כפי שהוא נראה כאן בתמונות?

- אנחנו יודעים שיהיו כאלה שיגידו ש'בכל מקום עושים כך'... אז ראשית, זה בוודאי לא נכון; ושנית, אם גם במקומות אחרים עוברים על כזה 'לא תגזול', גם לנו מותר?! יש משהו בחינוך שלנו הלוקה בפגם של ממש, כשההורים מורידים את ילדיהם לרחוב ואינם מפקחים עליהם ועל מעשיהם. במקרה הטוב הם סבורים שאם אנחנו מתגוררים בשכונה חרדית, ממילא כל החברים מסביב משתייכים למשפחות חרדיות, ומדוע שתתעורר בעיה? ובמקרה הפחות-טוב, ההורים לא חושבים שום דבר, אלא מניחים לילדיהם לשוטט למטה, ולעשות כל מה שהם רוצים. דוגמא נוספת אפשר היה לקחת מהעבודות המתבצעות ב'גן הגמלים' לקראת התקנתם של משחקים חדשים. כדי לשמור על המקום ממנו נעקרו כל המתקנים הישנים, הציבו העובדים גדרות, כדי שילדים לא ייכנסו אל תוך השטח. והנה, לא עבר זמן קצר מאז עזבו העובדים את השטח, וכבר הופלו הגדרות ארצה, וילדים רבים נכנסו לאתר, תוך שהם גורמים נזקים גדולים.

- ועוד לא דיברנו על המדורות המסוכנות שהובערו בלי להתחשב בסובב ובסביבה, תוך הפצת ריח נורא של פיח וחומרים רעילים. בעינינו ראינו ילדים שסחבו שמיכות וכריות, וגם שטיחים, כדי להבעירם במדורות. חפצים אלה מפיצים עשן סמיך ונורא, הגורם נזק לכל מי שנתקל בו, ואם יש אנשים המתגוררים בבתי הסביבה הסובלים בנשימתם, הנזק הוא בכפלים. מי יישא בתוצאות הנזקים הללו, אם לא ההורים? מי?

- שיחים רבים הובערו באש, ולמי אכפת כבר שחוטי החשמל עם המתח הגבוה ממוקמים ממש מתחת ללהבות האש שחלקן הגיע לגובה רב. איך הורים אלה אינם מעלים בדעתם את הנזקים העלולים להיגרם להם-עצמם כתוצאה מההתנהגות הלא-נאותה הזו של ילדיהם? עוד ראינו שהילדים טלטלו את החפצים הללו עד המדורה בעגלות הצרכניות המסתובבות חופשי-חופשי ברחובות, וזה כמובן עוד סיפור של גזל חמור עד מאוד.

- גם אם ניקח בחשבון (ולקחנו...) את כל הצורך של הילדים 'להתפרק', וגם אם ניקח בחשבון את הכל-מכל-כל, עדיין אסור לילדים בתכלית האיסור להתנהג בצורה מחפירה שכזו, ללא כל

אחת הצוללות האטומיות שנבנתה לאחר המצאתו של פרופ' רדקובסקי

זה מה שהשאירו ה'חוגגים' בפארק

שיחים הובערו ומכבי האש הוצרכו להגיע כדי לכבות את השריפה שפרצה

הגדרות שהופלו בגן הגמלים

התחשבות בזולת. נכון שילד זה ילד, ואי אפשר לדרוש ממנו את מה שדורשים מאדם מבוגר, אז איפה המבו גרים בכל הסיפור הזה? איפה ההורים? איפה? איך הם יכולים להרשות לעצמם ללכת לנוח בעוד שילדיהם מסתובבים בחוצות ועושים מעשים כל-כך מכוערים?

● כנראה שכדי להיות ילדים מחונכים לא צריכים לצמוח ולגדול דווקא במשפחות חשובות, ואולי ההיפך הוא הנכון. יש משפחות פשוטות המגדלות את ילדיהן לתורה ולתעודה, מתוך אצילות הנפש, כשההתחשבות בזולת היא חלק בלתי-נפרד מההוויה שלהן.

● התופעות הללו של הילדים-המזיקים נובעות מסיבה אחת ויחידה, והיא, שההורים לא הפנימו שהילדים הם הפיקדון החשוב ביותר שניתן להם מן השמים, וחובה עליהם לשמור על הילדים באופן ראוי, ואם צריכים להקצות מזמננו עבור שמירה זו, נעשה את זה בחפץ-לב, ביודענו שזו הוא ציוויו של השם יתברך, וזו הוא רצונו.

● כמובן שצריך להדגיש שיש הרבה ילדים מחונכים שלא צועדים בדרכים אלו, ונותנים יד להוריהם ומעבירים יחד איתם את הזמנים הללו, ומצייתים לכל הוראותיהם. כמה חבל שמהצד השני יש רבים אחרים שאיבדו מזמן את כל הגבולות ועושים דברים שיש בהם נזק לרבים. אין לנו במה לנחם את הוריהם, אלא רק לומר להם, ולבקש מאיתם, שיתחילו לשמור על צאצאיהם בעין בוחנת יותר. אף פעם לא מאוחר.

● השורות הבאות הן תקדים לְמה שנכתוב בעז"ה בגליון הבא. זה קרה ביום ל"ג בעומר לפני 12 שנים בעת שמטוס שהגיע מארה"ב נתקל במצוקה קשה עקב איבוד אחד הגלגלים. על המטוס היו מאות יהודים חרדיים, ובהם רבים שהגיעו במיוחד ארצה כדי להשתטח על קברו של רשב"י במירון. בין הנוסעים היה גם מכובדנו הרה"ג רבי **יצחק רוזנגרטן**, איש-אמונו של מרן **הגראי"ל שטינמן** זצ"ל. מרגע שנודע על התקלה במטוס הוזנקו לנתב"ג מאות רכבי הצלה ואמבולנסים שהמתינו במשך זמן ממושך למטוס התקול.

● כזכור, התקשר אלינו בזמנו מנכ"ל 'אל על' וביקש שנודיע למרן **הגר"י זילברשטיין** (שהגיע באותן דקות לתפילת 'ותיקין' ברמת אלחנן) שיתפלל יחד עם הציבור שהכל יעבור בשלום.

הרב רוזנגרטן עם מרן הגראי"ל שטינמן זצ"ל ויבל"א הגר"י זילברשטיין שליט"א

ואכן, באותו בוקר נאמרו פרקי תהלים בהתעוררות רבה. הנחיתה עברה בשלום בס"ד, למרות שלחרדת הכל הוברר שאחד הגלגלים אכן נשמט מהמטוס, דבר הגורם בדרך כלל לאסונות רח"ל.

הרה"ג רבי יצחק רוזנגרטן עם הטייס דוד קנת במסיבת ההודיה

● מדי שנה עורכים במשפחת רוזנגרטן מסיבת הודיה לזכר הנס. בשנה זו, בל"ג בעומר, הצליחו לאתר גם את הטייס שהטיס בזמנו את המטוס, וגם הוא הגיע למסיבת ההודיה. הטייס, **דוד קנת** שמו, התרגש עד מאוד, ואמר שאם חלילה האירוע לא היה עובר בשלום, אי אפשר לתאר מה היה עלול להתרחש. בגליון הבא נשרטט את כל פרטי האירוע, גם את מה שהיה לרבי יצחק שלנו עם מרן הגראי"ל זצ"ל לפני שיצא לטיסה, וגם את הקשר עם מרן שנוצר לאחר שנודע במהלך הטיסה על התקלה. 'קידוש השם גדול היה במסיבת ההודיה', אומר לנו רבי יצחק, וכאמור בגליון הבא נפרסם בעז"ה את הפרטים במלואם.

● ונסיים במשפחת רוזנגרטן... ביום ראשון השבוע הגיע הרב **משה רוזנגרטן**, בנו של הרה"ג רבי יצחק, לבית הכנסת המרכזי כדי לקבל את ברכתו של מרן הרב שליט"א עם כניסתו למצוות של בנו **זאב**. ר' משה, בתפקידו הבכיר, כאחראי על המגזר החרדי במחוז ירושלים של 'כללית', ואחד

הרב משה רוזנגרטן עם בנו זאב, והסבא, בקבלת ברכה ממרן הרב שליט"א

המשפיעים הגדולים בהנהלת הקופה, נמנה על גדולי המסייעים לבני הציבור החרדי ולא רק בירושלים, ולא רק בענייני רפואה. נאחל לו, ולכל משפחת הסבא, הרבה נחת מכל הצאצאים, מתוך בריאות הגוף ונהורא מעליא.

קטעים

מצד אחד אין לשער את גודל העונש, ומצד שני אין לשער את גודל השכר

העצה שנתן הגאון רבי יעקב מאיר זוננפלד בעצרת החיזוק שהתקיימה לעילוי נשמתם של 3 הת"ח שנפטרו בשכונתנו ■ רבבות איש כבר ניסו את הדבר, ואמרו שהעצה סייעה להם מאוד להתחזק בענייני לה"ר

בעצרת החיזוק שנערכה ברמת אלחנן לרגל פטירתם של 3 ת"ח מנכבדי השכונה, דיבר גם הגאון רבי יעקב מאיר זוננפלד, והאריך לתאר את חשיבות החיזוק בענין לשון הרע.

הגרי"מ ציטט את אגרת הגר"א, הכותב על שני דברים את הנוסח 'אי אפשר לשער'. הראשון עוסק בעונש שיקבל מי שמדבר לה"ר, וכך כותב הגר"א בשם הזוהר: ...'אבל בדברים האסורים, כגון לשון הרע וליצנות ושבועות ונדרים ומחלוקת וקללות, ובפרט בבית הכנסת ובשבת ויום טוב, על אלו צריך לירד לשאול למטה הרבה מאד, ואי אפשר לשער גודל היסורין והצרות שסובל בשביל דבור אחד, ולא נאבד אפלו דבור אחד שלא נכתב'.

וה'אין לשער' השני, נכתב באשר לשכר שיקבל האדם המתאפק מלדבר לה"ר. וכך כותב הגר"א בשם המדרש: 'ועד יום מותו צריך האדם להתייסר, ולא בתעניתים וסגופים, רק ברסן פיו ובתאוותו, וזהו התשובה וכו'; וזהו יותר מכל התעניתים וסיגופים בעולם. וכל רגע ורגע שהאדם חוסם פיו זוכה בשבילו לאור הגנוז שאין מלאך ובריה יכולים לשער'.

לאור הדברים הנוקבים הללו, אמר הגרי"מ זוננפלד, בואו ונעשה חשבון. ניקח כדוגמא אברך בן תורה שלמד במשך 50 או 60 שנה בכולל, ומאז חתונתו לא מש ולא זז מלימוד התורה. ואני מדבר על אברך שבאמת התמיד כראוי, שהיה אכפת לו על הזמן, ועשה חיל בלימודו, והגיע למדרגות גבוהות מאוד בלימוד, עד שהפך לתלמיד חכם של ממש.

היתה לו רק בעיה אחת. שכאשר חזר מהכולל לביתו בשעות הערב, היתה לו 'חברותא' ל'נייעס', ובמשך כמה דקות סיפר לו את כל ענייני-הלה"ר שהתרחשו ב-24 השעות האחרונות.

הת"ח שלנו לקח את הענין כפעולה של 'איוורור המוח', שכן הוא לומד במשך כל היום, משקיע את ראשו בפיצוח סברותיהם של הראשונים והאחרונים, והוא זקוק לכמה דקות של איוורור ומנוחה, ולכן עשה זאת באמצעות האזנה לשטויות שחבירו דיבר באוזניו. ועוד חשב זאת כמצוה...

והנה, כאשר יבוא יומו של הת"ח המדובר, הוא יעלה לשמים לאחר 120 שנותיו ויתייצב בפני בית דין של מעלה. הוא לכשעצמו יהיה בטוח שיקבלו את פניו בחיבה ובשמחה, ויפתחו לפניו את כל שערי גן-עדן.

אבל, לפי דברי הגר"א המציאות תהיה הפוכה לגמרי. מלאכי חבלה יקדמוהו, וישליכוהו מיד לגיהנום. מיודענו האברך יתפלא, וישאל: הרי אני נמצא בעולם האמת, וכי אינכם יודעים שאת כל ימיי ושעותיי הקדשתי ללימוד תורה? למה מגיע לי עונשים שכאלה?

והתשובה תהיה ברורה. כי כפי שכותב הגר"א, אי אפשר לשער גודל היסורין והצרות שסובל בשביל דבור אחד!!! ואם על דיבור אחד כך, איזה עונש צפוי לו על כל דברי ה'נייעס' ששמע במשך כל השנים?

ומצד שני, אם יתגבר על עצמו ויתאפק, ולא ישמע את הלה"ר, יזכה על כל רגע ורגע שהאדם חוסם פיו לאור הגנוז שאין מלאך ובריה יכולים לשער'. וצריך לדעת שהגר"א בוודאי ידע מה הוא עונש, ומה הוא שכר, וכשהוא כותב באגרתו שאי אפשר לשער לא את העונש, ולא את השכר,

הגרי"מ זוננפלד והגר"י זילברשטיין עם מרן הגראי"ל שטינמן זצ"ל

ברמת אלחנן מבצעים את הכל הלכה-למעשה. מיד לאחר דרשתו של הגרי"מ זוננפלד, הודפסו ע"י הרב ישי דביר פתקים מהודרים עם שתי הגרסאות של ה'אין לשער'. הדף נוח מאוד לאחסון בכיס

הרי מדובר באמת במשהו שאי אפשר לשער ולתאר כלל וכלל!!!

ואני עומד ושואל, אמר הגרי"מ זוננפלד: אתם מכירים מאן-דהו שיהיה מוכן לקבל עונשים חמורים שכאלה, על כל דיבור ודיבור, ובמקביל יוותר על שכר כה עצום?! הרי צריך להיות משוגע כדי לעשות זאת!!!

ומדוע בכל זאת מדברים לשון הרע? - מפני שלא חושבים!!! ולא מחדירים ללב את דברי הגר"א!!!

ואם כן יש לי עצה כדי שנוכל לזכור את הדברים. אמרתי את העצה הזו במקהלות-עם, בכמה מקומות, ורבבות איש כבר התחזקו מכך, ומדובר בעצה פשוטה עד מאוד.

ייקח לו כל אחד ששומע עכשיו את הדברים דף נייר, ויכתוב עליו את שני ה'אין לשער' של הגר"א, העונש מצד אחד, והשכר מצד שני. מעתה, בכל פעם שיבוא נסיון לידו, יוציא את הפתק וייזכר בשני הדברים, ויחליט באיזו דרך הוא בוחר... סביר מאוד להניח, שאם יעשה כך, יחליט לבחור בדרך הטובה, ויסרב לשמוע ולדבר לשון הרע.

הרבה-הרבה אנשים התקשרו אליי, סיפר הגרי"מ, ואמרו שהעצה הזו פעלה אצלם בצורה לא רגילה.

ועצה טובה מאוד קמ"ל.

היהודי כבן ה־70 עמד וצפה בבחורי 'האיגוד', שהתרחצו בנחל, וביקש... להתעטף בציצית. רחמנות

סיפור מעורר–רחמנות על אחינו התועים ששמענו מהגבאי בבית המדרש 'שומרי שבת', בראשות הגאון רבי שבח רוזנבלט ■ רחם נא ה' אלוקינו על ישראל עמך

ממש לרחם עליהם! אין מילים אחרות שבכוחן לבטא את ההרגשה שצריכה להיות לנו כלפי אחינו התועים, שאינם יודעים את הדרך לבית המדרש, ואין בהם ולו שמינית-שבשמינית רוח-של-קדושה. כשנתקלים לפעמים באנשים כאלה, במיוחד לאחר שהגיעו לגיל מבוגר, צריכים להפעיל את כל מידת-הרחמים המצויה בלבנו, ולדעת שהם באמת אחים שלנו, אבל כאלה שטעו ותעו מן הדרך, ולא ידעו לנווט את עצמם בספינת-החיים.

את הסיפור דלהלן סיפר לנו הגבאי של בית המדרש 'שומרי שבת' ברחוב רמב"ם בבני ברק, מתוך מעשה שהיה שנתקל בו, בעת טיול שערך יחד עם בחורי 'האיגוד' בסוף בין הזמנים האחרון.

יצאנו לצפון והגענו לאחד הנחלים הידועים, שם התרחצו הבחורים והשתכשכו במים להנאתם. בעלותם מן הנחל, ובמהלך לבישת הבגדים, לבש כמובן כל אחד מהם גם את הציצית שלו. והנה, אחד הבחורים איבד את הציצית שלו, והשקיע מאמצים מרובים כדי למוצאה, כשבחורים נוספים מצטרפים לחיפושים.

מזווית-העין הם מבחינים באדם מבוגר, כבן 70, שעמד מן הצד והתבונן במעשיהם ובחיפושיהם אחרי הציצית. כמו בתמונה של האיש שהתרגש ובכה מהשיר 'שלום עליכם' שהתפרסמה מההפגנה בבני ברק, גם הפעם אפשר היה לראות בבירור דמעות העולות בעיניו.

הגבאי של 'שומרי שבת' [הרב י. ו.] מספר לנו שלפתע התקרב האיש אל הבחורים ואמר להם, כשכולו דומע: 'אל תחפשו יותר מדי את הציצית... אם תסעו מכאן ואני אמצאנה, יהיה באפשרותי בפעם הראשונה בחיי להתעטף בציצית, ואני רוצה לעשות את זה'...

הבחורים נכנסו להלם, והרב ו. מספר שאמר לאיש שאם הוא רוצה להתעטף בציצית, הוא אינו צריך להמתין עד שימצא את הציצית של הבחור... 'בוא ואתן לך את הציצית שלי, ותתעטף בה', אמר.

היהודי שעדיין אינו שומר מצוות התרגש מאוד למשמע הדברים, והביע נכונות מיידית לקיים את המצוה. מספר הרב ו.: 'הנחתי עליו את הטלית-קטן, והוא החל מיד לנשק את החוטים, בהתרגשות רבה, ואני החילותי לומר איתו את הברכה'.

אמרתי 'ברוך', והוא חזר אחריי; אמרתי 'אתה', וגם הוא אמר; וכשהגעתי אל שם-השם, לא רציתי להזכיר את השם לחינם, ולכן אמרתי 'השם', והייתי בטוח שגם אם איש זה לא התעטף בציצית מעודו, אבל הוא יודע לומר את שם-השם כמו שצריך.

מה נדהמתי להיווכח שאין הדברים כך. כשאמרתי 'השם', הוא חזר ואמר 'השם', בלי להתבלבל... הבחורים היו המומים להיתקל ביהודי שהגיע לגיל כה מבוגר, ומעודו לא בירך ברכה, עד כדי כך שהוא אינו יודע כיצד לבטא את שם-השם. ואם את זה הוא אינו יודע, ברור שאם תבקש ממנו לקרוא קריאת-שמע, הוא לא יידע בכלל מה-זה, ועל איזו קריאה אתה מדבר! מפחיד.

היהודי-התועה כל כך התרגש מהברכה שבירך זה-עתה על הציצית, שהוסיף לנשק את החוטים עוד

ועוד, וכשאמרתי לו, מספר הרב ו., שהציצית שקולה כנגד כל המצוות, העפילה התרגשותו עד לשמים.

לאחר מכן פניתי אל הבחורים, מספר הגבאי, ואמרתי להם, 'תראו באיזו קלות אפשר להשפיע כיום על יהודי ולהכביר את רגשי-הקודש שלו! הרי ברור למעלה מכל ספק שהסיבה להתרגשותו והתקרבותו של האיש הזה נבעה כתוצאה מהתבוננות בכם, ובמעשיכם, בהנהגתכם האצילית, ובעיקר במאמצים שהשקעתם בחיפוש הציצית.

הוא אפילו לא ראה אתכם עוסקים בלימוד התורה, אלא נהנים ומבלים ברחצה במי הנחל, ולמרות זאת הבחין שהנכם שונים לחלוטין מבני הנוער שהוא מכיר ההורסים כל חלקה טובה.

התפקיד שלנו, כאמור, הוא לרחם, לרחם עליהם, ולנסות לעמוד לצדם ככל האפשר, ולסייע להם להתקרב לבית המדרש.

ואתה, ה' אלוקינו, רחם על ישראל עמך ועל ירושלים עירך.

הרצליה־פיתוח. מרן הגר"י זילברשטיין הכריע שהאברכים ימשיכו להגיע לכולל שנוסד באתר היוקרתי

אם הרצליה–פיתוח היתה תמיד סמל ליוקרה, לאחרונה יש שם גם פיתוח רוחני נכבד ■ אברכי כולל שהוקם באחד הרחובות הכי–יוקרתיים באו בשאלה אל הרב שליט"א

'הרצליה פיתוח' - מושג שהיה תמיד סמל ליוקרה ולדירות עם מותג שהמחיר שלהן היה היקר ביותר בארץ. אלא שיש מקומות שהשנים עשו את שלהן, הדירות התיישנו, ובינתיים צצו אתרים אחרים, יוקרתיים יותר, והפכו את המקומות הוותיקים ליולים יותר. בהרצליה פיתוח קורה דבר הפוך, ועם השנים האזור מקבל צורה יותר חדשנית, יותר אקסלוסיבית, והדירות מתייקרות אף הן ומחיריהן מאמירים לשיאים חסרי-תקדים.

כיון שהציבור החרדי אינו ממתיישביו של אתר זה, בוודאי שלא באנו לצאת במסע-פרסום להרצליה פיתוח. אבל באנו לבשר בשורה טובה, שאם ב'פיתוח' עסקינן, הרי שבשנים האחרונות מקבל כל האזור צביון אחר, העונה אכן להסבר המקורי של המילה 'פיתוח'.

בקטע מסוים של הרצליה פיתוח ניכרת התיישבות של עולים חדשים שהגיעו מצרפת, הידועים בשמירת המסורת ובקיום מצוות, ובשאיפה לא להתנתק חלילה ממורשת היהדות. אלה החלו לרכוש דירות בקטע הכי-יוקרתי של הרצליה פיתוח, ונוכחותם בולטת בשטח.

הרצליה פיתוח. פרחים ברחובות, ולאחרונה החלו הפרחים האמיתיים - בדמות אברכי הכולל - לפרוח גם הם באתר היוקרתי

יותר ויותר חובשי כיפות נראים במקום, ובשבת, כאשר צועדים לבתי הכנסת, ניכר הדבר עוד יותר.

אלא שהענין לא הסתיים רק ברכישת דירות על ידי יהודים שומרי מצוות. הגאון רבי אליעזר רוט, חתנו של מרן הגר"י זילברשטיין, מספר לנו על הקמתו של כולל אברכים גדול למדי בשכונה, המתמקם במרכז היוקרתי הזה ומשגר ניצוצי-אור לכל הסביבה. האברכים, אגב, מגיעים לאורך כל 24 שעות היממה.

ואם לא די בכך, הרי שאחד מאנשי ההון הגדולים בארץ, המחזיק ברשת צרכניות גדולה, נרתם לפרויקט, והחליט להחזיק את הכולל, על כל מרכיביו, על חשבונו. הכולל, ברחוב 'רמות ים', והעומד בראשותו של הרה"ג רבי יונתן מרגי, פועל מזה תקופה ארוכה, והשפעתו ניכרת כאמור באופן משמעותי בכל האזור.

אלא שלקראת זמן הקיץ נתקלו האברכים בבעיה חמורה של המחזות הכעורים הנגלים לעיניהם, והחלו לסגת אחורנית. הם הסתפקו האם מותר וראוי ללמוד תורה במקום כזה, שבו אפשר להיתקל בראיות אסורות. הגיעו הדברים לידי כך, שעלה במחשבתם שלא להגיע יותר ללמוד במקום.

בעצת הגר"א רוט הם הגיעו - יחד עם התורמים - למעונו של רבינו, מרן המרא דאתרא שליט"א, כדי להיוועץ בו בענין זה. מרן הרב שליט"א שלל את הרעיון לסגירת הכולל, ואמר שדווקא במקום כזה זקוקים לקדושת התורה העשויה להפוך את המצב מטומאה לטהרה, וחיזק את האברכים באומרו שכל מטרת בואו של האדם לעולם הזה היא כדי להתגבר ולעמוד בנסיון, ואם כן תפקיד גדול נועד לכם, שמלבד לימוד התורה עצמו, הנכם נדרשים לעמוד בנסיון הנ"ל של שמירת העיניים.

הרב שליט"א ציטט בפניהם את מה ששמע באוזניו מכ"ק רבי אהרן ראטה זצ"ל, בעל ה'שומר אמונים', שאמר שכאשר אדם מתגבר בנושא זה, וכאשר הוא הולך ברחוב ונתקל במראה לא-צנוע מוריד עיניו ואינו מסתכל, מובטח לו שתפילתו שיתפלל באותו רגע תתקבל בשמים.

התורמים קיבלו גם את הצעתו של הרב שליט"א לבנות מחיצה/פרגוד שתלווה את האברכים מרגע ירידתם מההסעה עד לכניסתם להיכל הכולל.

עם מסורת לא מתווכחים...

השיטה הטבעית של חזן
העוברת במשפחה מזה כ-100 שנה
מוכחת כיעילה ביותר
בפתרון בעיות זיהום למיניהם:
מוגלות, הצטברויות, אבצסים,
שושנה, ציפורן חודרנית, פטריות,
שערה הפוכה, יבלות ועוד
- כל סוגי הזיהומים
גם בכשל שיטות הריפוי האחרות

ריפוי טבעי ומהיר, ללא תרופות, סבל וניתוחים
וללא יציאה מתפקוד

HAZAN
חזן - מומחים ברפואה טבעית

באיזור ירושלים
02-5443334

באיזור המרכז
052-3631432

בית יהודי

הסיוע לאשה הוא-הוא גופי תורה, שכן הבית הוא היסוד להעמדת התורה על תילה. והראיה, שברגע שמשהו מתערער ביסודותיו של שלום הבית, הכל מתערער ונופל, גם לימוד התורה!

תגובה לתגובה על מאמר שנכתב בגליון הקודם

בגליון שעבר, במדור זה, הבאנו את סיפורו של ת"ח שכתב לנו שהבן שלו הודיע לו יום אחד שהוא מתכונן לבשר לו בשורה שבוודאי ישמח בה. הבשורה היתה על כך שכיון שהבין שרעייתו זקוקה לעזרתו בשעות הבוקר בבית, הוא החליט לבטל את החברותא הקבועה שאיתו למד מדי בוקר את ה'משנה ברורה'.

הבן הסביר שמאחר שאשתו זקוקה לעזרתו ואינה מסוגלת להסתדר לבדה עם הילדים, והלימוד שלו מונע בעדו לעשות זאת, החליט ליישם את מה שאביו דיבר איתו תמיד על חשיבות העזרה בבית, ולגדוע את הלימוד הקבוע שהיה לו במשך השנים.

הבן הוסיף ואמר לאביו: 'החברותא הזה התאים לי מכל הבחינות, והראיה שאנחנו לומדים כבר כל-כך הרבה שנים; רק האלוקים יודע איזה חשק יש לי להמשיך ללמוד את דברי ההלכה. אבל ליבי מרגיש לי שהחובה שלי בשעה הזו שלאחר התפילה היא לא ללמוד, אלא לעזור לאשתי'.

■

במהלך החודש קיבלנו מכתב מאחד התושבים, הכותב כדלהלן: 'ברצוני לכתוב הערה לגבי סיפור שסופר בקול ברמה האחרון. אני מאמין שאינני יחיד בהרגשתי, גם אם אחרים לא אמרו או כתבו, כי כמה אברכים שסיפרתי להם את הסיפור התפלאו עליו.

'סיפרתם על אבא שחינך את ילדיו על החובה לעזור לאשה, ולאחר עשרות שנים של נישואין מספר הבן לאביו בשמחה שביטל חברותא של 25 שנה למטרה זו לעזור לאשתו, למרות שהחברותא היה מיוחד, ועם הרבה חשק, ולמרות הכל אין לו אפשרות אחרת להמשיך עם חברותא זו. האבא, כששמע זאת, אמר שאכן שמח מאוד על הבשורה ואין ספק שעשה את הדבר הנכון.

'סיפור זה מאוד מאוד צורם את האזנים ואת העיניים, נעשה כאן דמות של "ערך עליון" של העזרה לאשה, שדוחה גם ערכים מאוד מקודשים של לימוד התורה. בודאי שיתכן מצב של פקוח נפש, או קרוב לפיקוח נפש, וצריך לעזוב הכל כדי לעזור לאשתו, ואין ללמוד ממקרה אחד למשנהו, וכל סיפור יש לו אלף פרטים המיוחדים לו, אבל לא יתכן בשום פנים בעולם לקבוע ערך כזה שדוחה "הכל".

'בעיני הקורא הרגיל של סיפור זה, כשמגיעים לשלב שהאבא שומע מה שקרה בעקבות "החינוך" שלו, היה מצופה שהמשך הסיפור יהיה שהאבא כמעט יתעלף, והיה מוכיח את הבן שלו שלקח את ה"חינוך" שלו בפרופורציה לא נכונה, ובודאי לא היה שמח שבעקבות "החינוך" המסור קרה כזאת תקלה.

'טוב היה לאבא להשקיע את "החינוך" על חשיבות לימוד התורה, עד כדי שלא הבן ולא רעייתו היו יכולים לחשוב בכלל על אופציה כזו לבטל כזאת קביעות רק כדי לעזור לאשתו, והיו עושים כל מה שרק שיכולים ולא יכולים כדי לשמור על קביעות זו.

'ביטול הקביעות היתה נעשית רק לאחר שכלו כל הקיצין, ולא היה שייך שום דרך אחרת, ולאחר התייעצות עם אדם גדול. אבל כשמכוח "החינוך" הדגול, והערך העליון שחינך האב את בניו, יבוא הבן על דעת עצמו ויעשה מעשה שכזה, ועוד ב"שמחה" ו"בבטחון" שכך צריך לעשות, זו הוכחה שהיה כאן טעות חמורה במינון ה"חינוך" הזה, ושהיא עברה את הגבול.

'ב"ה יש היום חינוך בסמינרים שבנות יעודדו את בעליהן ללימוד התורה, ולא יפריעו להם ולא יבקשו את עזרתם רק כשזה באמת קריטי ואין אפשרות אחרת, וכמובן זה גם מוטל על הבעל לשים לב לכך, ועכ"פ ברור שלימוד התורה הוא הערך העליון ללא ספק. יש עוד דברים חשובים, אבל את הכל צריך לקחת בפרופורציה הנכונה, וכשיש שאלה צריך לשאול שאלת רב'. עכ"ל המכתב.

תגובת הכותב:

העברנו את הדברים לבעל המעשה, וזו היתה תגובתו. הדברים דלהלן נכתבו ע"י האב, ושילב תובנות נוספות לאחר ששוחח עם בנו. הדברים עברו שינויי-סגנון קלים על-ידינו.

תמיד טוב לשמוע דברי ביקורת, במיוחד כשההרגשה היא שהדברים נכתבו אכן מתוך כוונה טובה, ומתוך רצון לחדד את הדברים אליבא דאמת. לא שחשוב להבהיר כאן כמה דברים נחוצים.

ראשית, הבן שלי אכן אמר שהמצב בביתו היה כזה שהוא היה מחויב לעזוב את הלימוד, ולסייע לרעייתו. הכותב הנכבד התבטא אמנם ש'כדי לעזוב חברותא המצב בבית צריך להיות קריטי', ואינני יודע - אמר לי הבן - אם זה אכן הגיע למצב כזה, אבל הוא היה קרוב לכך, ואם לא הייתי בא לסייע לרעייתי, המצב היה מתדרדר והולך במהירות.

אבל גם אם לא היינו מגיעים להתדרדרות שכזו, אני רוצה להבהיר באופן נחרץ - ממשיך האב-הת"ח - שעושה רושם שכותב-המכתב הנ"ל אינו מודע די-הצורך למצבים השוררים כיום בבתי ישראל, ולא נגזים אם נאמר שמדובר בבתים הכי-הכי-טובים. איך אני יודע זאת? - כי אני קרוב לנושא, בהיותי מסייע באופן מקצועי בענייני שלום-בית.

■

אווירת הלחץ השוררת בחוצות, מכל-מיני סיבות, חודרת להוותנו גם אל תוך הבית פנימה, ואנחנו מתבטאים בעדינות מרבית. אווירה זו משפיעה על כל בני הבית, ובעיקר על הילדים, הגדלים ומתפתחים באופן לוחצני, מזיק ומציק, והם לוקחים אח"כ את האווירה הזו אל בתיהם-שלהם.

המשימה החשובה ביותר העומדת אפוא לפתחו של כל בעל-בעמיו, היא, להשרות בביתו אווירה של רוגע ונעימות, שכן רק בדרך זו נצליח לחנך כראוי וכיאות את הדור הבא, ולהביאו למילוי המשימות המוטלות עליו.

וכשעקרת-הבית רק רומזת לנו שהיא זקוקה לעזרה, ואנחנו לא קולטים את הרמז בזמן, ולא באים לסייע לה, כי הרי הסיוע יבוא על חשבון לימוד התורה, אנחנו מביאים על עצמנו, במו-ידינו, את המצבים הכי-לא-טובים העלולים להתקבע בבית במהירות רבה.

הדברים הללו נאמרים ונכתבים באופן חד-משמעי! ומי שמנסה לחלוק עליהם, איננו יודע לאיזה מצבים נוראיים הגיע הבית היהודי בתקופתנו. מי שלא בא לעזור לאשתו בזמן הנכון, גם אם יהיה זה על חשבון הכל-מכל-כל, אבל ממש הכל, עלול להגיע מהר מאוד לנסיבות חמורות ביותר, שכבר לא ניתן יהיה לתקנן, והאפשרות להעמיד את הבית מחדש על מכונו, תישלל ממנו.

■

נכון שהנשים שלנו התחנכו בבית יעקב, וגדלו על ערך לימוד התורה, וכשהן באות לבנות את ביתן הן יודעות שככל שתתמסֵרנה יותר לתורת בעליהן, כך תגדל זכותן, אבל חובתו של הבעל - ושוב, הדברים נכתבים באופן חד-משמעי - להטות כתף, גם אם זה יבוא על חשבון לימוד התורה.

כי אליבא דאמת, זה לא נקרא 'על חשבון הלימוד', כי העזרה לאשתו היא-היא גופי תורה, שכן הבית הוא היסוד להעמדת התורה על תילה, וכדלהלן.

בכל הדורות, היווה הבית היהודי את הבסיס היציב ביותר לחיי תורה, וללימוד תורה. אבל בימינו - אם לא נדע להעמיד בית תקין, ששלום-הבית יזרח בו בכל הפינות, לא נוכל בשום אופן להמשיך ולקיים חיי תורה. ובמלים אחרות: לא נוכל ללמוד.

הבסיס האיתן לתורתו של בעל-הבית הוא הבית שלו, ולכן פשוט וברור שאם עומדות לפנינו שתי ברירות, האם להמשיך את הלימוד עם החברותא או לסייע לעקרת-הבית, יש כאן רק ברירה אחת, והיא, החיזוק שנעניק ללימוד התורה שלנו, ע"י החיזוק בשלום הבית.

זה הבסיס, זה היסוד, זה המצע עליו אפשר להצמיח את תורתנו הקדושה, וזו גם נקודת הזינוק לכל מה שקשור ללימוד מתוך מנוחה ושלווה, רוגע וישוב-הדעת.

הבסיס האיתן לתורתו של בעל-הבית הוא הבית שלו, ולכן פשוט וברור שאם עומדות לפנינו שתי ברירות, האם להמשיך את הלימוד עם החברותא או לסייע לעקרת-הבית, יש כאן רק ברירה אחת, והיא, החיזוק שנעניק ללימוד התורה שלנו, ע"י החיזוק בשלום הבית.

בכל הדורות, היווה הבית היהודי את הבסיס היציב ביותר לחיי תורה, וללימוד תורה. אבל בימינו - אם לא נדע להעמיד בית תקין, ששלום-הבית יזרח בו, לא נוכל בשום אופן להמשיך ולקיים חיי תורה. ובמלים אחרות: לא נוכל ללמוד.

והראיה, שברגע שמשהו מתערער ביסודותיו של שלום הבית, הכל מתערער ונופל, מתמוטט ומתמוסס. כשחייהם של בני הזוג לא מתנהלים בנעימות, גם התורה של הבעל, ושל הילדים, אינה מתנהלת כמו שצריך.

ובואו לא נאריך בתיאורים מיותרים על מה שמתרחש במצבים שכאלה. זה מתחיל בבעל, עובר לכל הילדים, בכל הגילאים, ורק השי"ת יודע לאיזו שאול-תחתית מתדרדרת כל החבורה הזו.

וכל זאת למה? - מפני שלא הקדישו די תשומת-לב לשלבים ההתחלתיים, גם אם לא היו קריטיים. בגלל שבתחילת-הדרך היה מי שאמר, שיש משהו יותר חשוב מאשר השמירה על שלום-הבית, ועל הסיוע ההדדי בין הבעל לאשתו. כן-כן, זה הגורם וזה המניע לכל מה שקורה אחר כך.

אז למה להמתין עד אז?

■

אתה כותב: **'טוב היה לאבא להשקיע את "החינוך" על חשיבות לימוד התורה, עד כדי שלא הבן ולא רעייתו היו יכולים לחשוב בכלל על אופציה כזו לבטל**

כזאת קביעות רק כדי לעזור לאשתו, והיו עושים כל מה שרק שיכולים כדי לשמור על קביעות זו.

ואני עונה: מלבד העובדה שכתבתי במאמר הראשון שהבן שלי אמר ש'התלבטתי הרבה בענין, אבל ככל שנקף הזמן וחלפו הימים, ראיתי שהנני צריך לעשות כך', מה שמגלה שאכן הוא ניסה וניסה שלא לבטל את החברותא, עד שראה שאין ברירה - אבל, מה שיוצא מדבריך הוא, שהמשוואה היא שלימוד התורה עומד במקום הראשון, ועניייני שלום-הבית ניצבים במקום השני, השלישי, או אולי אף רחוק יותר.

ומה שאנחנו אומרים הוא, שהשמירה על שלום-הבית בימינו היא-היא היסוד ללימוד התורה, והיא-היא עשיית רצון הבורא בַּשְּׁלֵמוּת הראויה. על שלום הבית שלנו נבנית כל התורה, ומבלעדי השלום הזה - לא נוכל לשבת וללמוד. וכי מישהו זקוק לראיות לכך? האם הדברים אינם בולטים בשטח?

זו היא אפוא חובתו של כל בעל-בעמיו, וחובתו של כל יהודי, לזהות גם את השלבים הראשוניים כשאשתו מתקשה בניהול ענייני הבית, ולקום ולסייע לה, גם אם יהיה הדבר על חשבון הלימוד.

■

אמנם יש נשים המוכנות ומסוגלות ליטול את כל עול הבית על שכמן, והן עושות זאת במסירות רבה, ולא מבקשות עזרה כלשהי מהבעל, אבל ברגע שאנחנו רואים שהמצב זוקק לעזרה, גם אם הדברים אינם מגיעים למצבים קריטיים, כסגנון הכותב, חובה עלינו לעזוב את הכל, ולהוכיח שאנחנו לא עומדים מן הצד, אלא מוכנים לעשות הכל, ממש הכל, על-מנת לסייע, ולהשרות בבית אווירה של שמחה וסיפוק.

זכורני ששמעתי פעם מהמשגיח הגר"ש וולבה זצ"ל, שהיה רב-אמן בכוחות הנפש, שאמר לי, שמי שעוזר לרעייתו חושש שמא העזרה הזו תגרור אחריה מצבים שהאשה באמת לא תהיה זקוקה לעזרה, אבל כיון שראתה את בעלה עוזר, היא תבקש ממנו הלאה והלאה, גם אם היא לא צריכה עכשיו שום עזרה. אבל - הדגיש המשגיח - צריך לדעת שני דברים.

ראשית, הבעל אינו מורשה לחשוב בצורה כזו. כי החובה שלו ברגע זה היא - לסייע! ומה שיהיה הלאה, לא צריך לעניין אותו כלל.

ושנית, זה גם לא נכון! כי כאשר האשה רואה שבעלה מוכן לסייע לה, והוא עושה זאת על-חשבון הדברים והצרכים החשובים ביותר שלו, כלימוד התורה למשל - בסופו של דבר היא תתחזק בגופה ובנפשה, ותשחרר את הבעל ממשימות הסיוע.

וזה, גם כאשר מדובר בנשים שלא התחנכו כראוי בבית יעקב, וקשיי-החיים מביאים אותן לבקש סיוע מבעליהן. גם הן - כשתראינה את מסירותו של הבעל - תהיינה מוכנות בתוך זמן קצר לשחרר אותו מהעול.

אבל כל החישובים והשיקולים הללו לא צריכים להיות בראשו של הבעל.

■

הגר"ש פינקוס זצ"ל סיפר פעם שראה אברך שהגיע מאוחר לכולל, ומצב-רוחו היה 'על הפנים'. הוא ניגש אליו ושאלו מה קרה, והאברך השיב שסיבת איחורו היתה בשל העזרה שהגיש בבית לרעייתו, 'ואני לא מרגיש טוב עם זה'...

חייך הגר"ש ואמר: בוא נחשוב ביחד, אם היית מאחר לכולל, בגלל שהיו קוראים לך לעסוק בבניית בית המקדש; האם היית מצטער בשל כך? בוודאי שלא. ואם כן, גם מי שעוסק בבניית שלום הבית שלו, כמוהו כמי שעוסק בבניית בית המקדש. ומה לך להצטער?

זו צריכה להיות ההשקפה שלנו בכל מה שקשור לענייני שלום הבית, וְהַגְּבָרַת הקשר בין הבעל לרעייתו. וזו אכן היתה הבשורה הכי-טובה עבורי, לשמוע שהבן שלי בונה את בית המקדש. ובכלל, האם יש בשורה יותר טובה מזו שהאדם עושה את רצון קונו?!

אלא מה? - שאחר כל הדברים הללו, יכולים עדיין לטעון 'מי אומר שזה נקרא לעשות רצון קונו? מי אומר שהעיסוק בעזרה לעקרת הבית, צריכה לבוא גם על חשבון חברותא כל-כך קבועה'?

ועל זה באנו בעיקר-הדברים. מלבד העובדה שמי שמכיר את הבן שלי יודע שאם רק היתה לו אפשרות להשאיר את החברותא על כנה, הוא היה עושה זאת, ואם הוא החליט כפי שהחליט - אות ברור הוא שרעייתו היתה נצרכת לעזרה, ולא משנה באיזו רמה ובאיזה צורך מדובר; מלבד כל זאת, אוי-ואבוי למי שממתין עד שהמצב יהיה קריטי.

■

לכו ושאלו את אלה העוסקים בענייני שלום-בית בתקופתנו, ותשמעו מהם על מה פורצות כיום מריבות בבית היהודי! ולא נעים לומר שוב ושוב, שזה קורה במשפחות

כאשר האשה רואה שבעלה מוכן לסייע לה, והוא עושה זאת על-חשבון הדברים והצרכים החשובים ביותר שלו, כלימוד התורה למשל - בסופו של דבר היא תתחזק בגופה ובנפשה, ותשחרר את הבעל ממשימות הסיוע.

■

הקב"ה נתן לנו מתנה טובה כל-כך, האמורה להאיר לנו את הפינות החשוכות של תקופתנו בשפע של אורות, אושר ושמחה. אם חיפשנו מעט-מעט מנוחה, אם רצינו להשיג אורך-רוח שיגרום לנו להנאה אמיתית בחיים עלי אדמות, הנאה שהשי"ת רוצה בה, הכתובת לכך היא אך ורק בתוככי הבית. לא בשום מקום אחר.

הטובות ביותר, וד"ל. בענייינים כאלה, ה"ייחוס" לא מדבר כלל. הלחץ והמתח עושים את שלהם, ופוגעים בכל פינה טובה. ולכן, כל שימת-לב וכל מאמץ שאנחנו עושים כדי להביא להרגשה-טובה של בן-הזוג, יש בה משום בניית חומה נוספת לביצורו של הבית שלנו, גם אם זה בא על חשבון הדברים החשובים ביותר.

הקב"ה נתן לנו מתנה טובה כל-כך, האמורה להאיר לנו את הפינות החשוכות של תקופתנו בשפע של אורות, אושר ושמחה. אם חיפשנו מעט-מעט מנוחה, אם רצינו להשיג אורך-רוח שיגרום לנו להנאה אמיתית בחיים עלי אדמות, הנאה שהשי"ת רוצה בה, הכתובת לכך היא אך ורק בתוככי הבית.

כאשר הקשר בין בני הזוג נוצר כתוצאה מהשקעה משותפת בענייני הבית, ושניהם יחד וכל אחד לחוד פועלים ליצירת אווירה של שמחה והנאה, מתוך בטחון ואמונה בהשם יתברך, לא יהיה שום דבר שינתק אותם מטובם ואושרם. גם אם יעברו עליהם הנסיונות הקשים ביותר, והמרים ביותר, רח"ל, הם יצליחו להחזיק מעמד בשטף-המים-הכבירים הזה. כי הם שניים. וטובים השניים מן האחד. חוזקו וחוסנו של הבית, והאווירה הטובה המקננת בין כתליו, תעמיד אותם כצור-איתן מול כל הקשיים.

■

ובהארת-הערת-אגב, בוודאי שהדברים שהתפרסמו בגליון הקודם נכתבו בכוונה בסגנון חד, וזאת כדי לחדד את המסר שהיה גלום בהם. כשכותבים בצורה סתמית, זה נחשב כ"עוד מאמר", שאינו יוצר את תשומת-הלב הנדרשת.

רק אם נתנהג בדרך זו, תהיה לנו לאחר מכן סיעתא דשמיא עצומה, וכשם שאנחנו סייענו לעקרת-הבית שלנו, כך תפקוד אותנו הסיעתא דשמיא ותביאנו לידי מצב כזה שנוכל לבצע את המשימות המוטלות עלינו.

■

נספר כאן את מה שאמר לנו אחד מגדולי הדור, המתגורר בירושלים, שריבי-רבבות יהודים שותים בצמא את דבריו, ואינם עושים שום מעשה מבלי להיוועץ עימו. מסיבה מסוימת דרש אותו גדול שיביאו אליו הביתה את אחד מקרוביו, אדם שצריך מאמצים מיוחדים כדי לטפל בו, "ואני רוצה שהוא יתגורר יחד איתי באותו בית".

מקורביו של אותו גדול שאלו אותו: הרי אתה כל-כך עסוק, וכל היום אנשים מתדפקים על דלתותיך, וכי יעלה על הדעת שתכניס לביתך אדם שכזה העלול להטריד את מנוחתך? הרי בקלות הינך יכול לוותר על כך, ולא לעשות את הצעד הזה! ומה השיב הגדול הירושלמי ההוא: הרי כל לומד-תורה זקוק לסיעתא דשמיא. ואיך אתם חושבים מגיעה ס"ד? מה היא הדרך הנגישה ביותר להבאתה של אותה ס"ד היישר אלינו? - המעשה הזה שאני עושה, הוא דוגמא מצוינת לסלילת-הדרך לסיעתא דשמיא!

כי כאשר רואים מן השמים שאני מתאמץ לעשות את החסד הזה עם בני-ביתי, יעשו גם איתי חסד, ויאפשרו לי ללמוד תורה במנוחת הדעת, וגם יאפשרו לי להשתלט במהירות-יתר על עניינים סבוכים, שהיו אמורים להתארך לידי זמן רב. אמנם בדרך הטבע העניינים נראים כמתנהלים בצורה אחרת, אבל הסיעתא דשמיא אינה דרך טבעית, אלא כל-כולה נתונה ומונהגת בידי הקב"ה, וממילא מי שמוצא חן בעיניו, זוכה לס"ד!

וגם בענין שאנחנו מדברים עליו, דהיינו הסיוע לעקרת-הבית, ככל שאדם מתמסר אליה יותר, ומשקיע זמן על-מנת לעמוד לה לעזר ולסיוע, כך תושפע עליו יותר ויותר סיעתא דשמיא.

הקב"ה שילם 'במזומן' ללומדי ה'מזומנים'

מזה זמן רב שלא התגלגל לידינו סיפור כה מופלא על 'תורה מגנא ומצלא', המלמד שהתורה היא מעטפת-ההגנה הטובה ביותר של האדם עלי-אדמות.

שני בחורים מחסידי גור נסעו מבני ברק לחצור, והתיישבו באוטובוס מאחורי הנהג, ולמדו בשיטת ה'מזומנים' שהנהיג כ"ק מרן האדמו"ר מגור, שהוא שינון גמרת בעל-פה.

הנהג ששמע שהם מדברים כל הזמן ביניהם, התרגז, וביקש מהם לעבור לספסל אחורי. הם צייתו, לא אמרו מילה, ועברו כמה ספסלים אחורנית, והמשיכו לשנן את הגמרות. ברם, הנהג עדיין שמע אותם, וצעק שזה מפריע לו, ודרש שיעברו עוד אחורנית... והם עברו... והמשיכו ב'מזומנים' שלהם.

הבחורים ממשיכים ללמוד, גם לאחר התאונה

ומה קרה בסוף? – לא עבר זמן קצר והתרחשה תאונה בין האוטובוס למשאית. החלק הקדמי של האוטובוס, בו ישבו הבחורים, התרסק, הנהג נפצע קשה, והבחורים יצאו ללא פגע.

בתמונה שהגיעה אלינו אפשר לראות את שני הבחורים ממשיכים בלימודם גם לאחר התאונה, כשכוחות ההצלה בשטח.

מישהו צריך כאן הֶסְבֵּר לְמה שקרה?

הנפטר הגיע אל גיסו בחלום ולמד איתו חברותא!

הסיפור הבא מתקשר לאירועים הלא-שמחים העוברים על העם היושב בציון, ובכלל זה העם היושב ברמת אלחנן. המשפחות שאיבדו לאחרונה את יקיריהן ימצאו בדברים המדהימים דלהלן הרבה-הרבה עידוד ונחמה.

הסיפור הובא ע"י הרב מרדכי יעקב מאיר, בגליון 'עיטורי מרדכי', היוצא לאור בקרית הרצוג, והוא מבוסס על האמור בחז"ל על הפסוק 'אשרי יושבי ביתך', שכל מי שלומד בעולם הזה זוכה ולומד בישיבה של מעלה. הסיפור עצמו הושמע ברבים על ידי בעל-המעשה, הלא הוא הגאון רבי יוסף ליברמן, ראש כולל 'מורשה ודעת' ורב קהילת 'בית תפילה' בקרית הרצוג.

בנו-יחידו של הגאון רבי יוסף ליברמן שליט"א, הלא הוא הגאון הצעיר רבי יצחק ליברמן זצ"ל, נפטר כזכור לבית עולמו ביום כ"ו אדר. הנפטר היה ת"ח גדול, ונמנה על חשובי-החשובים שבאברכי כולל פוניבז', זכה לסיים את הש"ס בהתמדה נפלאה, והותיר אחריו כתבים רבים, מלאים וגדושים בחידושי תורה.

צער נורא פקד את בני המשפחה בימי ה'שבעה', במיוחד כשהנפטר רבי יצחק היה כאמור בן יחיד לאביו, וגדולי ישראל שהכירוהו חיוו דעתם ואמרו שהוא מובטח להיות מגאוני הדור ממש, והיה מעותד להאיר את הדור במאור תורתו.

והנה, גיסו של הנפטר, אחי-אשתו, הרה"ג רבי מרדכי שיף, התעסק בהוצאתו-לאור של מאמר הלכתי של הנפטר בענין 'לשמה במצות'. במוצאי שבת חול המועד פסח, חולם הרב שיף שגיסו הנפטר, רבי יצחק, פונה אליו ואומר לו 'בוא נלמד חברותא'.

רבי יצחק הוציא מהארון ספר 'זכר טוב' של מרן הגאון רבי דב לנדא שליט"א, ראש ישיבת סלבודקה. הוא פותח בעמוד ט"ו ולומד יחד עם גיסו קטע מהספר הנ"ל, הקשור למאמר ההלכתי שלו בענין 'לשמה במצות' שגיסו עומד להדפיס. השניים לומדים את הקטע בעיון רב.

בבוקר, משהתעורר רבי מרדכי שיף משנתו, הוא מחפש במהירות את הספר 'זכר טוב', ופותח בעמוד שלמדו בחלום, ורואה את כל הקטע שלמדו בחלום. דהיינו, שהנפטר בא במיוחד כדי ללמוד איתו בצוותא, ולהשלים ע"י דבריו מרן שליט"א את הנאמר במאמר ההלכתי שכתב הוא-עצמו, כדי שהדברים יובאו בספר באופן ברור.

הרב שיף מיהר אל מרן הגאון רבי דוב לנדא וסיפר לו את דבר המעשה. מרן ראש הישיבה האזין לכל מילה, לאחר מכן עבר על המאמר שהשאיר המנוח, והתפעל מאוד גם מדברי התורה של רבי יצחק ליברמן, וגם מסיפור החלום.

משמע אבי הנפטר, הגאון רבי יוסף ליברמן, את המעשה המופלא מפי הגיס, אמר: 'עכשיו יש לי נחמה, בראותי שבעצם הבן שלי ממשיך ללמוד, וּבִמְקוֹם שיעשה זאת בישיבה של מטה, הוא לומד בישיבה של מעלה'.

■

עד כאן המעשה שסיפר הגאון רבי יוסף ליברמן. עכשיו בואו ונחשוב בקול רם: אם יוחדר הדבר אל תוך הלב פנימה, ונאמין בו אמונת-אמת, וכפי שרואים מהמעשה הנ"ל **שהדברים מתרחשים במציאות,** יהיה הרבה יותר קל לבעלי המשפחות האבלות להתנחם ביגונן, ביודעם שאכן יקיריהם ממשיכים ללמוד בשמי-שמים, ומה שקרה 'בסך הכל' הוא שהם עברו מכאן לשם.

אז נכון שהנפטרים כבר לא חיים אתנו, ועד תחיית המתים לא נוכל כבר לראות את פניהם, אבל מי שמאמין שקרובו בעצם לא מת, אלא ממשיך בהתמדתו ובלימודיו גם בהיותו שם למעלה, ממש כך, ואין בזה שום מליצה/הגזמה, והראיה מהסיפור הנ"ל, ומסיפורים דומים אחרים, אין ספק שההרגשה שלו תהיה יותר נינוחה.

נכון שהנפטר כבר לא נמצא לצדנו, אבל מאידך גיסא אם היה זה אדם שסבל יסורים עד פטירתו, הרי בשמים יותר טוב לו, והוא מוקף באינסוף של טובות והנאות, שאין למעלה מהן, אז אם כן גם הקרוב, ואפילו יהיו אלה ההורים עצמם, האבא/האמא - יכולים לחוש בטובתו זו של בנם היושב ליד כנפי השכינה, ולהתנחם באבלם.

והאמת שכולנו, נבדל לחיים, יודעים ומאמינים בכך בכל מאת האחוזים. אבל צריך להמחיש ולחוש זאת, ולצייר שקרוב-המשפחה שנפטר, ושהכל הצטערו והתאבלו עליו במותו, ממשיך בעצם לחיות, ויושב עכשיו בשמי-שמים ונהנה מזיו השכינה - באמת!!! צריך לשנן זאת במוח, ואז הנחמה תהיה נוחה ומקובלת יותר. ושלא נדע עוד צער.

■

וכמה יש לרחם על אחינו שעדיין אינם שומרים תורה ומצוות, שהקשר היחיד שלהם עם הנפטר הוא... זר הפרחים שמניחים על קברו ביום השנה, מה שמוכיח שגם הם מאמינים שיש לו המשך, שהרי אחרת למה להניח את הזר-היקר על קברו? רחמנות עליו ועליהם, שזה הדבר היחיד המקשר ביניהם...

הלך התלמיד והשתטח על קבר רבו, ובכה ובכה

גם הסיפור הבא הובא ע"י הרב מרדכי יעקב מאיר בגליון הנ"ל, ויש בו לֶקח מוסרי מאלף, שאם האדם עושה את המתבקש ממנו, כל השאר כבר יושלם לו באמצעים שרק בורא-עולם יכול להם.

הרב מאיר מעיד ששמע את הסיפור מפי הגאון רבי ישי שרגא, והמעשה מוסב על ת"ח גדול וצנוע בשם רבי

מרן הגרב"צ אבא שאול זצ"ל עם מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל

מאיר בטאט, שקיבל על עצמו לערוך את הספר 'אור לציון' של מרן הגרב"צ אבא-שאול זצ"ל, על סדר זרעים במשניות.

תורף החומר שבספר הוא מתוך השיעורים שמסר הגרב"צ בישיבת 'פורת יוסף' מדי יום ששי, והיו אלה שיעורים בעומק העיון. לאחר שסיים לערוך את הספר, מתוך הקלטות ומחברות של תלמידים, נשארה רק מסכת אחת [וכמדומה שהיתה זו מסכת תרומות], שעליה לא היה לו חומר, ונשאר בספר כעין חלל ריק.

פנה רבי מאיר בטאט לכל מי שרק היה יכול, וביקש חומר על מסכת זו, כדי שלא להוציא דבר שאינו מתוקן, אבל כל הנסיונות לא צלחו. מה עשה? - שָׂם פעמיו, בתמימות, לקבר רבו מרן הגרב"צ השוכן אחר-כבוד בבית הקברות בסהנדריה, והחל לבכות בדמעות שליש, שתהיה בידו הזכות להוציא דבר מתוקן, דהיינו על כל סדר זרעים, גם על המסכת החסרה.

והנה, הבלתי-ייאמן קרה. לאחר 8 ימים הגיע יהודי מחו"ל שככל הנראה אביו למד בישיבה, ובידו קלטות מסודרות על כל המסכת החסרה, והן הועברו לידיו של הרב בטאט - - -

והתקיים בו בחוש הפסוק "ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר", שהאדם הלומד תורה לשמה - זוכה לדברים הרבה.

כמה לֶקח אפשר להפיק מסיפור כזה! אתה משתדל לעשות מה שהינך יכול, ואם תגיע למבוי סתום, כבר יהיה מישהו שיפתח לך אותו, כשליח ישיר מן השמים!

זוכרים את ההמתנה מורטת-העצבים לקו 54 בבני ברק?

לקראת יום מתן תורה השמיע הגה"צ רבי חזקיהו יוסף משקובסקי, מנהל רוחני ד'ארחות תורה', שיחת-מוסר מופלאה, והתעכב על המושג 'אהבת תורה' והשאיפה והרצון לקבל את התורה.

בענין השאיפה והכמיהה לתורה, רגילים לצטט תמיד את דבריו של ספר 'החינוך' הכותב בענין זה מלים נשגבות במצוה ש"ו: '...כי היא [התורה] כל עיקרן של ישראל, ובעבורה נגאלו, ועלו לכל הגדולה שעלו אליה, נצטווינו למנות ממחרת יום טוב של פסח עד יום נתינת התורה, להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד הנכסף ללבנו, כעבד ישאף צל, וימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף

אליו שיצא לחירות, כי המנין מראה לאדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא'.

והנה, אפשר להביא בענין זה דוגמאות רבות כדי להמחיש את ההמתנה 'כעבד ישאף צל', אבל אני בחרתי להביא דוגמא פשוטה שתסבר את אוזנינו אל-נכון, אמר הגרח"י בשיחתו בישיבה.

עד לפני כ-20 שנה היה בבני ברק קו-אוטובוס אחד ששירת את התושבים, הזכור כ'קו 54'. היה זה מחזה שגרתי של יום-יום לראות המוני אנשים ממתינים בתחנות, בחום ובקור, והאוטובוסים אינם מגיעים (הלצה הסתובבה באותם ימים, שקו 54 פירושו שלאחר שממתינים 50 דקות, מגיעים 4 אוטובוסים בבת אחת...).

ממתינים לאוטובוס. 'כעבד ישאף צל'

אלה שהמתינו בתחנות, לא היה להם הרבה מה לעשות... כמובן שהמתמידים שבהם הוציאו ספר ולמדו, אבל בניגוד לסיסמה של היום שהטלפון הנייד הופך שעה אבודה לשעת עבודה, פעם לא היו פלאפונים, ומה שנותר לממתינים הוא רק להסתכל לשמים, לחכות ולחכות, ולהתפלל מאין יבוא עזרי...

היתה זו ציפייה והמתנה במלוא מובן המילה. אם 'החינוך' מתבטא על עבד שעובד כל היום בחום השמש, ושואף למעט צל, הרי גם בדוגמא שלנו בבני ברק של אז לא היו תחנות מוצלות, והציבור ישב והמתין לאוטובוס בשמש הלוהטת, ולחלופין בימים קרים, והמתין בכליון-עיניים שהדבר הזה עם 4 גלגלים יגיע כבר...

זו דוגמא מוחשית, ופשוטה, ל'עבד ישאף צל', ולציפייה שצריכה להיות לנו לקבלת התורה. ויש כמובן עוד המון דוגמאות נוספות.

השעה היתה 3 בלילה. לפתע נשמע בכי בהיכל הישיבה

דבר נוסף סיפר הגרח"י באותה שיחה, וגם מכאן אפשר ללמוד על מושגים בשאיפה לקבלת התורה, על כל מה שכרוך בקבלה זו.

המדובר היה בגביר נודע התורם סכומי-עתק לישיבות ולמוסדות תורה, והוא-עצמו מקיים אורח-חיים לא-מי-יודע-מה... הוא שומר מצוות, שומר שבת, יש לו כמובן כיפה על הראש, ולא יותר מזה. אבל מצד התרומות שהוא 'שופך' על הישיבות, אפשר להגדירו כאדם נדיר. נותן ונותן, ממש בלי חשבון.

פעם הגיע אליו ראש ישיבה, וביקש לתהות על קנקנו ולדעת כיצד הגיע לדרגה הגבוהה הזו של נתינה לישיבות, ועל מה ולמה הוא מוכן לפזר כל-כך הרבה כספים.

והגביר סיפר: בצעירותי שלחו אותי ההורים ללמוד בישיבת קמניץ. הגעתי לעיר בשעה 3 בלילה, ונכנסתי להיכל הישיבה, שהיה כבר ריק. כיון שלא היה לי עם מי לדבר בשעה זו, התכוננתי לנמנם בהיכל עצמו עד אור הבוקר, ואז לדבר עם מי שצריך באשר לקַבָּלָתִי לישיבה. וכך עשיתי.

עליתי על אחד הספסלים והחילותי לנמנם. לפתע אני שומע קול בכי, ונבהלתי לנפשי. אני מציץ מבין הספסלים ורואה את אחד הבחורים ניגש לארון הקודש, פותח אותו, ובוכה בדמעות שליש: 'אנא רבש"ע עזור לי להבין את הרשב"א... ניסיתי כבר כמה פעמים ועדיין אינני מצליח להבין את דבריו הקדושים'...

הבחור בכה ובכה ואני שמעתי, וליבי נמס עליי, סיפר הגביר לראש הישיבה. אפשר היה לשמוע - בין הדמעות - את אהבת התורה שלו, ואת הרצון והחשק להבין את דברי הרשב"א. אבל זה עדיין לא היה הסוף.

עברה שעה, והנה שוב נשמע הבכי, שוב נפתח ההיכל, ושוב הבחור בוכה, והפעם ביתר-שאת, ומתפלל לריבונו שיסייע בידו להבין את הרשב"א. ניסיתי וניסיתי, ועדיין לא הצלחתי; אבא-שבשמים, הרי בטוח שאתה רוצה שאבין את הרשב"א, אז תעזור לי...

מאותו רגע ואילך, ועד לרגע זה, ועד בכלל, יש בי הכרה מליאה ומוחלטת שהאנשים שמקיימים את העולם הם אך ורק בני התורה, ושצריך לסייע להם עד כמה שאפשר. ולכן, כשהתעשרתי, אני תורם מהוני לישיבות ולכל מוסדות התורה, כדי לבסס את מצבם הכלכלי, ולאפשר לבני התורה ללמוד במנוחה ובשלווה.

ואם תרצו, גם זו היא דוגמא מופלאה ל'עבד ישאף צל'. רצונו של הבחור ההוא בקמניץ, מלמד על רצון עז וכמיהה בלתי-פוסקת להבין גם קטע אחד ברשב"א.

והלוואי שנזכה לכך.

'קחו את המכתבייה הזו. היא שווה 6,000 שקלים'

ואם דיברנו על תורה, ועל בני תורה, ועל מי שמסייע להם, בואו נשמע סיפור מרתק שהתרחש לאברך משי, המשים את עיונו בלימוד התורה, ואף התברך בלעה"ר במשפחה גדולה. את הסיפור העביר לנו האברך עצמו, המתגורר בירושלים.

לאחר לידת הילד האחרון, מספר האברך, ראינו שהדירה בה אנחנו מתגוררים קטנה מהכיל את כל בני המשפחה, ועשינו בס"ד שיפוץ והרחבה. כיון שאני אברך שיושב ולומד במשך כל שעות היום, הקצבנו לכך סכום כסף מסוים, וקיבלנו על עצמנו לא לחרוג מכך בשום אופן, כדי לא להגיע לחובות מיותרים.

במהלך השיפוצים היו לנו פה-ושם סיבות לחרוג מהסכום עליו החלטנו, אבל התגברנו על עצמנו ועצרנו את סבב הרכישות. והנה, לקראת הסוף, וכשהכל היה כבר גמור, ראינו שהדבר שהכי-נחוץ לנו עתה היא מכתבייה שבה יוכלו הילדים להכין את שיעוריהם. אבל רהיט כזה עולה קצת כסף, וכיון שהגענו כבר אל קצה הסכום, החלטנו לא לקנות מכתבייה, ויהי מה.

יום אחד נתקלנו במודעה בעיתון של אדם המוכן לתת לאברכים מכשיר חשמלי מסוים, שהיינו זקוקים לו מאוד, חינם אין כסף. התדפקנו על דלת ביתו, ואכן הוא הביא לנו את המכשיר, אבל שאל מיד: 'יש לכם ילדים בבית'? כאשר השבנו בחיוב, ואף נקבנו במספר הילדים, בלעה"ר, מבקש מאתנו האיש להיכנס עימו לחדר סמוך.

נכנסנו, והוא מצביע על... מכתבייה גדולה ומפוארת, שבה יכול לשבת לא ילד אחד, אלא כמה, והיא מצוידת בכל האביזרים המשוכללים בני-ימינו. 'מן הסתם אתם זקוקים למכתבייה כזו, אז הנה היא שלכם, קחו גם אותה חינם אין כסף', הוא אומר, ומציין שבזמנו, לפני עשור, רכש אותה לילדיו, וכבר אז המחיר היה 6,000 ש"ח!!!

חשבנו שאנחנו חולמים בהקיץ, מספר האברך, ומתאר את ההפתעה העצומה שהיתה לו ולרעייתו. לא רק שהם קיבלו כאן את הרהיט שהיו כה זקוקים לו, חינם אין כסף, 'אלא גם הצבע שרצתה רעייתי היה בדיוק הצבע של המכתבייה... מה אני אגיד? - משהו מושלם', אומר האברך. ואולי קיבלנו את זה ככה מן השמים, כי התגברנו על עצמנו ולא רצינו לחרוג מהסכום שקבענו לעצמנו.

ויש עוד הרבה לדבֵּר, מסיים האברך-הת"ח, בענין זה של לקיחת חובות על דברים שאפשר בקלות לוותר עליהם. שהרי החובות הורסים את המשפחה, גוזלים ממנה את שלוות-הנפש, להורים אין סבלנות לילדים, וכל חייהם הופכים לצער אחד גדול. וכל זה מפני שלא ידעו לעצור את עצמם כבר בשלב הראשון של החובות, בשלב שעוד היה אפשר לעצור!

הסיפור המדהים שסיפר הגר"י סילמן על מרן החזו"א

השקפותיהם של גדולי הדורות על האירועים המתרחשים בתקופתם, שונות לחלוטין מהשקפותיהם של אנשים פשוטים, ולפעמים נראים הדברים כל-כך רחוקים עד שאי אפשר להאמין בהם...

בעצרת חיזוק שנערכה בשכונתנו סיפר הגאב"ד הגאון רבי יהודא סילמן שליט"א מעשה מופלא עד מאוד על מרן החזון איש זצ"ל. בעת שהעלו את ילדי טהרן ארצה והביאום לקיבוצים חילוניים על מנת להעבירם על הדת, קרא החזו"א לכמה מתלמידיו והורה להם לנסוע בשבת ברכב אל המחנות שבהם נמצאים העולים, כדי להוציא משם כמה שיותר ילדים, ולהצילם.

העולים החדשים. מרן החזו"א התיר לחלל שבת

שאלו התלמידים: בשבת קודש?! הרי עד מוצאי שבת ממילא לא יעשו בילדים אלה מאומה, ומדוע לחלל את שבת קדשנו? השיב מרן זצ"ל בדם-ליבו ואמר: כשהציבור יראה עד כמה אכפת לנו מהילדים הללו, עד שאנחנו מוכנים לחלל שבת בעבורם, יבינו את גודל החיוב המוטל על כל אחד לעשות את מירב המאמצים על-מנת להציל.

ואני רוצה לשאול, אמר הגאון רבי יהודא סילמן: מי יכול להעיד על עצמו שהוא חש בהשתדלות להציל ילדים מכפירה, כמו שהיה חש אם היה שומע למשל שמעלים ילדים יהודיים לגרדום? מדוע אין הנפש שלנו נחרדת ומזדעזעת משמועה על החטאתם של יהודים כמו שאנחנו נחרדים משמועה על רציחת יהודים?

אין זאת אלא שמחשבותינו והשקפות-חיינו רחוקות ממחשבותיהם של גדולי הדורות.

המתנה לכל אירוע
ספרי השמחה
של הגאון רבי
יצחק זילברשטיין
'לחנך בשמחה'
'שמחה בבית'
'מצוות בשמחה'
(2 כרכים)
'שבת בשמחה'
כתב וערך: משה מיכאל צורן
להשיג בחנויות
053-310-3388

מעשה קטן אחד

פרק מוסר מאלף ממגילת רות. כדאי לקרוא

על פי המבט וההשקפה של תורתנו הקדושה, יש בכוחם של מעשים קטנים ליצור תוצאות גדולות מאוד, ולא עוד אלא שככל שהפעולות קטנות יותר, הן מעידות יותר על טוהר הנפש של עושיהן, וממילא גם על השכר המשתלם מהן.

אנחנו נתקלים לפעמים באנשים פשוטים שזכו לדברים גדולים מאוד, כמו למשל כאשר רואים שממש כל ילדיהם צמחו כתלמידי חכמים מופלגים, וכיו"ב, ולפעמים אנחנו עומדים תמהים על הזכות הגדולה שנפלה בחלקם, שלכאורה איננה מתאימה למצבם-הם ברוחניות.

ויש לדעת, שהזכויות הללו מגיעות לפעמים על ידי מעשים קטנים, אפילו קטנים מאוד, אבל כֻּלָּם שנעשו בטהרת הנפש, בכוונה תמימה למען כבוד השם יתברך, ובשאיפה אמיתית של 'יתגדל ויתקדש שמיה רבא', להגדיל ולקדש את שמו של בוראנו יתברך ויתעלה. יש בכוחם של מעשים אלה להשפיע שכר טוב על עושיהם.

דוגמא לכך מצאנו במגילת רות, וכפי שמובא בספר המופלא 'נחלת יוסף'. בַּמקרה שעליו אנחנו רוצים להתמקד, לא מדובר כמובן באדם פשוט, אלא בגדול הדור, בועז, אבל המעשה שעשה, לכאורה איננו כל כך קשה, ואילו השכר שקיבל בעקבותיו, היה עצום ונורא!

ה'נחלת יוסף' מתמקד על כך שבועז, לאחר שסיכם עם רות שישאל את 'הגואל' האם הוא מוכן לגאול אותה, היה צריך לשַלֵּח מיד את רות מהשדה, ולהחזירה אל חמותה, אל העיר, כדי ש'אל יְוֻדַע כי באה האשה הגורן'. אבל הוא אינו עושה זאת, ואינו משלח בו-ברגע את רות מהשדה, אלא מורֶה לה 'ליני הלילה' וכו', דהיינו הישארי כאן, בשדה, עד הבוקר. למרות שלכאורה תם ונשלם המשא-ומתן ביניהם, וראוי היה לו, לבועז, להורות לרות לשוב על עקבותיה, כדי להציל את כבודו של בועז מלעז הבריות, ולמנוע חילול השם נורא.

אבל מצד שני, כלום אפשר להניח לרות ללכת לבדה בלילה, בשדות, במקום שהיא עלולה להיתקל באינשי דלא מעלי? על כפות המאזניים הונחו כבודו-שלו, של בועז, וכבודה-שלה, של רות. ובועז מחליט: כבודה של רות עדיף, ולכן הוא מבקש 'ליני הלילה' וכו'. הוא מוותר על הכל, עבור כבודה של מי שמסרה את עצמה למען חמותה.

אבל בכך עדיין לא מסתיימת הקרבתו הגדולה. נאמר במגילת רות: 'ויאמר חבי המטפחת וגו' וימד שש שעורים'. הנה קרובה שעת הבוקר, והאדמה בוערת מתחת לרגליו של בועז ובוודאי בדרך הטבע מקננת המחשבה שלפחות עכשיו - כשהאיר הבוקר והסכנות חלפו - תמהר רות ותלך, ו"אל יְוֻדַע"!

ברם, בועז רואה עדיין צורך לעכב את רות בגלל שש שעורים. וכמה שהיות הוא שוהה, ובאיזו מתינות ואורך-רוח: הבי המטפחת ואחזי בה, ותאחז, וימד, וִיָּשֶׁת עליה. כלום אין הוא חושש שמא ייתקל בו מאן-דהו, והבריות יתחילו לרגן?

בוודאי הוא חושש, אך לנגד עיניו ניצבת מטרה חשובה עד מאוד, ולמענה הוא מוכן להסתכן. ומהי מטרה זו? - רות עצמה מְפָרֶשֶׁת זאת להלן בדבריה אל נעמי: 'כי אמר אל תבואי ריקם אל חמותך'. ברגע המכריע והמסוכן ביותר לכל כבודו ומעמדו בתור מנהיג העם, דעתו נתונה לאותה אלמנה שֶׁכִּוְּנָה אשר נותרה לבדה, והוא דואג שֶׁכַּלָּתָהּ לא תשוב אליה ריקם.

מטרתו של בועז היא, לשמח את לב האלמנה, ולהראות לה שלא הסיח דעתו ממנה. בפעולה קטנה זו, המתוארת במלים כה פשוטות וענוותניות, ראו חז"ל שיא של גדלות ואמרו: "בזכות וימד שש שעורים וישת עליה - זכה ועמדו ממנה ו' צדיקים (רות-רבה, ז' ב'), והמשיח הוא אחד מהם"!

כאן ניתן לנו שיעור-הסתכלות במעשיהם של אנשים גדולים. רק חז"ל ידעו להעריך פעולות, העשויות להיחשב לכאורה כמעשים קטנים, אולם לאחר ההתבוננות בהם תתגלה לפנינו הגבורה הנפשית הטמונה באדם. כזאת היתה פעולתו של בועז, שבעמדו על עברי פי-פחת, פינה לבו למדוד למטפחתה של רות שש שעורים, כדי להרנין את נפש נעמי.

מעשה קטן זה מבשר גאולה לעולם, אומר ה'נחלת יוסף'. לפי שכל העולם, מימות קין ועד ימות המשיח, מסתובב סביב ציר אחד בלבד, הוא ציר האנוכיות, כשהאדם רואה בזולתו כמי שדוחק את רגליו, כדרך שראה קין בהבל, וחשב שבגללו אין לו מקום בעולם. גאולת המין האנושי תבוא על ידי השקפה הפוכה מזו. כל אדם ירגיש בחברו שהוא מרַוֵּוח לו את העולם, ושטובת חברו קודמת תמיד לטובתו. השקפה זו תפלס לה דרך על ידי אנשים גדולים שיחנכו את בני האדם לכך.

הגדולים הללו, עד האחרון והגדול שבכולם, שהוא המלך המשיח, יקומו מזרעם של רות ובועז, אשר בהם הבהיק אור זה במלוא זהרו. וזהו שאמרו חז"ל: "בועז עשה את שלו ורות עשתה את שלה, אמר הקב"ה אף אני אעשה את שלי" (רות-רבה, ז' ו'). הם עברו את כור הבחינה והראו אפשרות של עולם מחודָש, עולם כזה שהאדם אינו חושב על עצמו, אלא מקדיש את כל-כולו עבור הזולת, ולכן אף הקב"ה יעשה את שלו.

להשלמת התמונה צריך להוסיף דבר-מה. חז"ל מעירים שלאחר שרות יצאה כבר משדהו של בועז, נאמר "ויבוא העיר". ולכאורה היה צריך להיות כתוב "ותבוא העיר"! ומבארים חז"ל: "מלמד שהיה מהלך עמה, שלא יפגע בה אחד הבחורים" (רות-רבה ז', ב'). שומו-שמים: בועז מוסיף להפקיר את כבודו עד הקצה האחרון, כדי לשַמֵּש תריס לכבודה.

למדנו מכאן שהסיבה שבועז זכה לששה צדיקים, היתה מפני המעשים הנאדרים הנ"ל שעשה עם רות, ובכך שוויתר על כבודו למען כבודה של האלמנה, וכדי לְשַׂמְּחָהּ.

וזה הוא שאמרנו לעיל, שלפעמים משלם השי"ת לבני האדם שכר גדול ועצום, ורק הוא, הבורא, יודע באמת על מה ולמה הוא משלם! רק הוא יודע שהשכר הזה מגיע ומגיע, יען נעשו הדברים בשלימות הראויה, ובכוונה אמיתית לשם שמים.